

Nr. 32

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

17 maart 1998

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

DECREET GOEDKEURING ASSOCIATIE EG EN MAROKKO

INTERPELLATIES

MONDELINGE VRAGEN

Inhoud

Nr. 32

Dinsdag 17 maart 1998

Bericht van verhindering	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	1
Verslagen	
Indiening	2
In eerste lezing aangenomen artikelen	
Indiening	3
Met redenen omklede moties	
Indiening	3
Mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	4
Mededeling van de Vlaamse regering	
Indiening	4
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	4
Samenstelling van commissies	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	4
Mededeling van de voorzitter	5
Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Euro-Mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en het koninkrijk Marokko anderzijds, bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996 – 746 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	5
Sprekers : de heer Patrick Hostekint, mevrouw Nelly Maes en de heer Karim Van Overmeire en minister-president Luc Van den Brande	
Artikelsgewijze bespreking	9
Motie van orde	
Voorstel tot spoedbehandeling	10
Sprekers : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heer André Denys	

Interpellaties (Regl. art. 73)

Interpellatie van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de houding van de Vlaamse regering inzake het toekennen van stemrecht aan EU-onderdanen

Interpellatie van de heer André Denys tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het voornemen van de federale regering om gemeentelijk stemrecht te verlenen aan EU-burgers zonder voorafgaandelijke grondwetswijziging

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het voornemen van de federale regering om het gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen door te voeren zonder rekening te houden met de voorwaarden die het Vlaams Parlement hieraan heeft gekoppeld

Interpellatie van de heer Jos Geysels tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het gemeentelijk stemrecht

10

Sprekers : de heren Paul Van Grembergen, André Denys, Carl Decaluwé, Emiel Verrijken, Joris Van Hauthem, Tuur Van Wallendael, Jos Geysels, Ward Beysen, Johan De Roo, Karel De Gucht, Paul Van Grembergen, Francis Vermeiren en Gilbert Bossuyt, mevrouw Nelly Maes en de heer John Taylor en minister-president Luc Van den Brande

Met redenen omklede moties

29

Interpellatie van de heer Karel De Gucht tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de kwaliteit van het bestuur in Vlaanderen

29

Sprekers : de heren Karel De Gucht, Robert Voorhamme, Ludo Sannen, Chris Vandebroeke en Jean-Marie Bogaert en minister-president Luc Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden

42

Bijlage

Mondelinge vraag van de heer Patrick Lachaert tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de niet-aanstelling van een contractueel gemeenschapsattaché en de daarmee gepaard gaande financiële afwikkeling van dit dossier

44

Mondelinge vraag van de heer Francis Vermeiren tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de aanklacht van de minister aan het adres van de voorzitter van de raad van beheer van het gezinsvervangend tehuis Land van Asse

47

Mondelinge vraag van de heer Gilbert Vanleenhove tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het beheren van verkeersstromen op de alternatieve routes naar de kust inzonderheid op de N8 Ieper-Veurne

50

Mondelinge vraag van de heer Chris Vandebroeke tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de bestemming van de grenspost Rekkem

51

Mondelinge vraag van de heer Peter Vanvelthoven tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het rekeningrijden

Mondelinge vraag van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het rekeningrijden

52

Mondelinge vraag van de heer Joachim Coens tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de bestelde en betaalde schuilhuisjes van De Lijn in West-Vlaanderen

55

Mondelinge vraag van de heer Joachim Coens tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de medewerking van de Rijkswacht tijdens identiteitscontroles uitgevoerd door exploitatiecontroleurs van De Lijn

56

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de uitbreiding van de transportzone LAR (zuid) na gewestplanwijziging	58
Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de tweede spoorontsluiting van de haven van Antwerpen	
Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de besluitvorming rond het tracé voor de tweede spoorontsluiting	59
Mondelinge vraag van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het vervoer van personen met een handicap	62
Mondelinge vraag van mevrouw Mia De Schamphelaere tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de discriminatie van voetgangers bij de toepassing van de omzendbrief BA97/15 betreffende het woon-werkverkeer in de lokale besturen	64
Mondelinge vraag van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de vernietiging van het gemeenteraadsbesluit van Olen tot het houden van een gemeentelijke volksraadpleging in verband met de mogelijke oprichting van een verbrandingsoven op het grondgebied van deze gemeente	65
Mondelinge vraag van mevrouw Yolande Avontroodt tot mevrouw Wivina Demeester, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de begeleiding van de administratie bij de uitvoering van de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorziening	67
Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Wivina Demeester, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de nood aan onderzoek naar de gezondheidstoestand in de omgeving van de MIWA-verbrandingsoven te Sint-Niklaas	70
Mondelinge vraag van de heer Francis Vermeiren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het eventueel opnemen van personeel van VZW's in het personeelskader van de gemeenten	72
Mondelinge vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de hervorming van de opleiding van het bibliotheektechnisch personeel, meer specifiek wat de vervanging van de Akte van Bekwaamheid betreft	
Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de onduidelijkheid in verband met de aanwervingsvoorwaarden voor bibliotheekbedienden en -assistenten	73
Mondelinge vraag van mevrouw Vera Dua tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de renovatie van de Gentse opera	75
Mondelinge vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de nieuwe richtlijnen van het dienstendecreet	
Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de nota 'Nieuwe richtlijnen bij het dienstendecreet' en de gevolgen ervan voor de erkende diensten voor sociaal-cultureel werk	77
Mondelinge vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de voorbereiding op het terrein van de herstructurering van het secundair onderwijs	81

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.37 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHT VAN VERHINDERING

Jan Caubergs : gezondheidsredenen.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet tot bekrachtiging van twee besluiten van de Vlaamse regering die de aanvragen tot afwijking op de ontwikkelingsdoelen en eindtermen van het gewoon basisonderwijs en de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs gelijkwaardig hebben verklaard
– 966 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Ontwerp van decreet houdende de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk
– 967 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.
- Ontwerp van decreet tot wijziging en opheffing van sommige bepalingen van decreten en wetten betreffende sommige Vlaamse openbare instellingen en tot opheffing van wettelijke bepalingen inzake prioritaire aanwerving bij de Vlaamse openbare instellingen
– 972 (1997-1998) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken.

VOORSTEL VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis houdende wijziging van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, wat de opvang en het gebruik van regenwater betreft
– 956 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Kris Van Dijck, Jos Stassen en Joachim Coens en mevrouw Mieke Van Hecke betreffende veroordeling van de mensenhandel in de sport
– 959 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.
- Voorstel van resolutie van de heren Frank Creyelman, Felix Strackx en Frans Wymeersch betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II), en meer specifiek het annuleren van de verplichting zwembadwater te ontsmetten door middel van chloor
– 968 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.

Voorzitter

- Voorstel van resolutie van mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Johan Malcorps betreffende sociale, gezondheids- en participatieve rechten van kinderen
– 973 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.
- Voorstel van resolutie van de heer Arnold Van Aperen betreffende de invoering van een fietsvergoeding voor personeelsleden van de Vlaamse administratie en onderwijssector
– 974 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken.

- Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door mevrouw Kathleen Helsen over het voorstel van resolutie van de heer Jos Stassen, mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Marino Keulen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, mevrouw Nelly Maes en de heer Jos Geysels betreffende de invoering van de BTW-plicht voor artiesten en de gevolgen ervan voor de culturele sector in Vlaanderen
– 925 (1997-1998) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het voorstel van resolutie van de heren Gilbert Vanleenhove, Louis Bril, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, mevrouw Nelly Maes en de heer Joachim Coens betreffende de programmatie van het werk van Vlaamse toondichters
– 946 (1997-1998) – Nr. 3.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door de heer Joachim Coens over de beleidsbrief Muziek
– 398 (1997-1998) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Mediabeleid uitgebracht door de heren Johnny Goos en Dirk Van Mechelen over het ontwerp van decreet tot wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995
– 876 (1997-1998) – Nr. 6.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door de heer Joachim Coens over het ontwerp van decreet houdende de regeling van de erkenning en de subsidiëring van professionele muziekensembles, concertorganisaties, muziekclubs, muziekeducatieve organisaties en festivals, het Muziekcentrum van de Vlaamse Gemeenschap, het subsidiëren van muziekprojecten en compositieopdrachten en het verlenen van werkbeurzen
– 903 (1997-1998) – Nr. 3.

- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door mevrouw Cecile Verwimp-Sillis over de hoorzitting over de werking en activiteiten van het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie, met een delegatie van het VIB
– 960 (1997-1998) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin uitgebracht door mevrouw Sonja Becq over de gedachtewisseling over “Krijtlijnen voor de uitbouw van een preventieve gezondheidszorg in Vlaanderen met bijzondere aandacht voor de rol van de huisarts” van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid
– 961 (1997-1998) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin uitgebracht door de heer Bart Vandendriessche over de hoorzitting in het kader van de bespreking van “Krijtlijnen voor de uitbouw van een preventieve gezondheidszorg in Vlaanderen met bijzondere aandacht voor de rol van de huisarts”
– 962 (1997-1998) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden uitgebracht door de heer Leo Cannaearts over de gedachtewisseling over de Jaarverslagen 1996 van de NV Gimvindus, GIMV NV en de beheersovereenkomst afgesloten tussen het Vlaamse Gewest en de NV Gimvindus op 19 december 1997 voor de periode van 1998-2000

Voorzitter

– 965 (1997-1998) – Nr. 1.

IN EERSTE LEZING AANGENOMEN ARTIKELN**Indiening**

De voorzitter : De volgende in eerste lezing aangenomen artikelen werden ingediend :

- In eerste lezing door de commissie aangenomen artikelen over het ontwerp van decreet inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden
– 868 (1997-1998) – Nr. 4.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van mevrouw Yolande Avontroodt en de heer Etienne De Groot tot besluit van de op 2 maart 1998 door mevrouw Yolande Avontroodt in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de bijkomende RVT-erkenning voor de rusthuizen
– 957 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Yolande Avontroodt, de heer Etienne De Groot en mevrouw Patricia Ceysens tot besluit van de op 2 maart 1998 door mevrouw Yolande Avontroodt in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de tuberculosebewaking in Vlaanderen
– 958 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Francis Vermeiren, Julien Demeulenaere, Mark Van der Poorten, Etienne Van Vaerenbergh en Her-

man De Loor tot besluit van de op 5 maart 1998 door de heer Francis Vermeiren in commissie gehouden interpellatie tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de uitvoering van het Sint-Michielsakkoord wat de regionalisering van de gemeente- en provinciewet betreft en de bestuursrelatie tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten
– 963 (1997-1998) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heren Etienne Van Vaerenbergh, Herman De Loor en Mark Van der Poorten tot besluit van de op 5 maart 1998 door de heer Etienne Van Vaerenbergh in commissie gehouden interpellatie tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de noodzaak om de beperking van de jaarlijkse indexering van het Gemeentefonds te behouden nu de Vlaamse begroting geen tekort meer vertoont
– 964 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Marijke Dillen tot besluit van de op 10 maart 1998 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de bodemvervuiling in Rumst
– 969 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Johan Malcorps, Leonard Quintelier, Dirk Van Mechelen en Jacky Maes en mevrouw Gerda Raskin tot besluit van de op 10 maart 1998 door de heren Johan Malcorps en Bruno Tobback in commissie gehouden interpellaties tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het beleid inzake bodemsanering
– 970 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer John Taylor tot besluit van de op 11 maart 1998 door de heer John Taylor in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de outsourcing van de informaticafunctie bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
– 971 (1997-1998) – Nr. 1.

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werden ingediend :

Adviezen van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van Verzorgingsvoorzieningen :

- advies van 17 februari 1998 met betrekking tot het bezwaarschrift van 12 december 1997 vanwege Vilvoorde, Van Helmontziekenhuis tegen het voornemen tot intrekking van erkenning van ziekenhuisbedden – toepassing Koninklijk Besluit van 30 januari 1989 (DOC 87/1997-1998).
- advies van 17 februari 1998 met betrekking tot het bezwaarschrift van 17 december 1997 vanwege Lokeren, Stadskliniek tegen het voornemen tot intrekking van erkenning van ziekenhuisbedden – toepassing Koninklijk Besluit van 30 januari 1989 (DOC 88/1997-1998).
- advies van 3 maart 1998 met betrekking tot het bezwaarschrift van 11 december 1997 vanwege Temse, A.Z. De Pelikaan tegen het voornemen tot intrekking van erkenning op 1 oktober 1997 en de sluiting van het ziekenhuis op 1 januari 1998 (DOC 90/1997-1998).
- advies van 3 maart 1998 met betrekking tot het bezwaarschrift van 15 december 1997 vanwege Lokeren, Stadskliniek – Temse, A.Z. De Pelikaan tegen het voornemen tot weigering van de planningsvergunning voor de vorming van een fusie tussen de Stadskliniek, Lokeren en het A.Z. De Pelikaan, Temse (DOC 91/1997-1998).

Deze mededelingen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING

Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Uitvoeringsstand van de begroting samen met de schatkisttoestand van de Vlaamse Gemeenschap, toestand op 31 januari 1998 (DOC 89/1997-1998).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Rolnummer 1265 ;
- Rolnummer 1264 ;
- Rolnummers 1167 en 1299 (samen gevoegde zaken) ;
- Rolnummer 1294.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter : Voor de VB-fractie zijn :

- in de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden de heer Emiel Verrijken als vast lid vervangen door de heer Jan

Voorzitter

Penris en de heer Jan Penris als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Emiel Verrijken.

- in de Commissie voor Mediabeleid de heer Jan Penris als vast lid vervangen door de heer Emiel Verrijken.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter : Dames en heren, in de plenaire vergadering van dinsdag 3 maart 1998 had ik de fractievoorzitters gevraagd mij de namen van hun plaatsvervangende leden in de Deontologische Commissie mede te delen op basis van een totaal van vijftien plaatsvervangende leden.

Het Uitgebreid Bureau van maandag 9 maart 1998 vond het echter aangewezen het aantal plaatsvervangende leden te beperken tot één per fractie.

Ingevolge deze Bureaubeslissing hebben de fracties volgende Vlaamse volksvertegenwoordigers aangeduid tot plaatsvervangend lid van de Deontologische Commissie : mevrouw Trees Merckx-Van Goey (CVP), mevrouw Patricia Ceysens (VLD), de heer Herman De Loor (SP), de heer Emiel Verrijken (VB), de heer Paul Van Grembergen (VU) en de heer Ludo Sannen (Agalev).

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van de Euro-Mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en het koninkrijk Marokko anderzijds, bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996

– 746 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van

de Euro-Mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en het koninkrijk Marokko anderzijds, bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Rompaey, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, hoewel de verslaggever hier niet aanwezig is, zou ik hem toch willen feliciteren voor zijn verslag. En in feite gaat het hier over de diensten van het Vlaams Parlement die er voor gezorgd hebben dat er – naar goede gewoonte – een gestoffeerd verslag werd afgeleverd. Een mondeling verslag afleveren van zo een hoogstaand schriftelijk verslag is uiteraard niet gemakkelijk.

Het voorliggende verslag betreft een van de vele verdragen die ter ratificatie worden voorgelegd. Eerst komen die verdragen bij de commissie terecht, daarna worden ze aan de plenaire vergadering ter goedkeuring voorgelegd. Men kan opwerpen dat er veel verdragen worden goedgekeurd. De Euro-Mediterrane overeenkomst wordt afgesloten tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschap enerzijds, en Marokko anderzijds. Vlaanderen is slechts een klein radertje in dat geheel. Men kan zich dus afvragen of het wel zin heeft om daar in dit parlement over te debatteren.

Ik meen van wel. U weet dat ik ook zetel in het federale parlement, waardoor ik een vergelijking kan maken. Ik stel vast dat verdragen en samenwerkingsakkoorden in de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden grondig worden besproken. Dit staat in schril contrast met de werkwijze in de Kamer, en in mindere mate met de werkwijze in de Senaat. In de commissie worden uitstekende uiteenzettingen gehouden.

Er wordt ook telkens van de gelegenheid gebruik gemaakt om de Vlaamse regering en de minister-president – die het buitenlands beleid onder zijn bevoegdheid heeft – te attenderen op problemen van landen waarmee Vlaanderen verdragen sluit. Dat laatste gebeurt indirect, via de Europese Gemeenschap, of via de federale staat of direct wanneer Vlaanderen samenwerkingsakkoorden sluit.

Hostekint

We hebben eenzelfde houding aangenomen ten opzichte van Marokko. Marokko is een maghreb-land waar de situatie van de mensenrechten heel wat beter is dan in bijvoorbeeld Algerije. In dat land worden de mensenrechten nog steeds met voeten getreden en worden dagelijks tientallen onschuldige mensen gedood door de uitwassen van het fundamentalisme. In Marokko kan de toestand van de mensenrechten daarentegen bevredigend worden genoemd. Vorig jaar zijn er verkiezingen gehouden. Tijdens het voorbije weekend hebben we kunnen vernemen dat een parlementslid van de oppositie, met name een lid van de socialistische partij, werd aangeduid als eerste minister.

Als over mensenrechten wordt gesproken, wordt de discussie vaak vernauwd tot politieke rechten, democratische beginselen, vrijheid van vereniging en de manier waarop gevangenen worden behandeld. Ik vind echter dat het onderwerp ruimer moet worden bekeken. Mensenrechten houden ook sociale rechten, bescherming van kinderen en vrouwen en het recht op een minimum sociale zekerheid, werkloosheid, pensioen, ziekteverzekering en kinderbijslag in. Vanuit dit perspectief is de toestand in de wereld zeker niet rooskleurig te noemen, ook niet in Marokko.

Alleen in West-Europa en in Noord-Amerika, onder ernstig voorbehoud van de Verenigde Staten, zijn de sociale rechten werkelijk gewaarborgd. Ik wil dan ook van de gelegenheid gebruik maken om de aandacht te vragen voor de sociale rechten en de sociale clausules. Vlaanderen moet – rechtstreeks via een samenwerkingsakkoord wanneer het de eigen bevoegdheden betreft, of via de federale regering of de Europese Unie – de nodige aandacht besteden aan het respect van de mensenrechten in ruime zin. Als een van de meest welvarende landen ter wereld heeft Vlaanderen de morele plicht om de aandacht te vestigen op de sociale rechten.

We zijn inderdaad handelaars, die leven van de uitvoer. Bovendien zijn onze hersenen onze enige grondstof. Mijnheer de minister-president, toch heb ik de indruk dat men in Vlaanderen te veel aandacht besteedt aan de buitenlandse handel en de economische aspecten van onze relaties met andere landen. Men stelt zich te vaak de vraag wat dat oplevert voor het Vlaamse bedrijfsleven. Dat geldt trouwens ook voor het Belgische bedrijfsleven, want ik ben geen autonomist.

Als sociaal vooruitstrevend land moeten we ook aandacht hebben voor de sociale rechten in de hele wereld. We hebben daar trouwens alle voordeel bij. Als vrouwen en kinderen als goedkope arbeidskrachten worden gebruikt, betekent dat immers oneerlijke concurrentie voor onze bedrijven. Dat heeft bovendien tot gevolg dat een aantal bedrijven hun activiteiten naar lageloonlanden verleggen. Die tendens is al enkele jaren merkbaar in Vlaanderen. Eerst weken bedrijven uit naar Noord-Afrika, vervolgens naar Oost-Europa, Zuid-Oost-Azië en Zuid-Amerika. Het is voor ons dus heel belangrijk dat de lat in de hele wereld gelijk wordt gelegd inzake respect voor de sociale rechten.

Ik kan u verschillende voorbeelden geven, maar ik zal me beperken tot dat van de recente crisis in Zuid-Oost-Azië. Eind vorig jaar bereikte de crisis in Zuid-Korea haar hoogtepunt. Heel de wereld, vooral de Verenigde Staten, maar ook België, heeft er zwaar geïnvesteerd. Men sprak altijd over het wonder van Zuid-Oost-Azië, en men noemde Zuid-Korea, Taiwan en Singapore economische tijgers. Heel het systeem is echter in enkele maanden tijd in elkaar gestort. Honderden, duizenden miljarden zijn verdwenen in de zakken van degenen die tot de conglomeraten behoren, corrupte politici en corrupte zakenlui. De gewone man, de gewone vrouw en het kind zijn de slachtoffers geworden van het economische beleid dat gedurende jaren werd gevoerd. Dagelijks zien we beelden van de toestand in Zuid-Oost-Azië. Duizenden mensen bedelen er in de kou op straat om een kop soep. Dat is het resultaat van dat economische wonder, waarover men ons gedurende jaren heeft gesproken.

Mijnheer de minister-president, ons buitenlands beleid groeit. We beschikken over een verdragsrecht, ruime bevoegdheden en veel geld. Wat men ook beweert, Vlaanderen is een rijk land met een begrotingsoverschot. Vlaanderen beschikt over middelen om aan ontwikkelingssamenwerking te doen, niet autonoom, maar samen met de federale overheid. Mijnheer de minister-president, hoewel het misschien een vrome wens is, vraag ik dat ook in ons buitenlands beleid de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk worden aangewend.

Het is enigszins frustrerend om lid te zijn van een commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden. Dit is niet alleen zo in het Vlaams, maar ook in het Federaal Parlement. Het buitenlands beleid, het afsluiten van verdragen dus, is immers een voorrecht van een uitvoerende macht. Wij parlementsliden kunnen ze slechts goed- of afkeuren. We

Hostekint

kunnen geen woord of geen komma veranderen aan de verdragstekst. Maar ik heb me het volgende voorgenomen : wanneer aan de commissie of de plenaire vergadering een verdrag of samenwerkingsakkoord wordt voorgelegd met een land dat echt geen rekening houdt met een aantal minimale sociale rechten, zal ik dat verdrag of akkoord niet goedkeuren. Dat zal uiteraard gebeuren binnen de beperkingen van het feit dat ik tot een politieke fractie behoor. Deze sociale clausules kunnen immers een stok achter de deur betekenen. Ik vind dat we als parlementsleden deze morele en ethische plicht hebben, althans wanneer we rekening houden met de dramatische toestand op sociaal vlak in het overgrote deel van de wereld. (*Applaus bij de VU, de VLD en de SP*)

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, ik wil me graag aansluiten bij het pleidooi van de heer Hostekint voor een grotere inspraak in de voorbereiding van verdragen. De onderhandelingen zelf horen inderdaad bij de uitvoerende macht thuis, maar het is mijns inziens een goede gewoonte om ten minste een bezinningsmoment in te bouwen voor men een dergelijk verdrag door middel van een handtekening goedkeurt. Ik wil me ook aansluiten bij het uitdrukkelijk pleidooi van de heer Hostekint voor het respecteren van de sociale rechten.

Ik wil het hier over een ander probleem hebben. Als voorzitter van de Intergroep voor de Westelijke Sahara ben ik, net als verscheidene andere Vlaamse volksvertegenwoordigers, bekommerd om het lot van de Saharawi. Ik wil daarom een vraag stellen in verband met de Westelijke Sahara. Het gaat hier om een van die uitzichtloze conflicten, waarvoor gelukkig een vredesplan tot stand is gekomen. Dat vredesplan is niet los te zien van de Belgische bemoeiingen terzake. De federale minister van Buitenlandse Zaken was bij de Verenigde Naties een van de pleitbezorgers voor het tot stand komen van dit vredesplan.

Met een gewapende strijd kan een klein volk immers niet winnen van een grote militaire mogendheid als Marokko. Om tot zelfbeschikking of onafhankelijkheid te komen, moeten politieke oplossingen worden uitgewerkt. Dat is ook het doel van het vredesplan : eerst een wapenstilstand, en daarna een referendum dat beslist over de toekomst van de Westelijke Sahara.

In Marokko is dit natuurlijk een zeer heikel onderwerp. Koning Hassan zal mijn pleidooi met afschuw lezen, ook al is hij een te handig politicus om er helemaal géén rekening mee te houden. Hij heeft altijd volgehouden dat de Westelijke Sahara een aanhangsel is van Marokko en dat de bewoners ervan Marokkanen zijn, ook al ontkennen de Saharawi dat ten stelligste.

Het vredesplan is er, maar Marokko doet alles om het te saboteren. Een politieke oplossing voor de Westelijke Sahara staat of valt met een vrij referendum over de kwestie. Dit is enkel mogelijk als de identificatie van de Saharawi op een correcte wijze kan verlopen. De Saharawi zijn immers weinig talrijk. Door vervalsing van de identificatiegegevens kunnen ze dan ook zelfs binnen hun eigen gebied makkelijk tot een minderheid worden teruggebracht.

Ik stel dus met bezorgdheid vast dat de werking van de identificatiecentra door Marokko wordt gesaboteerd. Een objectief identificatieproces als voorbereiding van een vrij referendum wordt op die manier onmogelijk gemaakt. De voorstanders van een zelfbeschikkingsrecht voor de Saharawi – en zeker de voorstanders van een vrije Westelijke Sahara – worden op alle mogelijke manieren geïntimideerd.

Mijnheer de minister-president, ik wil u het volgende vragen. Ter gelegenheid van de goedkeuring van dit associatieverdrag, moet u ervoor zorgen dat men er bij de Marokkaanse autoriteiten op aandringt dat het organiseren van een referendum over de Westelijke Sahara vlotter moet verlopen. De Marokkaanse autoriteiten moeten hun actieve medewerking verlenen aan het voorbereidingsproces dat de Verenigde Naties op gang hebben gebracht.

Ook ons land moet terzake opnieuw een actieve rol spelen. Zowel federaal minister Derycke als federaal staatssecretaris Moreels moeten ervoor zorgen dat onze hulp aan de Saharawi wordt opgevoerd. België moet ook meehelpen om vrede tot stand te brengen in dat gebied. Ons land heeft daar vroeger al aan gewerkt. Ook nu zou het ervoor moeten zorgen dat er een oplossing wordt gevonden voor de huidige belemmeringen in het vredesproces.

Associatieverdragen moeten onderstrepen dat we aandacht hebben voor de humane en sociale toestand van andere volkeren en voor het zelfbeschikkingsrecht van deze volkeren. Daarom is het huidige vredesproces zeer belangrijk. Het is goed dat

Maes

volkeren samenwerken, maar het is niet goed dat we blind zijn voor zaken die het vredesproces tot stilstand kunnen brengen en een gewapend conflict weer kunnen doen oplaaien.

Ik ben ervan overtuigd dat alle partijen een grote sympathie voelen voor mensen- en volkenrechten. Ik hoop dat u dit gevoel bij de federale regering wilt verklanken. (*Applaus bij de SP, de VU en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, onze fractie heeft als enige dit ontwerp van associatieverdrag niet goedgekeurd. We hadden in de commissie reeds de gelegenheid om onze standpunten terzake toe te lichten. Ik wil op twee punten terugkomen.

We hebben problemen met de inhoud van het verdrag, meer bepaald hoofdstuk 1 van titel 6. Dit verplicht ons ertoe om aan Marokkaanse gastarbeiders dezelfde voordelen inzake sociale zekerheid toe te kennen als aan onze eigen werknemers. Dit is zeer genereus. De vraag is of dit in deze omstandigheden nog wenselijk is. Een dergelijke clausule zal ontegensprekelijk een grote aantrekkingskracht uitoefenen op de snel groeiende Marokkaanse bevolking, op een moment dat de werkloosheid binnen de EU het hoofdprobleem is. Dit neemt niet weg dat we in principe voorstander zijn van een associatieverdrag, zeker met de landen aan de andere zijde van de Middellandse Zee. Deze associatieverdragen moeten wel tot wederzijds economisch voordeel strekken en er in de eerste plaats op zijn gericht de economie ter plaatse aan te zwengelen.

Ik heb in de commissie nog een tweede opmerking gemaakt, waarmee ik op het terrein kom van de interpellaties die het volgende agendapunt uitmaken. Ik was tijdens de commissievergadering gealarmeerd door de recente uitspraken van de Belgische eerste minister. Volgens hem hebben internationale verdragen blijkbaar voorrang op onze Grondwet. Dit noopt ons tot zeer grote terughoudendheid bij het goedkeuren van nog meer internationale verdragen. Ten tweede heeft de nationale regering een aantal uitspraken gedaan die een zeer restrictieve interpretatie geven aan de bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten inzake internationale verdragen. De Bel-

gische recuperatie is dus volop bezig, zoals ook wel zal blijken uit het volgende agendapunt.

De minister-president heeft geen eenduidig antwoord gegeven op de uitspraken van de eerste minister. Ik citeer hem letterlijk : 'Het minste wat men hieromtrent kan zeggen, is in elk geval dat men bijzonder omzichtig moet zijn als men bewust een stap zou willen overslaan. Het overslaan van bepaalde stappen kan derhalve enkel met de grootst mogelijke omzichtigheid gebeuren. Dit dient nog eens grondig onderzocht te worden.' Dit is geen duidelijke afkeuring van de woorden van de eerste minister. Misschien horen we straks duidelijker taal.

We hebben de ambitie om ons model van de rechtsstaat naar Marokko of naar de rest van de wereld uit te dragen. Dit komt op dit moment voor ons bijzonder pijnlijk over. De Brusselse gewestregering is al ettelijke maanden op een onwettige manier samengesteld. De federale regering vindt het blijkbaar niet nodig dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie het verdrag van Amsterdam ratificeert. De reden hiervoor is niet omdat de Grondwet daarin voorziet, maar gewoon omdat het op dit moment politiek een beetje moeilijk ligt. We leven in een land waarin men een grondwet wil wijzigen met een gewone wet ; een land waarin ministers van een ander gewest burgemeesters oproepen tot burgerlijke ongehoorzaamheid. De Belgische rechtsstaat is in mijn ogen afgeleden tot een Monty Python-klucht. Het drama is dat een aantal kunstenaars bereid zijn om deze belgitude uit te dragen als model voor de rest van de wereld. U zult het onze fractie niet kwalijk nemen dat ze het met deze gang van zaken niet eens is en dat ze hier niet aan wil meedoen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, we hebben in de commissie uitvoerig van gedachten kunnen wisselen over dit ontwerp van decreet over het associatieverdrag met Marokko. Ik deel de opvatting van de heer Hostekint dat we nu en in de toekomst voldoende aandacht moeten besteden aan de ratificatie van verdragen die te maken hebben met onze bevoegdheden.

Sommigen pleiten ervoor een ratificatie één keer voor het hele koninkrijk te laten gebeuren. Dat zou een gemakkelijksoplossing, maar ook een vergissing zijn. Het is nu eenmaal een van de regels

Van den Brande

van het internationaal publiek recht dat men ja of nee kan zeggen tegen een verdrag. Dat heeft niets te maken met een grotere autonomie van de deelstaten. We moeten het erover eens zijn dat dit niet eigen is aan de bespreking in het Vlaams Parlement. Die geeft ons telkens de kans om onze mening te uiten over bilaterale of ruimere afspraken. Een overheid hoeft niet noodzakelijk over iets bevoegd te zijn, om in dat verband een standpunt over het internationaal of Europees beleid te kunnen innemen. Het is jammer dat nog zo weinigen in Vlaanderen en België zich met problemen van internationale politiek bezighouden. Daarom juich ik sommige initiatieven toe om, ongeacht de bevoegdheden, te kijken naar wat er in Europa en de wereld gebeurt.

Ik deel uw mening, mijnheer Hostekint, dat het niet van één kant mag komen. Het is goed dat we de aandacht vestigen op de mogelijkheden in Vlaanderen, maar het is ook belangrijk dat we iets aanbieden aan anderen. We doen dat dan ook daadwerkelijk. Een belangrijk deel van ons buitenslands beleid is erop gericht om met landen en regio's samen te werken. We proberen daarbij concrete stappen te zetten. Het heeft geen enkele zin om een papieren overeenkomst af te sluiten en er verder niets concreet mee aan te vangen. Ons uitgangspunt is dat we aan gemaakte afspraken een praktisch gevolg geven.

Vervolgens moeten we ook aandacht hebben voor sociale rechten. U spreekt met opzet niet alleen over mensenrechten, bijvoorbeeld in verband met de situatie en behandeling van gedetineerden. U pleit terecht ook heel duidelijk voor sociale rechten. Telkens als dit mogelijk is, brengen we dit thema ter sprake. Ik heb het zelfs tijdens een economische zending in China uitdrukkelijk aangekaart. Dat is onze morele plicht. We hebben ook tijdens gesprekken met de Internationale Arbeidsorganisatie de gelegenheid te baat genomen om aan directeur-generaal Hansenne onze bezorgdheid te uiten.

Mevrouw Maes, ik deel uw mening over de Westelijke Sahara. België heeft daar in het verleden een belangrijke rol gespeeld, onder de vleugels van de VN. We hebben er opdrachten vervuld. We moeten aan dit gebied veel aandacht blijven besteden. Voor mij is het essentieel dat het referendum dat op 7 december wordt gehouden onder de verantwoordelijkheid van de Verenigde Naties, ten volle de noodzakelijke openheid garandeert. Ten tweede wil ik graag de tolk zijn van de federale regering,

maar ik wil ook rechtstreeks meespreken, als het gaat om het leveren van een bijdrage in de vorm van bijkomende ondersteuning van de mensen in het betrokken gebied.

Mijnheer de voorzitter, deze beschouwingen mogen ons niet afleiden van de hoofddoelstelling. Ik denk dat er goede redenen zijn om dit ontwerp van decreet goed te keuren, omdat alles in een proces verloopt. De controle en het volgen van een aantal situaties, zijn gebonden aan de overeenkomst binnen de Europese Unie. Langs deze weg, ook al is het onrechtstreeks, kunnen we de waarden die ons dierbaar zijn, ook echt in ere houden. Vanuit dit globale perspectief en om voortgang te boeken ten aanzien van een aantal basisrechten, zijn er goede redenen om dit ontwerp goed te keuren. (*Applaus bij de CVP, de SP en de VU*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Euro-Mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en het koninkrijk Marokko anderzijds, bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996.

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De Euro-Mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en het koninkrijk Marokko anderzijds, bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en slotakte, ondertekend in Brussel op 26 februari 1996, zal wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, volkomen uitwerking hebben.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

MOTIE VAN ORDE**Vorstel tot spoedbehandeling**

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 44 van ons Reglement heeft mevrouw Van Cleuvenbergen bij motie van orde het woord gevraagd.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, hierbij vraag ik de spoedbehandeling van het voorstel van resolutie van mevrouw Van Den Heuvel, mevrouw Van Cleuvenbergen, de heer De Ridder en mevrouw Maes betreffende de opmaak van een voortgangsnota overeenkomstig het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie in Peking van 4 tot 14 september 1995 (Stuk 975). Dit voorstel werd deze morgen ingediend.

De voorzitter : We kunnen ons hierover nu niet uitspreken omdat dit Stuk nog niet is rondgedeeld. U kunt dit pas aanvragen op het ogenblik dat het Stuk is rondgedeeld. We geven nu wel de opdracht het te drukken. Ik stel voor dat we het voorstel tot spoedbehandeling morgen behandelen.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mag ik vragen waarom de spoedbehandeling wordt gevraagd ?

De voorzitter : Mevrouw van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Voor het Pekingdecreet moet binnen zes maanden weer een nieuwe voortgangsnota zijn klaargemaakt. We hebben vorige week vastgesteld bij de bespreking in de commissie dat er heel wat problemen zijn bij de

praktische organisatie, onder meer aangaande het personeelsbestand. We denken dat dit onmiddellijk moet worden bijgestuurd, anders wordt de opvolging van dit decreet administratief onmogelijk.

De voorzitter : We zullen ons morgen voor de stemmingen uitspreken over het voorstel tot spoedbehandeling. (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

INTERPELLATIES (Regl. art. 73)

Interpellatie van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de houding van de Vlaamse regering inzake het toekennen van stemrecht aan EU-onderdanen

Interpellatie van de heer André Denys tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het voornemen van de federale regering om gemeentelijk stemrecht te verlenen aan EU-burgers zonder voorafgaandelijke grondwetswijziging

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het voornemen van de federale regering om het gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen door te voeren zonder rekening te houden met de voorwaarden die het Vlaams Parlement hieraan heeft gekoppeld

Interpellatie van de heer Jos Geysels tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het gemeentelijk stemrecht

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heren Van Grembergen, Denys, Van Hauthem en Geysels tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buiten-

Voorzitter

lands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, respectievelijk over de houding van de Vlaamse regering inzake het toekennen van stemrecht aan EU-onderdanen, over het voornemen van de federale regering om gemeentelijk stemrecht te verlenen aan EU-burgers zonder voorafgaandelijke grondwetswijziging, over het voornemen van de federale regering om het gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen door te voeren zonder rekening te houden met de voorwaarden die het Vlaams Parlement hieraan heeft gekoppeld, en over het gemeentelijk stemrecht.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, soms wordt het voorgesteld alsof we in het Vlaams Parlement graag hoogmissen opdragen met betrekking tot communautaire problemen of problemen van de federale staat. Niets is minder waar. Als ik echter naga welke energie er sedert de jaren zeventig in Vlaanderen nodig was en nu is om tot noodzakelijke hervormingen te komen in het centralistische unionistische staatsbestel en als ik me de voortdurende en aanslepende discussies die we daarover moesten voeren, herinner, dan heeft het de smaak van bitterheid omdat die energie ook voor vele andere politieke doeleinden noodzakelijk is.

Dit mag ons echter niet verhinderen om toch onze opdracht te vervullen. Het ligt immers niet aan de wil van de Vlaamse Gemeenschap, noch aan de gekozenen uit dit Vlaams Parlement. Maar blijkbaar duiken steeds opnieuw krachten op die verhinderen dat er een normale evolutie komt : vreedzaam, doelbewust, gebaseerd op grond van goede structuren, een goed gezag en verantwoordelijkheid. Het is dan ook pijnlijk dat wij daar voortdurend op moeten terugkomen. Degenen die daar met minachting op neerkijken, hebben ongelijk. De basisfilosofie is immers die van een goede democratie en van een goed bestuur, maar dit wordt ons blijkbaar telkens opnieuw onthouden.

Ik wens vooraf twee bedenkingen te maken met betrekking tot dit debat over het eurostemrecht. Men wil soms laten uitschijnen dat de Vlamingen voor de zoveelste keer pietluttig en kleinzielig willen handelen en weigeren er de internationale dimensie van in te zien. Dit zijn echter verwijten die maar al te gemakkelijk op ons worden afgevuurd en waaraan sommigen menen gehoor te moeten geven. Ik denk dat zij dan soms handelen

als knechten die nog maar net het protocol hebben geleerd om aan tafel te zitten. Omdat ze dat protocol nog niet goed onder de knie hebben, moeten ze voortdurend aan anderen gaan vragen of ze wel goed handelen als knechten aan de fijne tafel van meesters. Ik wens die knechtenrol niet op te nemen, wel integendeel !

Ik denk dat het normaal is dat wij de discussie voeren over het stemrecht voor Europese burgers. Wij willen dat ze stemrecht krijgen. Een en ander ligt voor ons verankerd in de visie van een Europese politieke unie, van een groot Europees vaderland. Dat daar stemrecht aan wordt gekoppeld is voor ons helemaal niet vreemd. Wij zeggen alleen dat daar bepaalde voorwaarden aan kunnen worden gekoppeld die ons inziens democratisch zijn. Daar kom ik straks nog even op terug.

Een tweede belangrijk element dat ik wens te onderstrepen, is dat voor ons elke Europese burger – tot welke natie of staat hij of zij op dit ogenblik ook behoort, welke politieke overtuiging hij of zij ook moge hebben of welke godsdienst hij of zij ook moge aanhangen – gelijke rechten moeten hebben. Wij hebben geen enkele aversie tegen om het even welke Europese natie of staat die deel uitmaakt van de huidige of toekomstige Europese Unie. Bij ons bestaat daar absoluut geen haat of wrevel over, wel integendeel.

Met deze twee principiële verklaringen wil ik de discussie aangaan over het eurostemrecht en over de verklaring van de federale eerste minister die ons geërgerd heeft en nog steeds ergert. De premier verklaarde dat hij dat stemrecht zal toekennen bij gewone wet en daarbij de Grondwet opzij zal leggen, dus zonder dat daar de noodzakelijke invulling van een grondwetswijziging aan zou worden gekoppeld. Dit is onvoorstelbaar ! Op een cynische wijze wordt een loopje genomen met alle pogingen die in de voorbije maanden in dit land werden ondernomen om gezag, burgers, regelgeving en wetgeving op één lijn te brengen en om de burgers – in de Belgische staat en dus ook in Vlaanderen – het gevoel te geven dat we in een rechtsstaat leven.

Het is dus begrijpelijk dat burgers in deze staat, als de eerste minister al zo duidelijk de grondregels mag opzij zetten, het evenmin nauw nemen met de wet. In navolging van de mentaliteit van de eerste minister, zet men de wettelijk regels opzij. Dan blijkt dat mensen het moeilijk hebben als weekendhuizen worden afgebroken, maar dit is een toepassing van een wet. Dan zegt men dat mensen het lastig hebben als er camera's worden geplaatst op

Van Grembergen

drukke verkeerspunten, maar dit is een toepassing van een wet. Dan zegt men dat mensen het moeilijk hebben als de deurwaarder langskomt om hun huisraad op te laden, maar dit is de toepassing van een wet of een vonnis. De eerste minister kan het zich echter permitteren te verklaren dat hij de Grondwet opzij zet.

De Raad van State heeft in zijn advies bij de goedkeuring van het Verdrag van Maastricht duidelijk gesteld dat er een grondwetswijziging moet komen. Mijnheer de minister-president, niet u hebt een fout gemaakt. In het advies werd de toenmalige en huidige eerste minister bovendien duidelijk aangeraden de grondwetswijziging in te voeren vooraleer het Verdrag van Maastricht goed te keuren. Dit heeft hij niet gedaan. Met een drogreden verklaarde hij dat er eerst een richtlijn zou komen, waarna we wel zouden zien hoe het verder moest. Zo heeft hij het uitgelegd. Dat kan dus. In deze staat is het dus mogelijk dat een eerste minister zich op een dergelijke wijze vergaloppeert.

Ooit moest de minister-president van de Vlaamse regering zich bij de Koning verontschuldigen. Hij werd geroepen, niet omdat hij de Grondwet opzij wou zetten, maar omdat hij uiting gaf aan de normale verzuchtingen van het Vlaams Parlement en de politieke wil in Vlaanderen. De eerste minister werd niet bij de Koning geroepen. De Koning springt nochtans van tijd tot tijd op zijn wit paard om de bevolking te zeggen hoe het moet. De eerste minister kan echter verklaren : 'De Grondwet, je m'en fous !'.

Ik herinner me de plenaire vergadering van de Kamer in 1978 waar de toenmalige eerste minister, de heer Tindemans, de hele Belgische bevolking opriep tot algemeen verzet en met enig gevoel voor theater uitriep dat de Grondwet geen vodje papier kon zijn ! (*Applaus van mevrouw Nelly Maes*)

Het geheugen is blijkbaar kort. Nu kan een Belgische eerste minister zonder rood aan te lopen verklaren dat we de Grondwet opzij schuiven en het stemrecht op Europees niveau zullen toekennen via een gewone wet. Zonder dat er ook maar enigszins wordt gesproken of nagedacht over de verzuchtingen van het Vlaams Parlement of over de voorwaarden die aan het eurostemrecht moesten worden gekoppeld. Daar wordt op geen enkele wijze naar verwezen.

De eerste minister is lid van de grootste partij in Vlaanderen en in België. Deze partij noemt zich democratisch. Ik wil dat dit democratisch gegeven wordt ingevuld, maar niet door een eerste minister die de Grondwet negeert en die bovendien in de Kamer dreigt dat hij, indien hij geen meerderheid haalt, geen afstand zal nemen van zijn idee, maar – ondanks het verzet – ook dan met gewone wet het eurostemrecht zal invoeren.

Dat is onaanvaardbaar. Wat denkt u daarvan, mijnheer de minister-president ? U bent hoofd van de uitvoerende macht van de Vlaamse parlementaire vertegenwoordiging. In dit Vlaams Parlement is unaniem een resolutie met voorwaarden goedgekeurd. Wat vindt u ervan dat de premier daar zijn voeten aan veegt ? Nochtans is de federatie een feit. Die bestaat niet uit vier, maar eigenlijk uit twee deelstaten. Vlaanderen, de grootste deelstaat van die federatie, vindt de wensen van de premier onaanvaardbaar. 60 percent van de Belgische bevolking, die deelstaat die instaat voor de internationale geloofwaardigheid van België, kan daar niet mede akkoord gaan. Zonder de Vlaamse deelstaat zou België financieel, economisch noch sociaal internationaal veel betekenen. Desondanks wil de eerste minister, die behoort tot de grootste Vlaamse partij, tegen de Grondwet in het stemrecht voor EU-onderdanen zonder voorwaarden invoeren. Dit is onaanvaardbaar.

Als deze diabolische, ondemocratische gedachte doorgang vindt, zullen we het verdrag van Amsterdam niet goedkeuren. We vragen aan de andere fracties in dit parlement om dat ook niet te doen. Dit is een middel waarmee we druk kunnen uitoefenen. Als we dat verdrag goedkeuren zonder er voorwaarden aan te koppelen, dan moeten we maar ophouden met gezamenlijke resoluties op te stellen, aangezien die dan toch geen enkele politieke betekenis meer hebben. Mijn fractie vraagt dus aan alle fracties in dit parlement om het verdrag van Amsterdam niet goed te keuren als de eerste minister geen ernstige poging onderneemt om een grondwettelijke meerderheid te vinden, en evenmin voorwaarden aan het stemrecht koppelt die voldoen aan de eisen van dit Vlaams Parlement.

Ik heb begrepen, mijnheer de minister-president, dat ook u de voorwaarde stelt dat alle burgers die stemrecht hebben of krijgen, onderworpen zouden zijn aan eenzelfde fiscale regeling. De voorzitter van de SP, de heer Louis Tobback, heeft een jaar geleden gezegd dat het hem democratisch lijkt stemrecht op gemeentelijk vlak te koppelen aan belastingsplicht. De heer Frank Vandenbroucke heeft drie jaar geleden hetzelfde gezegd toen hij

Van Grembergen

nog voorzitter van de SP was. Dit is een democratische voorwaarde. We verlenen medebeslissingsrecht, medebeoordelingsrecht en daaraan koppelen we de belastingplicht zoals voor de eigen burgers. Dat is zo democratisch als wat.

Bij de onafhankelijkheidsverklaring van de Verenigde Staten in 1776 was het betalen van belastingen mede een reden tot vertegenwoordiging. Daar was het omgekeerd. Men betaalde belastingen en dan pas kon men vertegenwoordiging opeisen.

Een tweede democratische voorwaarde lijkt ons de kennis van de taal van het gebied waarover men inspraak in het bestuur wenst. Ik begrijp niet waarom daar in sommige kringen zo denigrerend over wordt gedaan. Men kan pas deelnemen aan het plaatselijk gebeuren door voldoende kennis van de taal en men kan pas deelnemen aan het maatschappelijk leven wanneer men ergens een bepaalde tijd woont. Wat is daar onlogisch aan? Wat belet de eerste minister om op die voorwaarden in te gaan? Als de regelgeving zonder discriminatie voor iedereen telt, kan ze worden ingevuld. Dat is perfect mogelijk.

De eerste minister zoekt nu blijkbaar een grondwettelijke meerderheid aan Franstalige kant. Blijkbaar spant hij zich vooral in om de PRL te overtuigen mede te zorgen voor een grondwettelijke meerderheid. Ik waarschuw de christen- en sociaaldemocraten voor dit manoeuvre. We zullen niet nalaten aan de burger duidelijk te maken dat de christen-democraten eigenaardige partners kiezen om het eurostemrecht in te voeren. Ze kiezen de kampioenen van de onverdraagzaamheid. De PRL steunt de burgemeesters die in Vlaanderen de burgerlijke ongehoorzaamheid prediken. Bovendien gebruiken ze het geld van het Waalse Gewest voor een voorbereidende kiescampagne in de rand.

Ik vraag u, mijnheer de minister-president, om alles in het werk te stellen om dit te verhinderen. Ik hoop dat het met u niet gesteld is zoals met de koningin van Groot-Brittannië. Men zegt dat de koningin van Groot-Brittannië meer steun heeft van haar handtas dan van haar echtgenoot Philip. *(Gelach)*

Men zegt ook dat ze haar verjaardag in uniform op haar paard viert.

Mijnheer de minister-president, ik hoop dat u aan uw partij op het federaal niveau meer steun hebt dan aan de paperclips die uw dossiers bij elkaar

houden. Ik hoop dat u daar eindelijk steun krijgt voor de koers die u wilt varen. Men beklagt u soms en zegt zelfs dat u de laatste weken voortdurend op de vingers werd getikt, in plaats van hulp te krijgen om het schip te laten varen zoals we dat in Vlaanderen willen. *(Applaus bij de VU en het VB)*

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, het is goed dat deze interpellaties niet onmiddellijk volgen op de bekendmaking van premier Dehaene dat hij de invoering van het gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen wil forceren, en dat hij daarbij geen rekening wil houden met de voorwaarden van het Vlaams Parlement. Dat voorstel was zo grof dat we ons eerder zouden hebben laten leiden door emoties dan door rationele overwegingen. Dat zou geen goede benadering zijn geweest.

Het probleem dat nu aan de orde is, heeft een dubbele invalshoek. De eerste is dat Vlaanderen de wil heeft om meer erkenning en zeggingskracht te krijgen op het Europees en het buitenlands niveau. De tweede vloeit voort uit de onvermijdelijke vaststelling dat het simpelweg goedkeuren van een stemrecht zonder voorwaarden, onvermijdelijk zal leiden tot een tweede verfransingsgolf in Vlaams-Brabant. De eerste verfransingsgolf ontstond door de toepassing van de faciliteiten. Deze hebben geleid tot een zeer zware verfransing in de Vlaamse rand rond Brussel.

Gelet op de afkomst van deze EU-burgers, zou het getuigen van een grote naïviteit om te denken dat wij er via een charmeoffensief in zouden slagen om de tweede verfransingsgolf tegen te gaan. Uit de discussienota die de heer Guy Vanhengel in de Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft voorgelegd, leren we immers dat in Halle-Vilvoorde, dus buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 25.000 buitenlandse EU-burgers wonen, waarvan er ongeveer 12.621 afkomstig zijn uit Latijnse landen. In het Hoofdstedelijk Gewest zelf zijn er 134.359 buitenlandse EU-burgers, waarvan er ongeveer 100.000 uit Latijnse landen komen.

Dat Vlaanderen bekommerd is om het Vlaams karakter van zijn Vlaamse gemeenten te behouden, is een legitieme eis die niets te maken heeft met enggeestig nationalisme. PSC-voorzitter Charles-Ferdinand Nothomb is zo eerlijk geweest om dit zaterdag in een interview in De Standaard te erkennen. Maar om Vlaanderen op weg te helpen

Denys

naar een Europese roeping en tegelijkertijd het Vlaamse karakter te behouden, is een dubbele strategie vereist, enerzijds een charmeoffensief tegenover de Europeanen die zich in Vlaanderen hebben gevestigd en anderzijds het vastleggen van een aantal voorwaarden als verdedigingsstrategie.

Ik ben het niet eens met diegenen die pleiten voor ofwel de ene ofwel de andere strategie. De juiste strategie is geen of/of-strategie maar een en/en-strategie. Het charmeoffensief van de Vlaamse regering vorige week onder de benaming 'Bienvenue in Vlaanderen' is dus goed maar ruim onvoldoende. Het mag ons in geen geval doen verzwakken op het vlak van de verdedigingsstrategie die het Vlaams Parlement heeft uitgedokterd en die is verwoord in de resolutie die unaniem werd goedgekeurd op 24 juni 1997.

Het is beangstigend vast te stellen hoe lichtzinnig federaal premier Dehaene omspringt met deze problematiek. Ik voel me niet voldoende deskundig om me te mengen in het juridische dispuut of het EU-stemrecht kan worden ingevoerd zonder de Grondwet te wijzigen. Maar het juridische dispuut ontslaat ons niet van onze politieke plicht. Het is de verdomde plicht van ieder Vlaams politiek verantwoordelijke om te zeggen dat het politiek niet kan dat het Verdrag van Maastricht wordt uitgevoerd tegen de Grondwet in.

De VLD is hier klaar en duidelijk. Op politiek vlak is dit de meest onfatsoenlijke daad die een regering zou kunnen stellen.

In diverse landen heeft men het fatsoenlijk gevonden om eerst de bevolking, via referenda, te raadplegen vooraleer het Verdrag van Maastricht werd goedgekeurd. Hier vond men dat niet nodig. Wanneer men de bevolking niet wil raadplegen, moet men op zijn minst de Grondwet respecteren. Als democraat krijgen wij koude rillingen wanneer we horen dat premier Dehaene deze gedachtegang wil volgen om tegen de Grondwet in het EU-stemrecht te verlenen. In elk normaal land zou een premier die voorstelt een wet goed te keuren tegen de Grondwet in, tot ontslag worden gedwongen.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Ik heb een informatieve vraag voor de heer Denys. U zegt dat in de meeste Europese landen een referendum werd gehouden om het Verdrag van Maastricht al dan niet te ratificeren. Hoeveel landen zijn dat precies ?

De heer André Denys : U hebt gelijk, mijnheer Decaluwé. Het gaat over enkele Europese landen. Maar dat is niet de kern van de zaak. We pleiten ervoor dat voor dergelijke zaken referenda zouden worden georganiseerd.

De essentie is dat enkele landen het nodig hebben geacht de bevolking te raadplegen terwijl uw premier vindt dat een wet zelfs tegen de Grondwet in kan worden goedgekeurd. Zoiets is in een normaal land onmogelijk.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken : Ik vind het een beetje ongelukkig dat de heer Decaluwé allusie maakt op het feit dat een aantal landen geen referendum hebben gehouden over het Verdrag van Maastricht. Tijdens een SP-CVP-regering heeft minister Claes ooit uitdrukkelijk verklaard dat dit in België ondenkbaar zou zijn. 100 percent Belg zijnde, voegde hij daar sarcastisch aan toe dat wanneer Vlamingen en Walen verschillend zouden stemmen, dit het einde zou betekenen van de Belgische staat in de Europese Gemeenschap. Ik vind het bijzonder onwelvoeglijk, mijnheer Decaluwé, dat u de heer Denys in zekere zin terechtwijst dat het maar om enkele landen gaat. België kan zich inderdaad niet meer veroorloven een referendum te houden over Europese aangelegenheden want dan barst uw Belgisch systeem.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Het is enkel mijn bedoeling om correcte informatie te krijgen in dit parlement. Wat de heer Denys vertelde, was niet correct.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer Decaluwé, de essentie is dat uw eigen fractie op 18 februari heeft beslist om premier Dehaene te volgen, en bakzeil te halen ten aanzien van de resolutie die u en uw fractie unaniem hebben goedgekeurd. We krijgen daar koude rillingen van.

Mijnheer de minister-president, ik laat me ook niet verleiden door uw discours van vorige week over de belastingplicht. Collega's, het heeft me verrast dat de minister-president met geen woord over de twee andere belangrijke voorwaarden uit de resolutie heeft gerept. Hij zweeg over de gewaarborgde vertegenwoordiging van de Vlamingen in Brussel en in de Brusselse gemeenten. Hij sprak ook niet over de onverwijlde uitvoering van het politieke

Denys

akkoord over de regionalisering van de organieke wetgeving inzake gemeenten en provincies.

De reacties van de heer Suykerbuyk en mevrouw De Schamphelaere geven ons nog een beetje hoop. Het mag worden gezegd, hun verzet siert hen. Ze moeten wel begrijpen dat we daar geen genoegen mee nemen. We hebben immers al te vaak meegeemaakt dat de CVP de weerbarstigheid van enkele leden toeliet, of zelfs orchestreerde, als een doekje tegen het bloeden, terwijl het kwaad intussen geschiedde.

De inzet is nu te belangrijk om deze schaamlapstrategie toe te passen. Mijnheer De Roo, ik wil vandaag uit uw mond vernemen wat de houding van de hele fractie is. Ofwel staat ze voor 100 procent achter de unaniem goedgekeurde resolutie, ofwel bent u niet meer dan het loopjongetje van de federale premier.

Collega's, ik wil even verwijzen naar wat de CVP-voorzitter, de heer Van Peel, in het Vlaams Parlement zei naar aanleiding van de bespreking van de resolutie. Ook toen verklaarde hij zich volledig akkoord met alle gestelde voorwaarden. Hij maakte enkel de nuance dat er geen voorwaarden mogen worden gesteld die indruisen tegen het Europees Verdrag. Hij zei dat niet expliciet, maar waarschijnlijk bedoelde hij daarmee de specifieke fiscale regeling voor de ambtenaren van de Europese Gemeenschap en de Europese diplomaten. Dat is natuurlijk maar een heel beperkt onderdeel van de belastingplicht die eventueel wordt ingevoerd voor de EU-burgers.

Eigenlijk was de opmerking van de CVP-voorzitter een beetje denigrerend voor de parlementsleden die aan de basis liggen van deze resolutie. Ze hebben met kennis van zaken gewerkt, ze hebben niet geïmproviseerd, en ze hebben geen voorwaarden gesteld die indruisen tegen het Europees verdrag.

Collega's, we hebben ook met verwondering kennis genomen van de verklaringen van de SP-voorzitter, de heer Tobback. Hij verwijt de oppositie dat ze niet meehelpt om een tweederde meerderheid te leveren voor het wijzigen van de Grondwet.

Wat voor een wartaal is dat ? De VLD is onmiddellijk bereid om haar medewerking te verlenen, maar de voorwaarden die het Vlaams Parlement unaniem heeft verwoord in de resolutie, moeten wel worden vervuld. We stellen geen bijkomende eisen, we vragen alleen consequent de uitvoering van wat

we hier gezamenlijk hebben beslist. Hetgeen de VLD in het Vlaams Parlement beslist, wordt ook gedragen door de VLD-fractie in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en door het hele VLD-partijbestuur.

Laten we niet vergeten dat het FDF, namens de heer Clerfayt, de inspirator is van de toepassing van het stemrecht voor EU-onderdanen zoals het vandaag voorligt. Is het niet eigenaardig dat premier Dehaene onmiddellijk bereid is een institutionele ingreep te doen, wanneer dat de Franstaligen goed uitkomt ? De Vlaamse institutionele eisen waarvoor ook een tweederde meerderheid nodig is, worden daarentegen gewoon verwezen naar de periode na de volgende parlementsverkiezingen.

Net als de heer Suykerbuyk zegt onze fractie daarom het volgende : als de gemeentekieswet niet nu kan worden geregionaliseerd, als de minimale Vlaamse aanwezigheid in Brussel niet nu kan worden gegarandeerd, dan kan ook het stemrecht voor de Europese onderdanen tot na de verkiezingen wachten. De gemeenteraadsverkiezingen vinden trouwens pas plaats in oktober 2000. We laten ons niet opjagen door de Europese ambities van premier Dehaene.

De VLD is overigens niet van plan om zich met dit dossier in een anti-Europese hoek te laten duwen. We maken geen koppeling van dit dossier aan de goedkeuring van het Verdrag van Amsterdam. We rekenen in eerste instantie op een consequente houding van alle fracties in het Vlaams Parlement en de druk die hun leden vanuit dit parlement uitoefenen op hun collega's in het federaal parlement. Maar als zou blijken dat hun stem niet verder draagt dan dit halfroond, dan zal de VLD een motie tot belangenconflict indienen. Er zijn weinig zaken die de Vlaamse Gemeenschap zo in zijn belang dreigen te schaden als het verlenen van stemrecht aan de EU-onderdanen zonder dat daar voorwaarden bij worden gesteld. De Vlaamse politieke verantwoordelijken die een tweede verfransingsgolf met open ogen aanvaardden, zijn het ons inziens niet waard dat de Vlaamse Gemeenschap door hen wordt vertegenwoordigd. (*Applaus bij de VLD, de VU en het VB*)

De voorzitter : De heer van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, van Amerika zegt men dat het een land is van onbegrensde mogelijkheden. Ik denk dat dit het land is van de onbegrensde onmogelijk-

Van Hauthem

heden. Stel u namelijk voor : radicale Vlaams-nationalisten die hier de Belgische Grondwet komen verdedigen. Maakt u eveneens even de hypothese dat het Vlaams Blok hier een denkwijze naar voren zou brengen zoals deze die door premier Dehaene werd gelanceerd. Namelijk : met Grondwet als het kan, zonder Grondwet als het moet. Ik denk dat in dit parlement onmiddellijk een resolutie zou worden ingediend om het Vlaams Blok te stigmatiseren als een ondemocratische partij. Het masker zou voor de vijfduizendste maal zijn gevallen en pater Leman zou ongetwijfeld een klacht indienen wegens racisme.

Nu gebeurt er dus niets van dit alles. De premier van België mag zich deze denkwijze wel veroorloven. Hij heeft vijf jaar lang de tijd gehad om de Grondwet te wijzigen en dat eurostemrecht volgens de grondwettelijke procedures te regelen. Hij heeft dat niet gedaan en zit nu met een probleem. Hoe lost hij dat op ? Heel eenvoudig : eventueel zonder grondwetsherziening, met een gewone meerderheid.

Wat doet eerste minister Dehaene eigenlijk ? Met zijn regering, die stilaan de allures krijgt van een junta, pleegt hij een regelrechte staatsgreep op de parlementaire instellingen en procedures. Als een volleerd Tejero zet hij het pistool tegen het hoofd van het parlement en zegt : 'Geef me een tweederde meerderheid of ik schiet.' Dat is de realiteit. In een normaal zichzelf respecterend land zou een eerste minister die zich dergelijke handelwijzen veroorlooft, al lang aan de deur zijn gezet. Maar dit is geen normaal land : het respecteert zichzelf niet eens.

Tegelijk met de Grondwet worden ook de voorwaarden die het Vlaams Parlement in de resolutie van 25 juni van vorig jaar koppelde aan de invoering van dat stemrecht, in de vuilnisbak gekieperd. Onze onvolprezen premier verklaart immers dat de Europese richtlijn dat niet toelaat. Dames en heren, hij liegt en hij weet het. Hij liegt zelfs tweemaal. Ten eerste was hij al op de hoogte gebracht van de voorwaarden die het Vlaams Parlement had opgelegd door vroegere moties, vóór de richtlijn van kracht werd. Hij heeft trouwens deze richtlijn zelf mee opgesteld. Die richtlijn komt immers niet van Mars : de Belgische regering heeft hem zelf mee opgesteld en goedgekeurd. Ten tweede liegt de premier ook wanneer hij zegt dat de voorwaarden in de resolutie niet kunnen worden vervuld omwille van de Europese richtlijn. De twee belang-

rijkste voorwaarden hebben immers niks te maken met die Europese richtlijn.

De belangrijkste reden voor de resolutie van de heer Suykerbuyk was de bezorgdheid over de invoering van het eurostemrecht, en meer bepaald de bezorgdheid over de gevolgen ervan voor de politieke situatie van de Brusselse Vlamingen en van de Vlamingen in de rand. Het ging dus niet zozeer om het fiscale aspect. In het Vlaams Parlement hebben wij geen resolutie ingediend en goedgekeurd omdat we het zo erg vonden dat ze geen belastingen betalen, ook al zijn we natuurlijk van mening dat er terzake een degelijke regeling moet worden uitgewerkt. Het was echter niet daarom dat we het hele Vlaams Parlement hebben gemobiliseerd. De hoofdreden is te vinden in de gevolgen op politiek vlak voor de Brusselse Vlamingen en voor de Vlamingen in de rand.

Net daarom zijn er die twee voorwaarden : ten eerste, de uitvoering van het Sint-Michielsakkoord om de regionalisering te eisen van de organieke wetgeving inzake gemeenten en provincies en zelf een kieswetgeving te kunnen opstellen ; en ten tweede, de minimumvertegenwoordiging van de Vlamingen in Brussel op alle beleidsniveaus, dus niet alleen in de gemeenten, maar ook in het gewest. Die voorwaarden hebben dus niks met de Europese richtlijn te maken.

Morgen zullen we opnieuw stemmen over een met redenen omklede motie, ingediend door alle zogezegd democratische fracties. In die motie wordt nog maar eens vermeld dat het Sint-Michielsakkoord eindelijk moet worden uitgevoerd. Ik wil honderden van die resoluties goedkeuren, maar ik vind het wel belangrijker dat er ook in de praktijk iets verandert.

Indien de twee genoemde voorwaarden niet worden vervuld, is het afgelopen met de politieke vertegenwoordiging van de Vlamingen in Brussel. De Franstaligen zien dan immers hun positie in de rand in grote mate versterkt. De faciliteitengemeenten zijn we dan definitief kwijt. Trouwens, de Franstaligen hebben net daarom het eurostemrecht gebruikt. Of moet ik zeggen 'misbruikt' ?

Men vergeet ook dat men met een open grondwetsherziening, zoals premier Dehaene die nu wil, de deur openzet voor een veralgemeend vreemdelingenstemrecht, dus ook voor niet-Europese vreemdelingen. Dat zou de situatie in Brussel en in de rand nóg dramatischer maken.

Van Hauthem

De resolutie werd, op de onthouding van de heer Geysels na, unaniem goedgekeurd. De heer Van Wallendael heeft gezegd dat zijn fractie met overtuiging de resolutie zou goedkeuren.

De heer Tuur Van Wallendael : Mijnheer Van Hauthem, als u me citeert, moet u dat goed doen. Ik heb erbij gezegd dat ik dacht dat het niet veel zou uithalen.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Van Wallendael, ik wil niet behoren tot die club van cynische politici. U neemt een duidelijk standpunt in, maar zegt er onmiddellijk bij dat het toch niks uithaalt. Als dat de nieuwe politieke cultuur is, dan bedank ik daarvoor. (*Opmerking van de heer Tuur Van Wallendael*)

De heer Van Peel heeft gezegd dat hij volkomen instemde met de tekst van de resolutie van de heer Suykerbuyk. Deze laatste heeft zelf gezegd dat het heel belangrijk was dat de resolutie een zo groot mogelijke goedkeuring kreeg. Daarmee heeft hij ons over de streep getrokken. In de commissie hadden we ons immers onthouden. Toch hebben we die resolutie in plenaire vergadering goedgekeurd.

Wat stellen we vandaag vast ? De Belgische premier legt de Grondwet gewoon naast zich neer. Bovendien gooit hij de voorwaarden van het Vlaams Parlement – van uw resolutie, mijnheer Suykerbuyk – in de vuilnisbak. Dit is een ware schande. De tweederde meerderheid, nodig om artikel 8 van de Grondwet te wijzigen, gaf ons enige vorm van garantie dat we een aantal voorwaarden van onze resolutie zouden kunnen doordrukken. De heer Dehaene weet immers ook dat hij de oppositie nodig heeft voor een tweederde meerderheid, en hij weet ook dat die voorwaarden eventueel op tafel waren gekomen. Maar niks van dit alles. Wat doet de heer Dehaene ? Niet alleen verkracht hij de Grondwet en pleegt hij een staatsgreep, maar hij behandelt ook een quasi-unaniem Vlaams Parlement als een kleuter. Het is afgelopen, de speeltijd is voorbij, we gaan over tot de orde van de dag.

De reactie van de CVP toonde de partij op haar best, of beter gezegd op haar ergst. De CVP verklaarde niet langer vast te houden aan de voorwaarden van het Vlaams Parlement. Mijnheer De Roo, we hebben u diezelfde avond in Ter Zake zien spartelen als een vis aan de haak, om uiteindelijk roemloos ten onder te gaan aan het einde van het vraaggesprek. Licht men nog wel wakker van deze

problematiek ? Staan de meerderheidsfracties van het Vlaams Parlement nog achter deze resolutie ?

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, waarom keuren we eigenlijk nog resoluties goed ? Is dat om te lachen ? Om ons bezig te houden ? Omdat we toch niets anders te doen hebben ? Indien dit het geval is, dan kunnen we deze hypocrisie beter stoppen. Blijf dan maar als een bloemzak zitten, ook al volgt keer op keer een natte dweil in het gezicht. Vraag ons dan ook niet langer om resoluties te steunen. Of is het ons ernst met wat we hier schrijven en waarover we stemmen ? In dit geval kan men de handelwijze van de heer Dehaene, al was het maar als democraat, niet goedkeuren.

Mijnheer de minister-president, in de resolutie vragen we 'de Vlaamse regering om bij de federale regering onverwijld de uitvoering te eisen van het politieke akkoord inzake de regionalisering van de organieke wetgeving inzake gemeenten en provincies en de hoger geformuleerde voorwaarden en de vertegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen in herinnering te brengen.' Mijn eerste vraag is : hebt u dat gedaan ? Zo ja, op welke manier ? Hebt u, zoals bij de vorige moties, enkele brieven geschreven waarop de heer Dehaene het zich niet waardig acht te antwoorden ? Bent u met de eisen van de resolutie van 25 juni 1997 effectief naar de federale regering gestapt ? Hebt u uitgevoerd wat dit Vlaams Parlement u quasi-unaniem heeft gevraagd ? Bent u bereid om deze werkwijze – het opzichschuiven van de Grondwet, waardoor de voorwaarden van de resolutie in de praktijk niet kunnen worden vervuld – te veroordelen ? Wat zult u daaraan doen ? Zult u het overlegcomité bijeenroepen ?

Wat zult u in uw eigen partij doen ? Laten we de zaken zeggen zoals ze zijn. Zowel de premier van de Belgische regering als de minister-president van de Vlaamse regering behoren tot de CVP. De tijd is voorbij dat u zich achter uw eigen bevoegdheden kunt verschuilen. U doet alsof de partij CVP, waarin een aantal strategieën en politieke standpunten worden afgesproken, niet bestaat.

In zijn antwoord in de Kamer op interpellaties over onder meer het eurostemrecht, ontkende premier Dehaene dat de minimumvertegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen in deze resolutie stond. Hij had ze met andere woorden niet eens gelezen. Bovendien zei hij : 'Ik hoef alleen maar rekening te houden met het standpunt van mijn partijbestuur.' Het Vlaams Parlement kan zeggen wat het wil, unaniem of niet, premier Dehaene

Van Hauthem

houdt alleen rekening met het standpunt van zijn partijbestuur. En wie is er voorzitter van de CVP? Een Vlaams parlamentslid dat, volgens eigen woorden, met overtuiging deze resolutie heeft goedgekeurd. Hoe kunnen de mensen dan nog geloof hechten aan politieke verklaringen en aan de politiek in het algemeen?

Mijnheer de minister-president, u behoort ook tot dat partijbestuur. De premier kan in de Kamer zeggen wat het standpunt is van het partijbestuur van de CVP. De heer Van Peel is hier niet aanwezig. Deze zaak interesseert hem blijkbaar niet meer. Kunt u me zeggen of u het ermee eens bent?

De heer Storme had gelijk toen hij vorige week zei, ik citeer: 'Indien er geen democratische besluitvorming in dit land meer mogelijk is, dan moet deze staat om democratische redenen verdwijnen.' Ik wil in elk geval geen alibi meer aanreiken aan cynische burgermannetjes en -vrouwetjes die hier hun standpunten naar voren brengen. Ze keuren inhoudelijk goede resoluties goed met in het achterhoofd de gedachte dat ze die toch in de vuilnisbak zullen gooien en dat ze er geen aandacht meer aan zullen besteden. Zo hebben ze eens een stoere Vlaamse borst opgezet. Dat spel wil ik niet meer meespelen.

Ik wil twee oproepen doen. De eerste richt ik tot de Vlaamse beweging om de leden van de meerderheidspartijen in Kamer en Senaat te bestoken met brieven, faxen, telefoons enzovoort. Het kan toch niet dat de belangen van de Brusselse Vlamingen en de Vlamingen in de rand alweer moeten worden opgeofferd op het altaar van de stabiliteit van de regering van premier Dehaene.

Een tweede oproep wil ik richten tot u, mijnheer Suykerbuyk. We weten allemaal dat de problematiek u ter harte gaat en dat uw bekommernis bijzonder oprecht is. Ik zou u willen waarschuwen. Laat u op dit cruciaal punt niet opnieuw als joker gebruiken. Het gaat om de politieke toekomst van de Brusselse Vlamingen en de Vlamingen in de rand. De meerderheid in het Vlaams Parlement heeft één zetel op overschot. Ik neem aan dat men het wapen van de dissidentie niet voortdurend te voorschijn kan toveren, zoals de heer Sleecx dat geregeld doet, maar ik wil u toch vragen om eens ernstig na te denken, mijnheer Suykerbuyk. Als de resolutie onder deze voorwaarden met medeplichtigheid van de meerderheidspartijen in de vuilnisbak geraakt, zeg dan uw steun aan deze meerderheid op.

Mijnheer de minister-president, ook naar uw antwoord kijk ik met veel belangstelling uit. Ik maak nog een bedenking. U hebt onlangs gemeend ons te moeten betitelen als oneerlijke gruwel. Na de gebeurtenissen van de jongste weken is het wel duidelijk dat de oneerlijke gruwel niet op onze banken zit, maar wel in Wetstraat nummer 16. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het is niet de eerste keer dat we een debat houden over deze materie. Een eerste keer in juni 1994, en nu weer naar aanleiding van de resolutie in juni 1997.

De huidige situatie laat toe aan de oppositie om alle registers open te trekken en ik verwijs naar enkele van de vorige sprekers. Hun opmerkingen zijn niet onterecht. Toen het Verdrag van Maasticht er werd doorgedrukt, wist men goed dat wat nu ter discussie staat, daar werd aangekondigd. Dat men de datum van 1 juni 1996 niet haalde om het uit te voeren en nu bijna stormenderhand iets tracht te arrangeren, wijst op een bepaalde houding van de meerderheid.

In het Sint-Michielsakkoord was afgesproken dat men iets zou doen met de gemeente- en provinciewet. In De Zevende Dag hoorde ik vorige zondag de heer Taylor aankondigen dat hij er een punt van zal maken bij de volgende ronde in 1999. Cynischer kan het toch niet?

Zonder onze steun heeft een grote meerderheid hier in juni 1997 een resolutie goedgekeurd waarin enkele voorwaarden werden opgesomd waaraan moet worden voldaan om uitvoering te geven aan de Europese richtlijnen. Nu zwijgt men. Ik zou met een aantal decibels kunnen zeggen: waar zit die meerderheid nu eigenlijk?

Verschillende sprekers, waaronder mevrouw Maes en ik, hebben in juni 1997 gezegd om op te houden met die halfslachtige houding. Hier wordt op een trom geroffeld die menig Kodo-drummer in Japan jaloers zou maken. De melodie die in het federale parlement moet klinken, komt echter van een klein fluitje. U kunt dat niet langer blijven doen. Dit is geen uiting van de eigen dynamiek van het Vlaams Parlement, zoals de heer Taylor heeft gezegd. U maakt zo het Vlaams Parlement belachelijk. U kunt dit soort vrijblijvende uitspraken via resoluties of moties niet langer blijven doen. We hebben dit al jaren gezegd. Nu houd ik een nog zwaarder

Geysels

pleidooi om dat soort harde uitspraken zonder concrete besluitvorming achterwege te laten.

Collega's, we hebben noch het Verdrag van Maastricht goedgekeurd, noch deze motie, niet omdat we het niet eens zijn met een aantal democratische evidenties die erin staan, zoals een bepaalde verblijfsduur of het onderworpen zijn aan de belastingplicht – wat iets anders is dan belastingen betalen. Daar hebben we geen problemen mee. We hebben wel problemen met de teneur van en de manier waarop het debat werd gevoerd.

Ik wil dit graag even illustreren. De discussie over artikel 8 in het federaal parlement – en ik bekijk het vanuit het Vlaams Parlement – geeft ons de mogelijkheid een democratisch deficit kleiner te maken als het over stemrecht gaat. Er worden nu verschillende categorieën burgers gecreëerd in dit land : EU-burgers, niet-EU-burgers en burgers van buiten de EU. Ik heb het over het verschil tussen Marokkanen die hier al lang wonen en die voorlopig niet onder de toepassing vallen van de herziene Grondwet, over Zwitsers die geen lid zijn van de EU maar wel Europeanen, en over de EU-onderdanen. Dat is volgens mij een slechte zaak. Het Vlaams Parlement heeft de kans de collega's in het federaal parlement een signaal te geven om de discussie vanuit deze optiek te voeren.

Waarom, collega's ? Ten eerste moeten democraten een uitbreiding van het stemrecht toejuichen. Een uitbreiding van het burgerschap is een verfijning en verrijking van de democratie, zeker binnen de Europese ruimte. Mensen die hier leven, wonen, werken en belastingen betalen, hebben het recht om na een bepaalde tijd hun stem uit te brengen en mee te bepalen wat er met hun geld gebeurt. Dat is een essentieel element van burgerschap. Daarom hebben we zo een moeite met het onderscheid tussen EU-burgers en niet-EU-burgers, en zullen we altijd blijven pleiten voor de open herziening. Die is niet in contradictie met eisen in verband met verblijfsduur en fiscaliteit, waar ook wij achterstaan.

Premier Dehaene heeft dat toegegeven in een antwoord op een interpellatie in de Senaat op 5 maart. Hij heeft gezegd dat een uitbreiding van het stemrecht tot niet-EU-burgers via de fiscaliteit kan worden geregeld. Het hierbij betrekken van het debat over stemrecht voor migranten is dus niet contradictoir met een aantal eisen die ook hier door de meeste democratische fracties naar voren werden gebracht. Waarom zou men dit debat dan wegschuiven, tenzij – zoals de vertegenwoordiger van

het Vlaams Blok heeft gezegd – men die voorwaarden wil gebruiken om te zeggen : 'In elk geval zijn we er tegen dat mensen die een andere huidskleur hebben, hier ooit iets te zeggen hebben.' Ik hoop dat daar géén eensgezindheid over bestaat. Dat is ook het verschil tussen democraten en niet-democraten.

Men heeft dus een aantal argumenten om via de hier gestelde eisen het stemrecht voor migranten terug op de agenda te krijgen. Dat is zeker het geval voor de VLD. Omwille van de rijke liberale traditie is het me nog altijd onduidelijk waarom de VLD het begrip stemrecht koppelt aan het begrip nationaliteit. Het essentiële uitgangspunt van het liberale denken is het begrip burgerschap, en niet het begrip nationaliteit.

De heer Ward Beysen : Het stemrecht voor migranten is volgens mij gebonden aan de nationaliteitsvoorwaarden.

De heer Jos Geysels : Mijnheer Beysen, ik zou het echt niet in mijn hoofd durven halen om te zeggen wat de VLD moet doen. Ik had het echter niet over de VLD, maar wel over de liberale traditie die – met alle respect – iets breder is dan alleen de politieke vertaling in de VLD. Als u daar zo een groot verschil in ziet, dan begrijp ik uw probleem terzake.

Collega's, het is ook daarom dat wij zo een moeite hadden met het denkkader van premier Dehaene toen hij zei die grondwetswijziging even opzij te laten liggen en met een gewone wet op de proppen te komen. Dit is een staaltje van spitstechnologie dat ondemocratisch, totaal onaanvaardbaar en juridisch bijzonder betwistbaar is. In dit verband verwijs ik naar wat professor Van Orshoven en anderen hierover reeds hebben verklaard, verklaringen die premier Dehaene na interpellaties in de Kamer en in de Senaat niet heeft weerlegd. In tegenstelling tot de heer Denys krijg ik er echter geen koude rillingen meer van, want wat de heer Dehaene betreft, is die periode al lang voorbij. We hebben van hem al genoeg meegemaakt om er nog koude rillingen aan over te houden.

Democratie en stemrecht zijn echter onlosmakelijk met elkaar verbonden. Uitbreiding van stemrecht komt de democratie ten goede. We moeten dus ook heel voorzichtig zijn als we voorwaarden verbinden aan het uitoefenen van het actief en het passief stemrecht. Wie de moeilijke voorgeschiedenis van de invoering van het enkelvoudig stemrecht naleest en de argumentatie daaromtrent volgt, zal sommige argumentaties hier opnieuw zien opdui-

Geysels

ken. Ook de argumenten die sommige fracties aanhaalden met betrekking tot hun verzet tegen de toekenning van het vrouwenstemrecht in 1946-1947, zie ik hier opnieuw opduiken. Ze zegden en zeggen ook nu weer niet voor de verbreding van het stemrecht te zijn omdat ze ongerust zijn over de resultaten van de uitoefening van dat stemrecht. Er waren nogal wat fracties tegen de uitbreiding van het vrouwenstemrecht omdat men vreesde dat zij conservatief, klerikaal of ik weet niet hoe zouden stemmen. Uitgaande van een democratische gedachte, constateer ik dat men pleidooien voor uitbreiding van het stemrecht niet mag koppelen aan de resultaten van die uitbreiding. Dat is in mijn ogen een gevaarlijke redenering.

In de pleidooien voor het opsommen van een aantal eisen als voorwaarde voor het toekennen van stemrecht, blijven we een zekere krampachtigheid en vrees ontwaren. We ontwaren de angst dat dit eigenheden zou hypothekeren, dat dit ons zou bedreigen in een aantal identiteiten, enzovoort. Ik denk echter dat die periode definitief achter de rug ligt. Beperking van stemrecht om een aantal ongewenste effecten van verfransing tegen te gaan, daar moet men toch 33 keer over nadenken. Bovendien is het de vraag of daarmee de gewenste effecten worden bereikt. Ik betwijfel dat.

Tot slot wens ik nog te benadrukken dat het algemeen stemrecht nog geen honderd jaar oud is. De strijd daartoe is vaak op bloedige wijze op straat gevoerd. Mensen uit de arbeidersbeweging weten maar al te goed welke offers dit heeft gevergd. Ook de mensen uit de Vlaamse beweging weten hoeveel moeite het heeft gekost om het recht te verkrijgen de stem te verheffen in de eigen taal. Vanuit die ervaring en vanuit die emancipatorische idee moeten we deze problematiek ook in dit Vlaams Parlement benaderen. Dit veronderstelt zeker niet dat we ineenkrimpen als de uitbreiding van een democratisch recht op het spel staat.

Ten slotte citeer ik uit een 11-julitoespraak van 1997 waarin werd gesproken over het eurostemrecht : 'Stel dat we er nu eens van uitgingen dat de Nederlandstalige cultuur een sterke cultuur is met voldoende uitstraling om aantrekkelijk te zijn voor inwijkelingen. Stel dat we er nu eens van uitgingen dat er in de groene rand rond Brussel ook nog andere mensen mogen blijven wonen dan alleen ambassadepersoneel, veelverdieners en kaderleden. Stel dat we er eens van uitgingen dat we ook die Vlamingen kunnen overtuigen die van de huidige asociale woonsituatie profiteren en rijker wor-

den. Stel nu eens dat wij de terechte uitspraak 'no representation without taxation' ook omgekeerd durven formuleren als 'no taxation without representation'. Zouden we dan in het Vlaams Parlement geen heel ander debat kunnen houden, bijvoorbeeld over de vraag hoe we alle inwoners van dit land laten deelnemen aan het beleid, ook al zijn ze geen inwoners van de Europese sterke burcht ?'

Dit heeft de heer De Batselier gezegd op 11 juli. Dat is de reden waarom we in het federale parlement zullen blijven ijveren voor de open herziening. Het is de reden waarom we in dit Vlaams Parlement vragen om de teneur van het debat te veranderen. (*Applaus bij AGALEV en de SP*)

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, omdat we geen interpellatieverzoek hebben ingediend, zal ik me houden aan de vijf minuten spreektijd.

Laten we duidelijk zijn : de CVP-fractie is voorstander van het Europees stemrecht, zowel actief als passief, met dezelfde rechten en plichten voor de Belgische en de Europese burgers. We rekenen erop dat het eurostemrecht actief kan worden uitgeoefend in oktober 2000. Om dit mogelijk te maken, moeten de voorwaarden zijn vervuld : het eurostemrecht moet passen in de uitvoering van het Verdrag van Maastricht en van de Europese richtlijn van december 1994. We wensen de best mogelijke voorwaarden te koppelen aan dit stemrecht. We blijven dus ook de voorwaarden van het Vlaams Parlement onderschrijven, maar enkel indien ze in overeenstemming zijn met dit Verdrag en deze Europese richtlijn.

Het verwondert me dat over de voorwaarden van het Vlaams Parlement slechts enkele opmerkingen werden gemaakt, maar dat er niet grondig werd ingegaan op de uitvoering ervan. Zo stelden we dat de taalwetgeving onverkort van toepassing moest zijn : het is duidelijk dat de taalwetgeving van toepassing zal blijven. In de Vlaamse gemeenten zal het Nederlands, en in Brussel zal de tweetaligheid blijven gelden.

We hadden het ook over het voorbehouden van bepaalde functies voor Belgische onderdanen. De Europese richtlijn staat ons toe dit voorbehoud te maken. We zullen echter wel moeten bepalen welke uitvoerende mandaten we kiezen.

De Roo

We hadden ook een voorwaarde gesteld inzake de verblijfsduur. De Europese richtlijn stelt dat de voorwaarden voor de EU-onderdanen dezelfde moeten zijn als voor de Belgen. De periode van verblijfsduur om het actief stemrecht te mogen uitoefenen, is in de loop van de jaren ernstig ingekort op verzoek van ongeveer alle gemeenten en met de steun van het parlement. De periode bedroeg aanvankelijk meer dan een jaar, maar ze is nu ingekort tot twee maanden. De Europese richtlijn laat ons toe een verblijfsduur vast te leggen, indien de EU-onderdanen op dezelfde manier als de Belgen worden behandeld. Als we de verblijfsduur voor EU-onderdanen willen uitbreiden, dan moeten we dat ook voor de Belgen doen. Dat betekent dat het verhuisprobleem zich op de dag van de verkiezingen opnieuw zal stellen.

De vierde voorwaarde ging over de fiscaliteit. Dit vormt het grootste probleem, omdat het botst met het rechtvaardigheidsgevoel. We willen in het kader van de Europese burgerrechten stappen vooruit zetten door het actief en passief stemrecht toe te kennen aan de Europese burgers, te beginnen met de gemeenteraadsverkiezingen, en de mogelijkheid te bieden aan Europese burgers om mandaten in te vullen voor zover er gelijke rechten zijn maar ook gelijke plichten. De Europese burgers moeten op dezelfde manier worden behandeld als de Belgen voor zover men hier belastingen betaalt, werkt en woont. Er bestaat totnogtoe een moeilijkheid voor een aantal Europese burgers, vooral voor diegenen die in de grensgemeenten wonen en voor diegenen die ambtenaar zijn bij een internationale instelling of bij de Europese Gemeenschap. Op basis van het immuniteitsverdrag van 1965 kunnen de euroambtenaren inroepen dat ze, omdat ze geen personenbelasting moeten betalen aan de lidstaat, derhalve geen aanvullende personenbelasting moeten betalen aan de gemeente waar ze wonen. We moeten er echter op blijven aandringen dat dezelfde rechten gepaard gaan met dezelfde plichten. We staan dus achter het standpunt van het Vlaams Parlement in zover het verenigbaar is met het Verdrag van Maastricht en de Europese richtlijn.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Het is nogal gemakkelijk enkel de voorwaarden die in uw kraam passen uit de resolutie te halen. Er staan nog andere zaken in. U hebt het nu over de fiscaliteit. Ik zeg niet dat dat onbelangrijk is, maar daarvoor hebben

we deze resolutie en de vorige moties niet gemaakt. Ik citeer : 'overwegende dat de regeling voor Brussel federaal getroffen moet worden, rekening houdende met het belang van de grondwettelijke tweetaligheid en de hoofdstedelijke functie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en met de noodzaak van een gewaarborgde Vlaamse vertegenwoordiging op het gewestelijke en lokale beleidsniveau, zowel in raden als in uitvoerende organen'. Voorts wordt ook de regionalisering van de organieke wetgeving inzake gemeenten en provincies aangekaart. Deze voorwaarden staan ook in de resolutie en hebben niets met de Europese richtlijn te maken. Indien de politieke wil aanwezig is, kan men aan die twee voorwaarden perfect voldoen. Laten we het daar eens over hebben. Het Vlaams Parlement is bijeengeroepen om na te gaan wat de gevolgen van het toekennen van stemrecht voor EU-onderdanen op politiek vlak zijn.

We willen de waarborg inbouwen voor een eigen kieswetgeving. Dat hebt u trouwens afgesproken in de vorige zittingsperiode. Een tweede waarborg gaat over de minimumvertegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen. Laten we het daar eens over hebben, mijnheer De Roo.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijn twee vragen zijn dezelfde. De resolutie bestaat uit twee delen : de noodzaak van een gewaarborgde Vlaamse vertegenwoordiging in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de regionalisering van de organieke wetgeving voor gemeenten en provincies. Ik zou graag weten of de heer De Roo nog achter die voorwaarden staat. Ik heb in een interview gelezen dat de heer Suykerbuyk daar nog achter staat, maar hoe zit het met de rest van de CVP ?

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer De Roo, ik begrijp iets niet. Eigenlijk zegt u : als er geen tweederde meerderheid bestaat in het federaal parlement, dan zal men het wetsontwerp goedkeuren met een gewone meerderheid.

De heer Johan De Roo : Ik heb daar nog niet over gesproken. U loopt op de zaken vooruit.

De heer Karel De Gucht : Wel, ik geef u de gelegenheid om er iets over te zeggen. Als de wetswijziging wordt goedgekeurd door een gewone meerderheid, moeten we ons daar bij neerleggen, zegt u. Als ik me niet vergis, moet de CVP toch mee de stemmen leveren voor een gewone meerderheid. Met andere woorden, u kunt zichzelf moeilijk vrij

De Gucht

pleiten. Zult u de stemmen leveren om de gewone meerderheid te halen, desnoods tegen de Grondwet in ? Dat is de kern van de vraag.

De heer Johan De Roo : Mijnheer De Gucht, gooi me geen problemen voor de voeten die ik zelf niet heb aangehaald. (*Gelach*)

Ik heb uw fractieleider ook niet onderbroken. Ik zal daar trouwens op ingaan.

De CVP is een fervent voorstander van de regionalisering van de gemeente- en de provinciewet. Dit stond in het Sint-Michielsakkoord, maar het werd nog niet uitgevoerd. Ik erken dat.

De heer Joris Van Hauthem : Wat wilt u daaraan doen ?

De heer Johan De Roo : We hopen dat het nog tijdens deze zittingsperiode lukt. Dat is de verantwoordelijkheid van onze collega's in het federale parlement.

De heer Joris Van Hauthem : U schuift de verantwoordelijkheid dus van u af ? De heer Nothomb heeft daar in de commissie voor Institutionele Aangelegenheden in de Senaat over gezegd : 'Ce ne sera pas sans moi, ce sera contre moi.' U hebt dat akkoord gesloten met die heerschappen, niet wij.

De heer Johan De Roo : Het is overduidelijk dat de meest aangewezen weg een grondwetswijziging is. Een grondwetswijziging zou de invoering van het eurostemrecht op een orthodoxe manier realiseren. De Grondwet wijzigen, is dat de verantwoordelijkheid van de SP ? Van de CVP ? Is dat niet ook de verantwoordelijkheid van de andere partijen op het federale niveau ? (*Rumoer*)

U kunt toch moeilijk blijven verdedigen dat de grondwetsherziening absoluut noodzakelijk is, de eerste minister verwijten dat die herziening er niet komt omdat men geen tweederde meerderheid vindt en dan weigeren eraan mee te werken. Ik weet dat dinsdag aanstaande in de Kamer de commissie voor de herziening van de Grondwet de hele dag bijeenkomt. Neem daar dan uw verantwoordelijkheid. (*Rumoer*)

We weten dat het Vlaams Blok op dat vlak totaal andere opvattingen heeft. We moeten daar dan ook niet teveel aandacht aan besteden. Ik richt me wel

tot de Volksunie en de VLD. (*Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem en mevrouw Nelly Maes*)

Waarom neemt u daar niet de verantwoordelijkheid op ? De zaak wordt dan een stuk duidelijker en men zal dan niet zowel het ene als het andere kunnen zeggen. Wanneer men pleit voor een grondwetsherziening, moet men er ook zelf zijn verantwoordelijkheid in nemen.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer De Roo, het is duidelijk dat wanneer men de Grondwet wenst te wijzigen, men over een tweederde meerderheid moet beschikken. Daarvoor is overleg noodzakelijk. Men zegt niet a priori dat, wanneer men die meerderheid niet bereikt, men de zaak toch zal doorvoeren.

U zei daarnet dat de meest aangewezen weg de grondwetsherziening was. U geeft de indruk dat er nog een andere weg is. Mijnheer De Roo, er bestaat echter geen andere. De enige mogelijkheid is de Grondwet te wijzigen.

De heer Johan De Roo : Werk daar dan aan mee.

De heer Paul Van Grembergen : We willen dat wel doen onder de door ons redelijk geachte voorwaarden. Als dat niet kan, voert men geen grondwetswijziging door. Men hevelt dan de Gemeente- en Provinciewet over. We hebben dan binnen onze bevoegdheden de mogelijkheden om te doen wat we wensen. Daarvoor is geen grondwetswijziging nodig.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik ben een supporter van veel sportlui. Op dit moment heb ik de grootste eerbied voor de slalom en het surfparcours van de heer De Roo. Hij surft gedurende de hem toegekende 5 minuten en zegt eigenlijk niets met argumenten die nergens op slaan.

Mijnheer De Roo, op het einde van de afdaling bied ik u een nieuwe beklimming aan. U nodigt ons uit van die tweederde meerderheid werk te maken. We hebben een tekst die ons daartoe kan leiden. Uw fractie heeft deze goedgekeurd, op voorstel van de heer Suykerbuyk. We herhalen hem, brengen hem naar voren en bieden u de

Vermeiren

oplossing. Laten we dit samen doen. In het andere geval moeten we stoppen met het spookgevecht. Ik waardeer meer de SP-fractie, die niets zegt, het woord niet vraagt en niet mee doet aan het spelletje schaduwboxen.

Het is onvoorstelbaar wat hier gebeurt. We weten allemaal waar u naartoe wil. We zien u naar beneden surfen en ik ben bang dat u zich pijn zult doen. *(Gelach)*

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer De Roo, blijft uw fractie achter de dubbele voorwaarde staan die in de resolutie is opgenomen, namelijk de gegarandeerde vertegenwoordiging van de Vlamingen in Brussel en de overheveling van onder meer de gemeentekieswet ?

De goedgekeurde resolutie was geen VLD-tekst. Wij voorzagen ook in de invoering van het stemrecht in plaats van de stemplicht. We zijn een van de weinige landen in Europa waar de stemplicht nog geldt. De VLD heeft dit punt laten vallen omdat we liever een consensus bereikten onder de Vlaamse partijen. We wilden juist van hieruit het federale parlement een eensgezind Vlaams platform aanreiken.

We gaan geen stap verder. Onze collega's in de Kamer zijn ermee akkoord om het platform dat hier werd goedgekeurd, te verdedigen. Mijnheer De Roo, zal uw fractie hetzelfde doen ? Zullen uw collega's in de Kamer dezelfde voorwaarden stellen als de VLD- en VU-fractie in het Vlaams Parlement ?

De voorzitter : Ondanks de vele vragen vraag ik de heer De Roo zijn antwoord kort te houden.

De heer Johan De Roo : Ik zal kort antwoorden om iedereen genoeg te doen, mijnheer de voorzitter. We blijven de voorwaarden van het Vlaams Parlement onderschrijven. Onze collega's in de Kamer van Volksvertegenwoordigers doen dat ook. Maar we zeggen ook dat dit moet gebeuren in overeenstemming met het Verdrag van Maastricht en de Europese richtlijnen.

Men kan elkaar de bal blijven toespelen. Ik stel u dus voor om mee te werken aan de grondwetsherziening. *(Rumoer)*

Als dat gebeurt, zal men niet tot de conclusie moeten komen dat de stem van het Vlaams Parlement niet wordt gehoord op federaal niveau. U moet er mee voor zorgen dat onze verzuchtingen ook daar worden gerealiseerd. Daarom moet u meewerken aan een grondwetsherziening. Dat behoort ook tot uw verantwoordelijkheid. *(Applaus bij de CVP)*

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, ik had niet de bedoeling het woord te vragen. Het debat verloopt op een wijze die me eigenlijk niet echt verrast. Wie aandachtig heeft geluisterd naar de bespreking van deze resolutie, heeft vastgesteld dat ook de heer Van Wallendael toen enige reserves heeft geuit over het uiteindelijke resultaat dat deze resolutie zou kunnen opleveren. Dat is geen cynisme, dat is de werkelijkheid.

Het debat gaat immers over veel zaken die reeds waren gekend op het ogenblik dat deze resolutie voorlag. *(Rumoer)*

We waren toen van oordeel dat een signaal van het Vlaams Parlement op zijn plaats was. We hadden en hebben niet veel problemen met de inhoud van deze resolutie, maar we wisten en weten dat we een meerderheid op het federale niveau nodig hebben. Ik stel vast dat hier wordt gediscussieerd over onderwerpen die normaal gesproken op het federaal niveau moeten worden behandeld.

Op het federale niveau moet een meerderheid worden gehaald. Ik stel vast dat die meerderheid er niet is. Ook de meerderheid in dit halfroond wist dat. De vraag luidt dan : welke houding nemen we aan als daar geen meerderheid wordt behaald ? Mijnheer Van Grembergen, het is nog altijd niet zo dat een standpunt van het Vlaams Parlement, dat ongeveer 60 percent van de bevolking vertegenwoordigt, automatisch moet worden overgenomen op het federale niveau. Hebben we daarom geen recht om onze mening te uiten ? Mogen we daarom geen aanduidingen geven in welke richting we aanpassingen willen zien gebeuren ?

Ik herhaal hier dat de heer Van Wallendael toen reeds heeft gezegd dat een aantal van die aanpassingen moeilijk kunnen worden gerealiseerd. Een aantal gevraagde aanpassingen maken immers voorwerp uit van een consensus binnen de groep van lidstaten. We wisten perfect in welke context we deze bespreking en deze stemming hebben afgehandeld.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Ik wil onze collega en fractievoorzitter van de SP een vraag stellen. Als het dan zo moeilijk is om die grondwettelijke meerderheid in de zin die het Vlaams Parlement vraagt, te behalen, bent u dan bereid om met uw partij mee te werken aan een grondwetsherziening die de bevoegdheid voor de gemeentekieswet overdraagt aan het Vlaams Parlement, respectievelijk de Franstalige Gemeenschap ?

De heer Gilbert Bossuyt : Dit is een probleem dat verder gaat dan het thema dat we hier bespreken.

Mevrouw Nelly Maes : We hebben het over de Grondwet. U zegt dat er geen meerderheid is voor een grondwetswijziging die de gevraagde waarborgen biedt.

De heer Gilbert Bossuyt : Bent u van mening dat u de zaken steeds moet veranderen wanneer u geen gelijk krijgt ? Ik heb dit ook al vastgesteld in de commissie voor Staatshervorming. Het gaat niet meer over de discussie wat er in het kader van de homogene bevoegdheidspakketten het best dient te gebeuren. Dat is niet mijn probleem. Het belangrijkste aan deze resolutie is de opmerking van de heer Geysels over het stemrecht : er moet een verruiming van het debat komen, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen burgers uit de Europese Unie en anderen.

Mevrouw Nelly Maes : U begrijpt dat mijn vraag u ook voor dit probleem een oplossing aanbiedt, en wellicht bestaat daar aan Waalse kant ook belangstelling voor. Op deze manier kunnen we zelf de wet maken op de maat die volgens het Vlaams Parlement democratisch verantwoord is.

De heer Gilbert Bossuyt : Dat is best mogelijk, mevrouw Maes. Maar ik denk dat we dan ook een bespreking moeten houden, waarbij u geen rekening zult houden met mijn wensen. Mijn wensen zouden niet automatisch worden omgezet in een wet.

Mevrouw Nelly Maes : Wanneer het Vlaams Parlement bevoegd zou zijn om die wet te maken, dan zou u een meerderheid hebben.

De heer Gilbert Bossuyt : Vooraleer dit parlement bevoegd is om deze wet te maken, moet er op een ander niveau een meerderheid worden gevonden. Dat is virtual reality. Wij houden liever rekening met de bestaande mogelijkheden. U zegt dat we een resolutie hebben goedgekeurd die we niet kun-

nen waarmaken op federaal niveau. U vraagt van mij precies hetzelfde voor de kieswetgeving.

Mevrouw Nelly Maes : We zullen een voorstel indienen waardoor u de kans krijgt om daar met uw collega's in het federaal parlement over te spreken.

De heer Gilbert Bossuyt : Mogen we nog wensen uiten als we weten hoe moeilijk het is om deze te realiseren ? Zo niet, zullen we heel wat minder moties goedkeuren.

Mevrouw Nelly Maes : U bent wel bereid de Grondwet naast u neer te leggen.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik heb me daarover niet uitgesproken. Ik vind dit een veeleer ongelukkige uitdrukking.

Mevrouw Nelly Maes : Zou het niet een veeleer ongelukkige praktijk zijn ?

De heer Gilbert Bossuyt : De premier heeft een uitspraak gedaan, die ik nogal ongelukkig vind. Met het antwoord op de vraag wat er zou gebeuren, houd ik me niet bezig.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me volledig bij u aan. Ik wil niet meer ingaan op wat hier werd gezegd, maar ik sta wel achter de benadering van de heer Geysels. We moeten op een serene manier, en niet op een verkrampte manier, bepalen wat onze doelstellingen zijn, en hoe we die kunnen bereiken.

Mijnheer de voorzitter, van in het begin, en ook nu, was de Vlaamse regering duidelijk voorstander van het toekennen van gemeentelijk stemrecht aan EU-onderdanen. Er bestaat daarover geen enkele discussie : dat was het geval voor én na de resoluties.

Het Europees burgerschap is een veelomvattend project. Het is vanmiddag nauwelijks aan bod gekomen. Een politieke unie heeft ook politieke en maatschappelijke consequenties. Ze brengt bijvoorbeeld rechten en plichten mee, ook politieke rechten.

Toen de richtlijn van 19 december 1994 tot instelling van het actief en passief kiesrecht voor EU-burgers er nog niet was, heeft het Vlaams Parle-

Van den Brande

ment terecht aandacht gevraagd voor een aantal belangrijke Vlaamse bezorgdheden. De leidraad daarbij was dat het Europees burgerschap en het uniestemrecht positief moeten worden beoordeeld.

Een aantal dingen die ik nu hoor en lees, stellen het stemrecht als een immens gevaar en als iets negatief voor. Ik deel echter de mening van degenen die het iets positief vinden. We moeten dat stemrecht proberen te realiseren. Vanzelfsprekend bevinden we ons in Brussel en in de rand in een heel bijzondere situatie. We moeten daar rekening houden met de normale ontplooiing van de Vlamingen. Hoe kunnen we beide zaken verzoenen? De oplossing is niet : of ... of ..., maar wel : en ... en Ik heb aandachtig geluisterd naar de woorden van de heer Denys.

Laten we de verschillende voorwaarden en elementen in de resolutie eens rustig en zakelijk overlopen. Een eerste punt is de handhaving van de taalwetgeving. Wat nu voorligt, vormt op dat vlak geen enkel probleem.

Een tweede punt zijn de bestuursambten op lokaal niveau voor Belgen. Ook dat is geen ernstig discussiepunt. Burgemeesters en schepenen zijn opgenomen in het federale ontwerp. Er werd onder meer met het proportionaliteitsbeginsel rekening gehouden.

Een derde punt heeft betrekking op een voldoende lange verblijfsduur. Op zich is dat een nuttig punt. U kent de huidige wetgeving. Volgens de actuele kieswetgeving moet men op 1 augustus voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen zijn ingeschreven in de gemeente. De federale overheid voorziet niet in een wijziging van deze verblijfsduur. Ik vind de verblijfsduur op zich dus zinvol, maar ze moet wel gelden voor Belgen en andere onderdanen. Zo eenvoudig is dat. Er zijn uitzonderingsclausules opgenomen voor gemeenten met grote concentraties van unieburgers.

De vierde voorwaarde in de resolutie is het onderworpen zijn aan de gemeentelijke fiscaliteit. Dat is een fundamenteel punt. Dit probleem is nog niet opgelost. Voor mij en de Vlaamse regering is dit vooral een democratische eis. Dit heeft niets te maken met taal of cultuur, maar wel met het gelijkheidsbeginsel. De burgers in een samenleving hebben rechten waaraan ook plichten zijn verbonden. De concretisering van dit gelijkheidsprincipe is niet zo eenvoudig. Toch moeten we op dit principe blijven staan. Het toekennen van kiesrecht kan niet

los worden gezien van een fiscale bijdrage van de kiesgerechtigde in de gemeenschapsvoorzieningen. Dat is immers de diepere grondslag. Ik wijs erop dat niemand in dit parlement heeft gepleit voor het invoeren van een nieuwe belasting.

In het licht van deze democratische gelijkheid moeten we zoeken naar oplossingen. Er werd daarnet gewezen op een aantal aspecten die ver van ons staan maar toch essentieel zijn : de immuniteitsregeling en het probleem van de dubbelbelastingen. We mogen ons natuurlijk niet al te technisch opstellen. Er moet worden gestreefd naar een oplossing op Europees niveau om deze voorwaarde te vervullen.

We zijn uiteraard op de hoogte van de ingebrekestelling door de Europese Commissie omwille van de niet-tijdige omzetting van de richtlijn 94/80 EG. De huidige procedure geeft België de kans en de ruimte om uit te leggen waarom de richtlijn nog niet werd omgezet, en waarom er specifieke problemen rijzen. We moeten van deze ruimte en tijd gebruikmaken.

Ik hernieuw mijn oproep tot de federale regering om precies in te spelen op de Europese procedure en een oplossing te geven voor de fiscale gelijkheid. Ik ben van oordeel dat het – overigens onterechte – argument van de tijdsdruk niet opweegt tegen de noodzaak van een goede en rechtvaardig uitgewerkte oplossing. Voor dit moeilijk punt kan een oplossing worden gevonden.

In overeenstemming met de resolutie van het Vlaams Parlement, heeft de Vlaamse regering gepleit voor een gewaarborgde vertegenwoordiging van de Vlamingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zowel op gewestelijk als op lokaal niveau. We hebben dat vaak gedaan, schriftelijk en mondeling. Ook werd er opnieuw gepleit voor de defederalisering van de gemeente- en provinciewetgeving. Daarover kan geen enkele onduidelijkheid bestaan : dit principe draagt de goedkeuring van verschillende fracties in dit halfrond. We moeten echter open zijn : in het Sint-Michielsakkoord werd niet afgesproken dat de kieswetgeving zou worden geregionaliseerd. Als dit echter ook inhoudt dat met de gemeente- en provinciewet ook de toepasselijke kieswetgeving wordt geregionaliseerd, dan is het voor ons uiteraard mogelijk om zelf een aantal regels te bepalen.

Maar zelfs al organiseren we deze verkiezingen als deelstaat zelf, dan nog moeten we het gelijkheidsbeginsel naleven. Het is een fictie om te veel te verwachten van een regionalisering. Ik ben voorstan-

Van den Brande

der van deze regionalisering, maar deze kan ten gronde geen afbreuk doen aan het gelijkheidsbeginsel : zowel een staat als een deelstaat zijn verplicht dezelfde principes voorop te stellen.

Het verschil zou natuurlijk zijn dat we daarover zelf een eigen debat kunnen voeren en dat we zelf tot besluitvorming kunnen komen. Op die manier zouden we beter kunnen aanvoelen wat er bij de mensen leeft inzake de rechten van de Vlamingen in de rand en inzake de positie van de Vlamingen in Brussel, zowel op lokaal als op gewestelijk niveau. We moeten echter duidelijk zijn : in een automatische regionalisering van de kieswetgeving is niet voorzien.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de minister-president, u hebt uiteraard gelijk als u zegt dat het overhevelen van de gemeentekieswet niet in het Sint-Michielsakkoord is opgenomen. Ik stel echter vast dat de overheveling van de organieke wet wel in het Sint-Michielsakkoord staat, en wel werd hernomen in de regeringsverklaring. Ik stel trouwens vast dat minister Peeters dezelfde mening heeft als u.

Ik vraag me dus echt af waarom u uw woorden niet in daden omzet. Waarom doet u niets ? Wie wil niet dat er in dit verband iets gebeurt ? Sommige kwatongen beweren dat federaal minister Vande Lanotte een aantal bevoegdheden niet wil afstaan. Ik laat in het midden of dit al dan niet correct is. Ik kan enkel vaststellen dat de Vlaamse regering haar woorden niet in daden omzet.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Vermeiren, men heeft me daarnet al gevraagd om enige toelichting te geven bij de beraadslagingen binnen het CVP-bestuur. Ik denk echter dat dit niet de juiste plaats is om dat te doen. Ik kan bovendien ook niet spreken namens het SP-bestuur.

De heer Francis Vermeiren : Ook de heer Tobback heeft gevraagd om tot daden over te gaan.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Vermeiren, ik wil enkel het volgende zeggen. De overdracht van de provincie- en de gemeentewet – de regionalisering ervan – is uiteraard een principiële verworven punt. We hebben bij herhaling gevraagd dat de federale werkgroep die dat moest

uitvoeren niet enkel zou samenkomen, maar er ook effectief aan zou werken. Tot nog toe is dat niet gebeurd. Dat is een van de punten die we in de commissie voor Staatshervorming van dit parlement uitvoerig hebben besproken. Het wordt dan ook opnieuw bevestigd.

Laten we de zaken duidelijk stellen : zelfs bij een regionalisering van de kieswetgeving moeten we onszelf niet wijsmaken dat we daarmee zonder meer een aantal principes van gelijkheid die moeten gelden voor euroburgers en Belgen op het schap zouden kunnen zetten. Ik weet dat sommigen het zo laten uitschijnen, maar dat is dus zeker niet het geval.

In deze zaak delen niet alle juristen dezelfde mening. U weet dat juristen enigszins op haringen lijken : er zijn verschillende scholen. Sommige juristen houden het ene voor, andere juristen houden dan weer het andere voor. Het is mijn overtuiging dat in een dergelijke aangelegenheid de nodige veranderingen via een grondwetswijziging moeten worden uitgevoerd.

Er zijn vragen over de politieke opportuniteit van deze zaak. We zoeken ook naar oplossingen. In een democratie gebeurt dit op basis van principiële uitgangspunten, en probeert men zo een consensus te vinden. Daarom is het nodig om dit via een grondwetswijziging te veranderen.

We hebben steeds nadrukkelijk gezegd dat we akkoord konden gaan met elk onderdeel van de resolutie. Een resolutie is evenwel geen decreet dat ne varietur moet worden uitgevoerd. Er moet worden gezocht naar een oplossing voor de punten die in de voorliggende tekst nog niet zijn waargemaakt.

We moeten een open houding aannemen ten overstaan van diegenen die in het kader van de politieke unie geroept zijn om hun stem uit te brengen. Met een brochure in zes talen informeren we de nieuwkomers over Vlaams-Brabant, de federale staatsstructuur, de Nederlandse taal en cultuur. Er zijn intussen ook negationisten opgestaan die het verschrikkelijk vinden wanneer iemand zegt te behoren tot een taal, gemeenschap of cultuur. Het zou zozegged een dwaasheid zijn als men een democratische invulling geeft aan een gemeenschap die openstaat voor anderen.

We leggen dit uit in de brochure. De uitvoering van ons plan bestaat erin om een duidelijker, gericht informatiebeleid te voeren voor Europeanen en anderstaligen. Daarnaast zijn er ook nog vormings-

Van den Brande

programma's, herhaalde advertentiecampagnes onder meer op Ring-tv, de Randkrant, de VZW De Rand en vele andere, drempelverlagende initiatieven. Hiermee willen we aangeven dat het tegen onze traditie zou ingaan om aan andere Europeanen te zeggen dat ze niet welkom zijn. Dit is de reden waarom er zoveel initiatieven zijn genomen. De VZW De Rand richt talrijke activiteiten in. Het is belangrijk om in grote openheid te werk te gaan. Het principe van het stemrecht is voor ons vanzelfsprekend. Er zijn een aantal mogelijkheden die conform zijn aan de resolutie. Dit moet ordentelijk gebeuren. Daarom is het ook mijn diepe overtuiging dat een grondwetswijziging de aangewezen weg is. *(Applaus bij de CVP en de SP)*

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik besef zeer goed dat de oppositie in een dergelijk debat een comfortabelere positie inneemt dan de meerderheid. Ik geef eerlijk toe dat ik de afgelopen dagen bijzonder respect heb opgevat voor de houding van bijvoorbeeld de heer Suykerbuyk of mevrouw De Schamphelaere. Om die reden wil ik ook niet direct negatief reageren op het antwoord van de minister-president. We hebben ons strikt gehouden aan het kader waarin dit debat moest verlopen, namelijk de voorwaarden die we in de resolutie hebben gesteld. We hebben geen misbruik gemaakt van onze positie.

Een aantal parlementsleden – ik denk hierbij aan de fractievoorzitter van de SP – hebben zich niet gehouden aan dit kader en hebben een aantal zaken toegevoegd die niets met de voorwaarden te maken hebben. Zij hebben lichtzinnig geoordeeld over de manier waarop men resoluties moet inschatten. Men mag resoluties niet beschouwen als wilsuitingen zonder enige politieke daadkracht. Dit is vernederend voor het parlement. De uitleg van de heer Bossuyt over de waarde van een resolutie vormt een dieptepunt in mijn parlementaire ervaringen.

Ik heb uit het antwoord van de fractievoorzitter van de CVP niet goed begrepen welke politieke waarde hij hecht aan de resolutie van juni 1997. Ik denk dat ze alleen maar waarde heeft als ze ook wordt verdedigd in de partijbureaus van de CVP en de SP. Als dat niet gebeurt en men van mening is dat het Vlaams Parlement en het federaal parlement elk hun verantwoordelijkheid hebben en moeten doen wat ze willen, dan hebben al onze gesprekken in de commissie voor Staatshervorming totaal geen zin.

Wat we daar bespreken is niet meteen onze eigen bevoegdheid, maar we proberen er tot een consensus te komen in onze eigen gemeenschap in Vlaanderen. Die consensus proberen we politiek hard te maken op het niveau waar het moet worden uitgevoerd, zijnde het federaal niveau. Ik zou willen vragen dat iedereen die om dit probleem bekommerd is binnen de eigen partij probeert hard te maken wat we hier unaniem hebben goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Het is duidelijk dat we ten volle achter de inhoud van deze resolutie blijven staan. U zegt dat het geen zin heeft verder te werken in de commissie voor Staatshervorming, als niet aan al deze zaken op het federale niveau wordt voldaan. Mijnheer Denys, u was overigens zelf slechts weinig aanwezig in de commissie.

Als we er inderdaad niet in slagen onze wensen op het federale niveau door te drukken zoals we ze in de resolutie hebben vastgelegd, zal het des te meer nodig zijn dat we bij de staatshervorming in 1999, vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 2000, deze essentiële zaken doordrukken.

Waar gaat het uiteindelijk om ? We willen er zeker van zijn dat de Vlamingen in de rand en in Brussel blijvend vertegenwoordigd zijn in het beleid en aan bod komen bij de besluitvorming. Dat is het essentiële van deze resolutie.

Als we vaststellen dat deze essentiële eis niet wordt ingewilligd op het federale niveau, dan zal dat voor alle Vlaamse partijen een doorslaggevende reden vormen om ervoor te zorgen dat er in 1999 – als er een staatshervorming komt – zeker waarborgen komen op dat punt.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, zowel de minister-president als de heer Bossuyt hebben gezegd dat het Europees stemrecht moet worden toegekend door middel van een grondwettelijke regeling. In elk geval is dit een opheldering over de politieke wil op dat vlak.

We moeten stellen dat het federale parlement het Europees stemrecht onmogelijk zonder grondwetswijziging kan goedkeuren. Dit zou niet alleen een groot incident zijn maar vooral een nederlaag voor de parlementaire democratie.

Minister-president Luc Van den Brande : U hebt gehoord wat ik heb gezegd. Dat was naar mijn gevoel voldoende klaar.

De heer Paul Van Grembergen : De heer Bossuyt heeft gesproken over een uitschuiver van de premier. Het moet dus een grondwettelijke regeling zijn.

Ten tweede hebben we in het verleden bij grondwetsherzieningen steeds onze verantwoordelijkheid opgenomen. We zijn daarbij niet altijd correct behandeld en men heeft er niet altijd een juiste invulling aan gegeven. Dat is een ervaring die Agalev en wij gemeen hebben.

We zeggen hier dat een grondwetswijziging maar kan op basis van de formulering en de eisen die in de resolutie van het Vlaams Parlement zijn geformuleerd. Dat is de voorwaarde. Men wil op het federale vlak hoe dan ook een regeling. Welnu, ze moet grondwettelijk zijn. Onze voorwaarde is dat de Vlaamse eisen worden ingewilligd. Dit is duidelijk.

Het heeft zowel te maken met waarborgen voor Brussel als met waarborgen voor de rand. Laat ons daar dan het gesprek over voeren.

De minister-president heeft gezegd dat de tijdsdruk geen argument is. Beter een goede regeling dan onder tijdsdruk een slechte regeling uitwerken. We hebben enige tijd. We wensen deze zaak op een goede wijze in te vullen, zonder karwats of dictaat.

Ten derde wilde ik nog enige klaarheid over het volgende. Het zou kunnen dat er aan Franstalige kant een bijna driederde meerderheid is om een grondwetswijziging door te voeren en slechts een gewone meerderheid aan Vlaamse kant in het Belgische parlement. Is dit een aanvaardbaar politiek schema ? Voor ons niet. Dit is voor ons niet mogelijk. Ik weet dat ik geen antwoord zal krijgen, maar ik wil aan CVP en SP dit nog zeggen. Wetende dat ze maar over een gewone meerderheid in Vlaanderen beschikken, electoraal gesproken zelfs niet over een potentieel van 50 percent, zou het onaanvaardbaar zijn dat een grondwetsregeling tegen de wil van het Vlaams Parlement gebeurt en zonder voldoende Vlaamse steun, namelijk twee derde van de Vlaamse volksvertegenwoordigers in de federale kamer.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, het enige positieve in het antwoord van de minister-president is dat hij vindt dat de regeling, wat ze ook weze, via de Grondwet moet gebeuren. Dit is trouwens in de Grondwet zo voorzien.

Ten tweede ben ik over de rest veel minder positief. Men focust op het probleem van de fiscaliteit. Dat probleem is er inderdaad, maar het is niet de reden waarom we deze resolutie hebben opgesteld.

Ten derde heb ik geen antwoord gekregen op mijn vraag aan de minister-president wat hij met deze resolutie heeft gedaan. Ze omvatte een opdracht aan de Vlaamse regering om de uitvoering te eisen van bijvoorbeeld de regionalisering. Wat hebt u met die resolutie gedaan, mijnheer de minister-president ? Ik heb hier geen antwoord op gekregen.

Minister-president Luc Van den Brande : Dan hebt u onvoldoende geluisterd. Ik heb aangehaald op welke punten ik deze resolutie heb uitgevoerd.

De heer Joris Van Hauthem : Ik heb u gevraagd wat u hebt gedaan met de eis van de uitvoering van het politieke akkoord inzake de regionalisering en inzake de geformuleerde voorwaarden en het in herinnering brengen van de vertegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen bij de federale regering. Dat was de opdracht die u werd meegegeven. Wel, ik heb daar niets over gehoord.

Ten vierde legt men zich zoals gewoonlijk neer bij dictaten en komt de fractieleider van de CVP hier op de tribune net hetzelfde zeggen als de heer Dehaene. Ik heb het verwoord met een beeld. Dehaene zet een pistool tegen het hoofd van het parlement en zegt : 'Geef me twee derde of ik schiet.' Wat heeft de heer De Roo hier gedaan ? Net hetzelfde. Hij heeft gezegd : 'Lever ons VLD en VU, lever ons de twee derde, ook al zijn de voorwaarden van de resolutie van het Vlaams Parlement helemaal niet vervuld.'

Als men zo doorgaat, wordt dit stilaan een alibiparlement. Men maakt een kunstmatig onderscheid tussen de parlementsleden van een bepaalde partij in het Vlaams Parlement en in het federaal parlement. Alsof het niet één en dezelfde partij is. De heer Dehaene zegt in de kamer letterlijk : 'Ik hoef alleen maar rekening te houden met het standpunt van mijn partijbestuur.' Hij heeft het dus niet over zijn regering, maar over zijn partijbestuur. Ik neem aan dat de heer Dehaene nog altijd lid is van de CVP. Waar zijn we dan in godsnaam mee bezig ? U vergadert toch in uw partijbestuur met uw federale collega's, mijnheer De Roo ? Als men zo blijft redeneren en een kunstmatig onderscheid blijft

Van Hauthem

maken tussen een CVP-Vlaanderen en een CVP-België, dan verwordt dit parlement tot een alibi-parlement. Hier kan men een aantal stoere verklaringen afleggen om de achterban te sussen, om daarna zonder meer zijn woorden terug in te slikken. Het verschil tussen wat het Vlaams Parlement eventueel kan en wat het Waals Gewest eventueel kan, is dat het Waals Gewest hoe dan ook zijn eigen weg gaat en dat zijn wil wet is. Als in het federaal parlement een verbod op de tabaksreclame wordt goedgekeurd, dan keurt het Waals Parlement een uitzondering goed voor Francorchamps. Dat is het hele verschil in de mentaliteit.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de VLD, de VU, het Vlaams Blok en de CVP werden tot besluit van deze interpellaties met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Karel De Gucht tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de kwaliteit van het bestuur in Vlaanderen

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de interpellatie van de heer De Gucht tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de kwaliteit van het bestuur in Vlaanderen.

De heer De Gucht heeft het woord.

– *De heer Francis Vermeiren, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

De heer Karel De Gucht (Op de tribune) : Mijnheer de minister-president, in uw regeringsverklaring van 21 juni 1995 hebt u de nadruk gelegd op de toegevoegde waarde van het Vlaams bestuur op

de terreinen waarvoor we bevoegd zijn. U hebt trouwens terzelfder tijd de ambitie uitgedrukt dat de Vlaamse bevoegdheden zouden worden uitgebreid. Daarbij hebt u de ondertussen nog vaker geciteerde gevleugelde woorden van uw voorganger gebruikt : wat we zelf doen, doen we beter.

Bij het doornemen van uw regeringsverklaring van 21 juni 1995 vallen ons nog meer van die mooie dingen op. U zegt bijvoorbeeld dat kwaliteit een andere benadering vergt, een ander type van politieke cultuur. Nu we ruim halfweg de zittingsperiode van het eerste rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement zijn, is het moment misschien wel aangebroken om uw mooie woorden te toetsen aan de feiten.

Onlangs zijn in dit parlement ernstige vragen gerezen over het beheer van de scheepskredieten door de Vlaamse regering en overheid sedert 1 januari 1989. Dit onbehaaglijke gevoel is nog steeds niet verdwenen, ook niet na het beluisteren van de vorige interpellaties. Een en ander doet bij mij de vraag rijzen of dit nu een alleenstaand geval is, of dat er veel meer aan de hand is. Doen we wat we zelf doen, inderdaad wel beter ? Is de kwaliteit van het Vlaamse bestuur beter dan dat van het federale ? Is dat andere type van politieke cultuur waarop u in uw regeringsverklaring zinspeelde, een gratuite uitspraak of woordenkramerij ? Een gemiste ambitie ? Of zijn we inderdaad op de goede weg ?

Laten we bij wijze van voorbeeld enkele beleidsdossiers toetsen aan de hoge eisen die de minister-president en zijn regering zichzelf hebben opgelegd bij hun aantreden.

Minister-president Luc Van den Brande : De heer De Roo kwam mij als fractieleider iets vragen, maar ik ben nu opnieuw een en al oor.

De heer Karel De Gucht : Ik zou enkele voorbeelden willen geven van wat ik als slecht bestuur bestempel.

Een eerste voorbeeld is de audit van Export Vlaanderen van eind 1995 in opdracht van de Vlaamse regering. Die audit was op dat ogenblik absoluut noodzakelijk, want deze dienst draaide vierkant. Dat hebt u in de commissie zelf gezegd. Op basis van die doorlichting diende de Vlaamse regering een ontwerp van decreet in ter reorganisatie van deze dienst. De mensen die toen de dienst uitmaakten bij Export Vlaanderen, werden met een gouden handdruk weggepromoveerd. Zij voldeden duidelijk niet. Bijzonder opmerkelijk is wel dat er

De Gucht

nog steeds geen personeelsstatuut of -kader is, anderhalf jaar na de goedkeuring van dit decreet. Er is niemand buiten de extern gerekruteerde directeur-generaal met de graad van directeur. Ondertussen werd het budget wel verhoogd van 800 miljoen frank tot 1 miljard frank. Dit is op zich positief, maar we moeten ons toch zeer ernstige vragen stellen over de invulling van het personeelskader.

Ik geef een tweede voorbeeld. Mijnheer de minister-president, een van de paradepaardjes van uw beleid is het innovatiebeleid. Vlaanderen zal dankzij de innovatie blijven bestaan, of zal in de golven vergaan. U kondigt al meer dan twee jaar een innovatiedecreet aan, dat een diepgaande oriëntering van de overheidsinstrumenten voor het innovatief beleid zou behelzen. Ondertussen hebt u de middelen voor research and development met 2 miljard frank per jaar opgetrokken. Dit is een maatregel die we positief beoordelen. Het decreet dat u al langer dan twee jaar hebt aangekondigd en waar wij dus meer dan 24 maanden op wachten, is er nu eindelijk. Het is nog maar een ontwerp van decreet, dat nu door de Raad van State wordt onderzocht, en dat wellicht binnenkort naar dit parlement zal komen.

Iemand die naar het ontwerp van decreet kijkt, stelt zich echter terecht de vraag hoe het komt dat men er twee jaar aan heeft gewerkt. Er staat immers niets in. In de twintig artikelen is niets nieuws te vinden. Ik heb geïnformeerd hoe dit komt en heb ontdekt dat alles terug te brengen is op een persoonlijke kwestie. Het was een persoonlijke benadering van u, het probleem moest worden opgelost, maar u slaagde daar niet in en daarom komt u na twee jaar dit magere beestje voorstellen. De politiek van de innovatie, die volgens u zo fundamenteel is, wordt herleid tot een louter persoonlijke kwestie.

Een derde voorbeeld gaat over het programmadecreet van de begroting 1998. Het zogenaamde polderakkoord zit daarin vervat. We hebben toen een hallucinante zaak meegemaakt. De regering vroeg ons het polderakkoord goed te keuren. Het werd met de karwats van de meerderheid door dit parlement gejaagd. Op hetzelfde moment hebben de regering en de meerderheid echter verklaard dat het maar een deel van het geheel vormde. Men zei dat het samen moest worden gelezen met iets wat nog niet bestond, het zogenaamde Tivoli-akkoord.

Dat akkoord zou snel daarna tot stand komen en zou in de begrotingsaanpassing worden ingeschreven. De begrotingsaanpassing is er nog niet, maar het Tivoli-akkoord bestaat niet meer. We hebben dus gestemd in het luchtledige over iets wat daarna werd verkocht als een voorbeeld van nieuwe politieke cultuur. Het is inderdaad nieuw : stemmen over iets waarvan u zelf zegt dat het niet meer bestaat.

Minister-president Luc Van den Brande : Een creatieve minister van Onderwijs draagt bij tot ons denkwerk. Een paar dagen geleden hebt u daar een aantal interessante opmerkingen over gemaakt.

De heer Karel De Gucht : Over de minister van Onderwijs ?

Minister-president Luc Van den Brande : Ja, ik dacht dat u uw voldoening had uitgesproken over een aantal zaken. Of heb ik dit verkeerd begrepen ?

De heer Karel De Gucht : U hebt dit inderdaad verkeerd begrepen. We hebben een idee voorgesteld, waarover de minister van Onderwijs ons gelijk gaf. Uw partijvoorzitter heeft ons dit achteraf ook gezegd.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik geef toe dat het niet dikwijls gebeurt, maar het is niet uitgesloten dat zoiets wordt gezegd.

De heer Karel De Gucht : Of dit een uitzondering vormt of niet, laat ik aan u over. Wat dit allemaal met deze interpellatie te maken heeft, is mij in ieder geval een raadsel.

We hebben een aantal punten over de herziening van het ARGO-decreet besproken. Als daarna blijkt dat zowel de CVP als de SP onze aanpak zinvol vinden, dan vind ik dat goed. We zullen de herziening in het parlement bespreken en trachten de problemen op te lossen. Het is juist dat de minister van Onderwijs creatief is, soms is hij zelfs een beetje te creatief.

Ik wil echter verder voorbeelden aanhalen. Op het federale niveau heeft men een aantal overheidsbedrijven geprivatiseerd, omdat men blijkbaar door heeft dat dit de beste oplossing is. We hebben een Vlaamse overheid in het leven geroepen omdat we ervan zijn uitgegaan dat wat we zelf doen, beter doen. Maar wat doen we ? We richten opnieuw overheidsbedrijven op voor een aantal dingen die perfect kunnen worden ingevuld door privé-ondernemers. Ik verwijs naar Aquafin, Domus Flandria,

De Gucht

Indaver, Soils, Silt enzovoort. Binnenkort komt daar nog de mestverwerking bij. Eerst heeft men die uit het MAP-decreet gelicht en nu, twee jaar later, zegt minister Kelchtermans dat mestverwerking noodzakelijk is en dat de Staat zich daar actief mee moet bezighouden.

Ik geef een vijfde voorbeeld omtrent De Lijn. De Lijn heeft een monopolie op het geregeld gemeenschappelijk vervoer in Vlaanderen en krijgt daar per jaar ongeveer 12 miljard frank voor uit de Vlaamse schatkist. Een deel van het vervoer wordt door privé-bedrijven verzorgd op basis van pacht-overeenkomsten. Dat deel bedraagt 32 percent, en de kostprijs ervan slechts 22 percent. Dat betekent dat deze vorm van organisatie van het openbaar vervoer goedkoper is. Toch blijft deze regering zich er tegen verzetten om een groter gedeelte van het gemeenschappelijk vervoer in de praktijk door de privé-sector te laten verzorgen. In het buitenland zijn er nochtans veel voorbeelden die mijn stelling ondersteunen. Er mag alleen iets aan het gemeenschappelijk vervoer worden gedaan om een politiek doelpunt te scoren in een gemeente van een belangrijk SP-lid van dit Vlaams Parlement.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer de Gucht, ik begrijp u niet. U bent normaal iemand die goed doordachte dingen zegt. Uw kostprijsvergelijking vind ik echter lichtzinnige praat. In elk land heeft de maatschappij die optreedt voor de overheid en pacht- of beheersovereenkomsten afsluit, af te rekenen met kosten die niet moeten worden overgenomen door zij waarmee die beheerscontracten worden afgesloten. De kostprijzen van De Lijn en van de maatschappijen die pachten bij De Lijn, kunnen niet worden vergeleken. Ik begrijp niet waar uw redenering op steunt. Wat u zegt over het buitenland klopt trouwens ook niet.

De heer Karel De Gucht : Als 32 percent van het openbaar vervoer wordt verzekerd door de privé-sector op basis van pachtovereenkomsten en dat maar 22 percent van de kosten uitmaakt, dan is het toch evident dat dat goedkoper is.

De heer Robert Voorhamme : Dat is helemaal niet evident. Ik begrijp u niet.

De heer Karel De Gucht : Toch heb ik gelijk. Vorige week is een delegatie van het parlement naar Kopenhagen gegaan om te zien hoe daar het

gemeenschappelijk vervoer op een goedkopere manier wordt georganiseerd door een grotere inbreng van de privé-sector. Ik vind dat niet uit, dat is gewoon zo. Is het niet waar, mijnheer de minister-president ?

Minister-president Luc Van den Brande : De draagwijdte van uw interpellatie is het grote ongerief dat onder de mensen zou leven. Toevallig heb ik hier pagina 278 van VRIND onder ogen. Dat is de afkorting van Vlaamse Regionale Indicatoren. Daaruit blijkt dat de tevredenheidsscore van De Lijn over tram en bus tussen 79 en 84 percent ligt. Dat is grote onderscheiding. Het belangrijkste voor het beleid is dat mensen kwaliteit krijgen. Er is wel degelijk een groot onderscheid inzake kostprijs zoals de heer Voorhamme heeft aangehaald.

Ik wil nog een ander onderscheid naar voren brengen. De pachters verzekeren alleen busdiensten, terwijl de exploitatiekosten van De Lijn eveneens de tramdiensten inhouden. U haalt Denemarken aan als voorbeeld. Bazel is eveneens een mooi voorbeeld op het vlak van openbaar vervoer. In de kostenstructuur is er een groot verschil, daarin kan ik de heer Voorhamme slechts bijtreden.

De heer Karel De Gucht : Zijn de mensen tevreden over de service van De Lijn ?

Minister-president Luc Van den Brande : Een technische discussie is nuttig : die helpt ons onze mening vormen. Het voornaamste is echter om te weten of de mensen tevreden zijn over het beleid. Tussen de 74 en 79 percent van de klanten vindt dat De Lijn uitstekende diensten verleent.

De heer Karel De Gucht : Laten we aannemen dat de mensen tevreden zijn over de diensten van De Lijn. Waarom zouden ze minder tevreden zijn als een privé-uitbater goedkoper dezelfde diensten levert ? Daar gaat het toch om ?

De voorzitter : Kunnen we terugkeren naar de interpellatie ?

Minister-president Luc Van den Brande : Nog even, mijnheer de voorzitter. In 1986 mocht men nog niet spreken over privatisering. Men gebruikte toen het woord responsabilisering.

De heer Karel De Gucht : Wij mochten daar wel over spreken.

Minister-president Luc Van den Brande : In 1991 ging men een stapje verder : men sprak over automatisering. Volgens mij is privatisering geen ideo-

Van den Brande

logie op zich. Het gaat erom diensten en goederen aan te bieden aan de beste prijs/kwaliteitverhouding en met de beste distributiemogelijkheden.

De privatisering van het openbaar vervoer in Groot-Brittannië is niet van een leien dakje gelopen. Dé grote vraag was : hoeveel treinen zullen er nog per dag van Glasgow naar Edinburgh rijden ? Afhankelijk van de periode, werden er dat één of twee per dag. Een openbare dienst krijgt een vastomlijnd pakket taken opgelegd, een privé-bedrijf kan anders omgaan met de noden en behoeften. Ik deel echter uw mening dat het er niet om gaat of iets openbaar of privé is, maar wel of er kwaliteit wordt geleverd tegen een behoorlijke prijs.

De heer Karel De Gucht : Wanneer men aan de mensen dezelfde diensten kan leveren tegen een lagere prijs, wordt het beleid er beter van.

De voorzitter : Collega's, we hebben nu lang genoeg over De Lijn gepraat. De interpellatie handelt over de kwaliteit van het bestuur.

De heer Karel De Gucht : Ik vind hier nog een regel van goed bestuur : 'De Vlaamse regering voert de objectivering van de benoemingen hoog in het vaandel.' Naar aanleiding van de aanwerving van een nieuwe topman of -vrouw voor Arohm, heb ik de minister van Ambtenarenzaken daarover geïnterpelleerd.

De Vlaamse regering had het voorstel van het college van secretarissen-generaal naast zich neergelegd. De minister van Ambtenarenzaken heeft me geantwoord dat die dienst in een echte crisissituatie verkeerde. Arohm had een fundamentele ingreep nodig, een persoon die de crisis kon oplossen. De regering heeft dan mevrouw Lemaitre benoemd. Zij zou de nodige managementcapaciteiten hebben om deze scheefgegroeide situatie recht te trekken. Ze was een neofiet in de sector. We hadden haar wellicht enig krediet moeten geven om het onderwerp onder de knie te krijgen. Dit is echter niet gelukt. Mevrouw Lemaitre heeft enkele maanden daarna, met naar ik aanneem uw goedkeuring, het hazenpad gekozen. Ze is kabinetschef geworden van de Vlaamse minister voor Brusselse Aangelegenheden en Gelijke Kansenbeleid, mevrouw Grouwels. Halfweg de zittingsperiode had deze minister trouwens, op basis van een politieke overeenkomst, de rol van mevrouw Van Asbroeck overgenomen. Men heeft op die dienst opnieuw een vervanger aangeduid, maar die ziet het ook niet meer zitten en wil weg.

Ik zie niet goed in wat dit te maken heeft met objectivering van benoemingen, met goed beleid en het orde scheppen in deze dienst. Het lijkt me erger dan wat we ooit op het federale niveau hebben meegemaakt.

Vlaanderen is eigenlijk een even slechte leerling, of zelfs een slechtere, dan de federale overheid als het gaat om het uitvoeren en respecteren van de Europese regelgeving. Op het einde van 1997 was Vlaanderen in 25 gevallen in overtreding met de Europese wetgeving, had ze nagelaten arresten van het Hof van Justitie uit te voeren, kreeg ze met redenen omklede adviezen door de Europese Commissie toegestuurd – dit is de voorbereidende stap naar de dagvaarding voor het Hof van Justitie -, werd ze in gebreke gesteld, had ze nagelaten richtlijnen om te zetten, enzovoort.

Tijdens de hoorzitting over de subsidies aan Boelwerf Vlaanderen, die slechts met instemming van de Europese Commissie mochten worden toegekend, heeft Europees Commissaris Van Miert onomwonden de Vlaamse regering en de minister-president van kwade trouw beschuldigd.

Deze waslijst van kritiek vraagt een antwoord. Ze is te lang om toeval te zijn. Ik ben vandaag dan nog niet dieper ingegaan op het wanbeheer inzake de scheepskredieten en het amateurisme in het Boeldossier. Mijnheer de minister-president, dat zijn twee dossiers waarvoor u persoonlijk in zeer grote mate aansprakelijk bent. U blijft weigeren om die verantwoordelijkheid voor het parlement effectief op te nemen en uw rol in deze dossiers te verdedigen.

In een vroegere regeringsverklaring heb ik gelezen dat – en ik citeer : 'wat we zelf beter kunnen doen, we niet aan anderen mogen overlaten'. Het is ook mijn overtuiging dat we meer zaken zelf moeten doen. We moeten dan wel bewijzen dat we ze beter kunnen doen. Daar heb ik tot nu toe weinig redenen voor gevonden. Ik hoop dat u in uw antwoord die redenen kunt verduidelijken. (*Applaus bij de VLD en de VU*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik had dit debat verwacht tijdens de begrotingscontrole. Ik wil toch van de gelegenheid gebruik maken om me gedeeltelijk aan te sluiten bij de interpellatie van de heer De Gucht. Hij heeft heel wat elementen aangebracht die aantonen dat deze regering een

Sannen

gebrek aan visie heeft en niet in staat is om daadwerkelijk een beleid te voeren.

Deze Vlaamse regering, die voor de eerste keer werd gevormd uit een rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement, lijkt er niet in te slagen de middelmatigheid, die in België dikwijls werd tentoongesteld, te overstijgen.

Ik wens dit aan te tonen aan de hand van drie jaar onderwijsbeleid. De beleidsnota over onderwijs die door u en de regering naar voren werd geschoven, was beloftevol en ze stond vol met prachtige woorden en uitgangspunten. Ik moet de nota nu bestempelen als mooie woordenkramerie. Elk jaar opnieuw worden in de beleidsbrieven die de begroting begeleiden, dezelfde uitgangspunten, doelstellingen en ideeën over ontwerpen van decreet verwoord. Maar van de uitvoering is nog niets in huis gekomen. Nochtans zijn we al drie jaar verder, mijnheer de minister-president !

Minister-president Luc Van den Brande : Ik zal daar straks nog meer over zeggen. Maar dit wil ik alvast kwijt : in de Septemberverklaring en in een aantal beleidsbrieven heb ik al geschreven dat het goed is dat de regering een welbepaalde koers aanhoudt. We hanteren vijf uitgangspunten : u kent ze. De resultaten zijn er. Ik zal het daarover hier niet in detail hebben. Maar de werkloosheid is op een jaar tijd wel met 7 percent gedaald, en de jeugdwerkloosheid zelfs met 8 percent.

De heer Ludo Sannen : Is dat dankzij de Vlaamse regering gebeurd ?

Minister-president Luc Van den Brande : Er zijn natuurlijk nog andere factoren die dat succes mee verklaren, maar ons beleid heeft resultaten opgeleverd in de lijn van de doelstellingen die we voor ogen hadden. U vraagt naar de resultaten van het beleid. Wel, ik ben daar gerust in. Straks zal ik daar meer over zeggen.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Als maatstaf voor een beoordeling gebruik ik de prachtige beleidsverklaring en uitgangspunten, en de voorstellen van decreet en hervormingen. Daaraan toets ik de werkelijkheid.

Ik wil eerst enkele voorbeelden aanhalen. Het decreet op het basisonderwijs werd al tijdens de vorige zittingsperiode besproken. Deze regering

moest ervoor zorgen dat de financiering van het basisonderwijs werd gerealiseerd. We hebben op de voorbije begrotingsbesprekingen moeten wachten om een kolderakkoord onder ogen te krijgen. Twee jaar heibel heeft uiteindelijk een vorm van financiering van het basisonderwijs opgeleverd.

Een nog beter voorbeeld van het onvermogen van deze regering is het kine-dossier. Naar aanleiding van de hervorming van het hoger onderwijs heeft de minister van Onderwijs hier de missies van het hoger onderwijs en de universiteiten verdedigd. Steeds opnieuw heeft hij dat gedaan, in antwoord op vragen en interpellaties. Een eerste voorstel om aan de kine-opleiding gestalte te geven, werd door een meerderheid van de leden van de commissie voor Onderwijs gesteund. Want dat voorstel versterkte de missie van het hoger onderwijs. Maar onder druk van allerlei lobby's werd er echter een gedrocht voorgesteld waarbij één universiteit ook de bevoegdheid kreeg om de kine-opleiding te organiseren. De regering kon blijkbaar niet weerstaan aan de druk van de universiteiten. Dat leidde ertoe dat de Raad van State dat gedrocht heeft afgewezen, met als gevolg dat de wet-Diegenant voor een periode van één jaar is uitgesteld.

De minister kiest nu de weg van de kleinste weerstand. Hij laat de hogescholen en de universiteiten de opleiding organiseren. Wetende dat er in de toekomst nog maar 300 studenten mogen afstuderen, schuift hij elke verantwoordelijkheid door naar de onderwijsmarkt. De scholen moeten zich op de markt maar dood concurreren. Uiteindelijk wordt de kwaliteit van dit onderwijs op geen enkele wijze meer gegarandeerd. De kritische massa in de verschillende kine-opleidingen zal verdwijnen onder druk van het massale aanbod van opleidingen in het hogeschool en universitair onderwijs.

Een ander voorbeeld is het grote project van deze regering in verband met het secundair onderwijs. Mijnheer de minister-president, we hebben al stapels papier gekregen over hoe die hervormingen eruit moeten zien. We moesten het grote debat voeren en er werden prachtige uitgangspunten geformuleerd. Maar wat is het resultaat tot op heden ? Niets. Het enige resultaat is dat er een persmededeling van de regering is verspreid waarbij de hervorming van het secundair onderwijs is gereduceerd tot een besparingsoperatie en waarbij de zo geroemde pedagogische uitgangspunten totaal zijn verdwenen. Dit illustreert het beleidsonvermogen van deze regering en het vermogen van veel woordkramerie, veel geblaat en weinig wol.

Sannen

Mijnheer de minister-president, ik weet dat Tivoli u dierbaar is, maar besef dat Vlaanderen geen behoefte heeft aan een regering die niet verder raakt dan deze pretparkpolitiek. Technopolis is daar een ander mooi voorbeeld van. Ook de vorige interpellant heeft een aantal prachtige ideeën aangehaald die de regering de voorbije drie jaar heeft gelanceerd maar waarvan tot op heden niets is waargemaakt. Virtuele realiteiten creëren is misschien wel innovatief, maar ik denk dat Vlaanderen geen behoefte heeft aan een regering die zich daarmee bezighoudt. Het heeft wel een regering nodig die de Vlaamse realiteit verbetert, en dus ook de kwaliteit van het beleid versterkt.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik wil me aansluiten bij de heer Sannen. Voor het onderwijs zou het misschien nuttig zijn om de tevredenheidsindex na te trekken. Er is een tijd geweest dat betogen en staken een voorrecht was van onze zuiderburen. De laatste tijd gebeurt dat echter enkel nog in het Nederlandstalig onderwijs. Ik heb dan ook de indruk dat de tevredenheidsmeter op dat vlak zwaar aan het wankelen is.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Vandenbroeke, u zou in mijn plaats moeten antwoorden over het onderdeel onderzoek, ontwikkeling en wetenschap, waar de tevredenheidsindex bijzonder positief uitvalt. Ik dank u voor het positief antwoord dat u namens de regering hebt gegeven op de vragen over dat onderwerp.

De heer Chris Vandenbroeke : Dat is een foutieve interpretatie.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik sluit me op mijn beurt aan bij de vorige interpellanten. Ik wil graag nog een aantal vragen toevoegen. Ik denk dat het ogenblik goed is gekozen om vragen te stellen bij de sterkten en de zwakten van het beleid dat in Vlaanderen wordt gevoerd en bij het bestaan op zich van een Vlaamse overheid die herkenbaar en bekend is. Onlangs is er een enquête gehouden bij de laatstejaarsstudenten van een gerenommeerd Brugs college. Men heeft alle leerlingen uit het laatste jaar gevraagd of er een Vlaamse regering bestaat, en zo ja, welke politieke partijen er deel van uitmaken. Het resul-

taat van die enquête moet ons tot nadenken stemmen. Nog niet de helft van de leerlingen weet welke partijen in de Vlaamse regering actief zijn. Ik bespaar u de details van dat onderzoek, want we komen er met ons allen niet zo goed uit.

Voor de kwaliteit van het beleid is stoere taal alleen onvoldoende. Men beweert dat men over een heel arsenaal middelen beschikt om de gemeentebesturen van de faciliteitengemeenten tot de orde te roepen. In wezen onderneemt men echter niets concreet om de dissidente burgemeesters terug te fluiten.

Mijnheer de minister-president, ik wil het ook even hebben over het geklungel met de reorganisatie van Toerisme Vlaanderen. Met uw ontwerp van decreet bent u erin geslaagd nagenoeg de hele sector tegen u in het harnas te jagen. Bij belangrijke documenten weigert u geïnteresseerde Vlaamse parlementsleden gebruik te laten maken van hun inzagerecht. Die documenten kunnen ons nochtans iets leren over de ongemakken – om het op zijn zachtst uit te drukken – die de reorganisatie in de toekomst met zich meebrengt.

Ik kan ook nog verwijzen naar de manier waarop de Boerenbond zich heeft geprofileerd voor en achter de schermen van uw regering. Regeringsleden werd de hand vastgehouden bij het schrijven en herschrijven van het MAP.

We krijgen ongetwijfeld nog de gelegenheid om de scheepskredieten uitvoerig te bespreken. Het staat nu al vast dat in dit dossier vele miljarden gemeenschapsgeld verloren zijn gegaan. Dat is een ander concreet en pijnlijk voorbeeld.

Mijnheer Voorhamme, ik wil het mobiliteitsdebat niet opnieuw voeren. Men had het zonet over de 12 miljard frank die we jaarlijks aan De Lijn betalen. U vergist zich, mijnheer Voorhamme. Ik was bevoorrecht om in het buitenland kennis te nemen van een zaak die we voor één keer wel kunnen vergelijken. In Kopenhagen is men een aantal jaren geleden overgegaan tot een bijna integrale privatisering van het busvervoer. Hun uitgangspunt was hetzelfde als het onze. Het voordeel is dus dat we hier wel appels met appels en peren met peren kunnen vergelijken.

Ter plaatse werd duidelijk dat alleen al door de privatiseringsactie de totale kostprijs van het busvervoer met ongeveer 20 percent daalde. Deze vergelijking gaat dus wel op. De heer Sannen spreekt mij trouwens niet tegen. Er blijven wel nog altijd vaste kosten over.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer de voorzitter, deze benadering stoort mij. Ik wil graag een diepgaande discussie voeren over de privatisering van het busvervoer, maar dan wel naar aanleiding van het mobiliteitsdebat, de begrotingsbespreking of de besprekingen over De Lijn. Nu wordt het punt op een te oppervlakkige manier aangebracht. Het is ook niet voldoende grond.

Volgens mij vergelijkt men wel appels met citroenen. Men brengt het punt ter sprake naar aanleiding van een interpellatie – volgens mij een normale oppositie-interpellatie – over het al dan niet goed functioneren van de regering. Dat punt hoort echter niet in deze interpellatie thuis. Dat is alles wat ik wou zeggen. Laten we het debat over de vraag of privatisering nuttig is voor het openbaar vervoer op een ander ogenblik en bij een andere gelegenheid voeren. Op die wijze kan men immers een rij zonder einde maken, wat niet ernstig is. We zijn zo beleefd om hier met enkelen te blijven luisteren naar de intentie van uw interpellatie, maar er moet dan ook een minimum aan ernst zijn. Dwing ons nu niet om hierover het debat te openen.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer Voorhamme, alle door ons aangehaalde voorbeelden zijn op zich stof voor een compleet debat. Het is evident dat we deze debatten tijdens de vijf minuten die ons zijn toegemeten, niet ten gronde zullen kunnen voeren. Ik wijs slechts op het feit dat dit concreet voorbeeld uit het buitenland de vergelijking wel degelijk kan doorstaan. Er worden hier geen appels met citroenen vergeleken. We kregen in Kopenhagen toevallig het voorrecht de vergelijking te maken tussen de oude en de nieuwe toestand, op basis van objectieve gegevens. Daaruit blijkt dat we de prijs voor de dienstverlening met 20 percent kunnen laten dalen. Ik heb het dan wel niet concreet over 20 percent van 12 miljard frank. Ik wijs er slechts op dat dit voorbeeld bestaat. Uiteraard zullen we in een mobiliteitsdebat met veel meer elementen dan alleen dit rekening moeten houden.

Waar deze interpellatie in wezen echter over gaat, is dat we betreuren dat de beleidskeuze van de regering een andere richting uitgaat. Meer nog, blijkbaar heerst er binnen deze regering minstens een gespleten overtuiging over dit dossier. De twee regeringspartijen zijn het wellicht niet met elkaar

eens over de richting waarin dit dossier uit moet. Op zich zou dat de discussie kunnen verrijken, maar in dit geval vrees ik dat het omgekeerde waar is.

Trouwens, mijnheer de minister-president, de tevredenheidsscore is ook slechts één elementje uit het geheel. Ik geef een extreem voorbeeld : mocht één concrete busverbinding maar één gebruiker hebben, dan mag die man of vrouw dan al best tevreden zijn, maar dat zegt wel niets over het al dan niet positief zijn van het resultaat van die busverbinding. Naast die tevredenheidsscore moet men immers nagaan hoeveel mensen er daadwerkelijk gebruik van maken.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik ben in elk geval voor 100 percent tevreden.

De heer Jean-Marie Bogaert : Uw objectief inzake openbaar vervoer is niet alleen uw klanten tevreden stellen, maar er vooral voor zorgen dat u veel klanten hebt. Als u te weinig klanten hebt, dan moet u daar iets aan doen.

Ik rond af met een verwijzing naar de jaarboeken van het Rekenhof. Aan de hand daarvan zullen we kunnen nagaan op welke punten we in Vlaanderen het beleid kunnen verbeteren. Ik wil ook nog even verwijzen naar de CAO die minister Kelchtermans vroeger heeft afgesloten : hierbij werd wel in loonsverhogingen voorzien voor iedereen die in openbare besturen werkte, maar werden uiteindelijk niet de nodige financiële middelen gereserveerd om dat te realiseren. Aan de andere kant doet minister Peeters dan weer moeilijk als een stad als Gent wel initiatieven neemt om door middel van verloning een personeelsbeleid te voeren dat afwijkt van het klassieke stramien.

Mijnheer de voorzitter, we moeten ons er wel voor hoeden niet het verkeerde besluit te trekken uit dit soort interpellaties. Het is niet omdat deze regering het in Vlaanderen niet goed doet, dat we in Vlaanderen niet meer zouden kunnen doen. De conclusie ligt voor de hand : wat mij betreft krijgt het bestuur in Vlaanderen momenteel een onvoldoende. (*Applaus bij de VU en de VLD*)

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is positief dat het parlement de regering interpelleert. Net zoals onze Vlaamse administratie moeten ech-

Van den Brande

ter ook deze interpellaties effectief en efficiënt zijn. De kwaliteit van het handelen is dus belangrijk. Men mag niet streven naar autonomie om de autonomie. Dit moet plaatsvinden in een breder perspectief : met de bedoeling de zaken beter aan te pakken. Als een van de deelstaten in dit land een democratisch debat vraagt over de herschikking van een aantal verantwoordelijkheden, is het onze democratische plicht om daarop in te gaan.

Ik zal beginnen met het instrument waarmee we elke dag weer beschikbaar zijn voor de bevolking : de administratie. Ook ik ben de mening toegedaan dat veel zaken in de administratie nog altijd te traag verlopen. In dit land zijn we echter de enige overheid die sinds het beroemde statuut van Camus van 1937 een nieuwe werkmethode heeft ingevoerd. Volgens nieuwe managementmethoden, met grotere verantwoordelijkheid, met een bezoldiging die in verhouding staat tot de genomen verantwoordelijkheid en ook met een strikte evaluatie heeft Vlaanderen een nieuw administratief instrument opgebouwd. Over de hele wereld heeft men administraties gescreend. Ondanks het feit dat de Vlaamse administratie nog zeer jong is, haalde ze een tiende plaats inzake kwaliteit, bestuursvaardigheid, enzovoort. Dit betekent uiteraard niet dat er geen ruimte meer zou zijn voor verbetering.

Over de scheepskredieten wil ik drie zaken zeggen. Ten eerste, tussen 1989 en 31 december 1992 hebben net wij maatregelen genomen om het systeem fundamenteel te veranderen. Het is dus niet juist dat dit pas in de periode tussen 1992 en 1995 zou zijn gebeurd. Op 1 januari 1993 hebben we de beslissing genomen om een belangrijke hervorming uit te voeren, niet in het belang van de reders, maar wel in het belang van de scheepswerf zelf. Ten tweede, ook Gimvindus is een belangrijke rol gaan spelen met veel verantwoordelijkheid. Ten derde zijn, onder meer door de beslissingen die we hebben genomen, 27 miljard frank aan scheepskredieten teruggevloeid naar de Vlaamse overheid. De tijd is me niet toegemeten om hierop verder te gaan. Dit is trouwens de taak van de minister van Economie.

Mijnheer De Gucht, ik heb begrepen dat we tevreden waren over Export Vlaanderen. Uw fractie was er tevreden over. De middelen om de export te ondersteunen zijn in belangrijke mate verhoogd. Ik koos ervoor om niet een overheidsadministratie, maar wel Export Vlaanderen verantwoordelijk te stellen voor de exportondersteuning. De personeelsformatie ligt vast vanaf 9 december 1992. Er

moeten nog een aantal aanpassingen worden doorgevoerd als gevolg van recente evoluties. Er wordt een nieuw personeelsstatuut voorbereid binnen de instelling, onder toezicht van de raad van bestuur. We willen Export Vlaanderen immers een grote autonomie toekennen. Het nieuwe decreet, dat de basis vormt van Export Vlaanderen, is unaniem goedgekeurd in de commissie voor Economie. Op een aantal zendingen heb ik vastgesteld dat er een groot verschil is tussen wat ik daarnet heb gehoord en wat ik lees. Ik begrijp dit vanuit het standpunt van de oppositie. Het begin- en eindpunt is exportondersteuning ten dienste van ondernemers. Niet de Vlaamse overheid, maar de ondernemingen exporteren. De ondernemers zelf vinden dat de exportondersteuning beter is georganiseerd dan vroeger.

Wetenschappelijk onderzoek en innovatie vormt het derde voorbeeld. U herinnert zich de grote betogingen van 1985 en 1986. Betogingen kunnen een parameter zijn voor bewegingsdrift. We hebben allemaal wel eens betoogd. Ik herinner me nog levendig de betoging van Focus Research, de eerste die ik meemaakte nadat ik in 1992 van de federale naar de Vlaamse regering was overgestapt. Er waren grote problemen. Grote krantenkoppen pleitten voor grotere inspanningen voor onderzoek en ontwikkeling. We hebben dit ook gedaan. We hebben in het regeerakkoord ook het engagement opgenomen om 20 miljard frank meer uit te trekken voor onderzoek en ontwikkeling. Ik respecteer de mening van de heer De Gucht. Voor ons is echter de evaluatie van ons beleid van onderzoek en ontwikkeling door de onderzoekers zelf van belang.

Ten tweede is het al vaker gezegd dat innovatie niet gelijk is aan onderzoek en ontwikkeling. Dit is misschien te wijten aan de synthetische opbouw van de interpellatie. Bovendien is het innovatiebeleid een inclusief beleid, waarbij we de instrumenten die we hebben, zoals het IWT, willen heroriënteren. De innovatie moet op het terrein gebeuren : in de ondernemingen, op de werkvloer. Daarom hecht ik zoveel belang aan de innovatieafpraak die tussen de sociale partners gemaakt is. Wij zijn de eerste overheid in Europa – aangezien u zegt dat het lang heeft geduurd – die een formeel innovatiedecreet neerleggen.

Op dit ogenblik staan we zelfs verder dan de Europese Commissie heeft vooropgesteld. Er was geen enkele verplichting om een innovatiedecreet op te stellen, maar ik vond het nuttig om het toch te doen. Men moet oordelen over de feiten en zich

Van den Brande

niet laten leiden door gevoelens, waarvoor ik overigens veel respect heb.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister-president, op mijn vragen over het innovatiedecreet antwoordt u dat we de eerste overheid zijn in Europa die een innovatiedecreet voorlegt. Daarmee zijn we echter uitgepraat. Of u nu de eerste of de laatste bent, mij gaat het over de inhoud.

U bent met deze regering aangetreden in juni 1995. Een van de paradepaarden van uw regeringsprogramma was een doorgedreven inspanning voor innovatie.

Minister-president Luc Van den Brande : Dat was pas in april 1996, toen we bij Flanders Technology hebben vergaderd. De idee van innovatie was aanwezig. Je hebt geen catechismus nodig om je geloof te bewaren. We kunnen ook aan innovatie doen zonder dat we een decreet hebben. Maar het is inderdaad een belangrijke aangelegenheid.

De heer Karel De Gucht : Na meer dan twee jaar komt er uiteindelijk een decreet waar niets in staat. Naarmate er meer informele teksten over dat decreet bestaan, die we niet officieel ontvangen, merken we dat er in het decreet zelf steeds minder staat. Het wordt uitgeteeld.

In 1996, maar ook al in 1995, zei u in uw regeringsverklaring dat innovatie belangrijk is en dat het IWT moest worden geheroriënteerd. Maar wat staat er in het decreet over heroriëntatie, behalve dat er aan de top nu drie functies zullen zijn in plaats van twee ? Daar heeft men dan een jaar voor moeten discussiëren.

Ik ben het met u eens dat innovatie niet alleen een kwestie van een decreet is. Maar u zegt grote inspanningen te zullen leveren voor innovatie, voert daaromtrent een grote campagne in de media en schrijft daarvoor in de begroting de nodige middelen in, terwijl u pas achteraf met een decreet voor de dag komt. Dat gaat er bij mij niet in.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : De leden van de commissie voor Onderwijs en Wetenschap zullen zich herinneren dat ik bij de bespreking van de begroting uitdrukkelijk heb gezegd dat het niet

ging over extra middelen voor innovatie. De innovatie moet op het terrein plaatsvinden en we moeten de mensen ervoor sensibiliseren. Dat kan maar lukken als de actoren van het economisch en sociaal veld daarbij zijn betrokken. Wat we moeten doen, is de instrumenten die we hebben, beter inzetten om de innovatie meer kansen te geven. Dat is het concept achter ons beleid.

Het zou ons te ver leiden om nog uitvoerig in te gaan op onderwijs. Maar ik wil toch enkele dingen even aanraken. De zaak ligt natuurlijk niet eenvoudig. Bij belangrijke dingen is er soms wat geduld en doorzettingsvermogen nodig om tot een goed besluit te komen. Als ik even het beleid van deze ploeg overloop, zijn er in alle geledingen van het onderwijs fundamentele hervormingen doorgevoerd. Het ging weliswaar niet altijd even gemakkelijk en misschien niet altijd zoals oorspronkelijk was gepland. Het beleid paste echter in een continuüm.

Iedereen is het ermee eens dat wat minister Coens destijds realiseerde, de basis vormde voor een aantal dingen die we nu doen. Als specialist weet u dat hiervoor een aanzet nodig is. We willen dit niet onverhoeds aanpakken. De drie B's van minister Coens waren fundamenteel voor een aantal hervormingen in het onderwijs. We hebben beslissingen genomen voor het HOBUE, en er werd een akkoord afgesloten voor het basisonderwijs. Ik weet dat dit wat moeilijk ligt op sommige banken, maar dit akkoord is zonder voorgaande : voor het eerst sedert jaren krijgt het basisonderwijs op een verantwoorde manier de nodige middelen en voorzieningen.

We hebben ook een akkoord totstandgebracht voor het secundair onderwijs. Hierover werd een legistische bedenking gemaakt. Het voorontwerp wordt momenteel gefinaliseerd en zal worden neergelegd en worden besproken, nadat we het nodige advies hebben gekregen.

Mijnheer de voorzitter, op dit vlak werd veel gerealiseerd, en er zal nog veel meer gebeuren. Ook hier is de tevredenheidsindex hoog. Al de kritiek niet te na gesproken – en die moet er zijn – vermeld ik weer enkele internationale rankings. Ik wil het hebben over de kwaliteit van onze administratie, over onderzoek, ontwikkeling en de bijkomende middelen die we daarvoor ter beschikking stellen, en over het openbaar vervoer. De internationale graadmeter voor ons onderwijs is zeer goed, en ik beperk me niet tot de vijfde plaats die we bekleden op het vlak van wiskundekennis en de negende plaats op het vlak van wetenschappen,

Van den Brande

naast de keren dat ons onderwijs als referentie wordt genomen op zoveel plaatsen in de wereld.

Zeg ik dat de zaken perfect zijn ? Neen, maar we moeten dat gepatenteerd masochisme achterwege laten. Zelfs al gaat het niet zo slecht in Vlaanderen – ik zeg niet uitstekend – is het toch zo verdomd moeilijk om dat te zeggen.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister-president, ik wil niet ontkennen dat de tevredenheidsgraad bij de ouders over het onderwijs, en het kwaliteitslabel dat door ouders en studenten aan het Vlaamse onderwijs wordt gegeven, tamelijk hoog is. Integendeel, ik bevestig dit.

Minister-president Luc Van den Brande : U gaat toch niet zeggen dat dit zo is ondanks de minister van Onderwijs ?

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister-president, het onderwijs is nog een van de weinige instellingen waarin een groot vertrouwen bestaat. De omzichtigheid die het beleid aan de dag moet leggen bij hervormingen en plannen voor dit onderwijs, moet ontzettend groot zijn. Telkens wanneer men rumoer, verwarring en onduidelijkheid creëert, knaagt men aan de geloofwaardigheid van deze instelling. Het enige wat tijdens de laatste drie jaar werd gedaan, is het geven van meer middelen aan het basisonderwijs. Het decreet over de hervorming van het basisonderwijs lag al eerder vast. Daarnaast heeft men voor het secundair onderwijs alleen maar verwarring, opstand en rumoer gecreëerd. Ik denk aan de benoemingsstop die zinloos is gebleken, aan de grote pakken papier over mogelijke hervormingen en aan het recente voorstel dat enkel bezuinigingen inhoudt.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, er zijn vele vragen gesteld en ik heb op alles een zeer goed antwoord gegeven. Ik heb een internationale en een eigen Vlaamse tevredenheidsindex. Ik moet toch de kans krijgen daar iets over te zeggen.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord. Ik vraag hem zich te beperken tot één minuut.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, ik heb zelfs geen minuut nodig. Ik ga akkoord met die internationale vergelijking van de minister-president. We halen echter ook de hoogste score voor secundaire schoolverlaters zonder enig diploma : 20 tot 25 percent. Ook daarin haalt Vlaanderen een internationaal record.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Vandenbroeke, ik ontken niet dat bijvoorbeeld de problematiek van de zittenblijvers voor ons een grote bekommernis is. U hoort me hier ook niet zeggen dat alles perfect is. Ik wil hier enkel een algemene balans schetsen.

Wat de overheidsinitiatieven betreft, denk ik dat deze regering – net als de vorige – zeer consequent heeft geprobeerd om niet die ideologische benadering aan te hangen dat iets privé of openbaar moet zijn. Dit slaat immers werkelijk nergens op. We moeten op een verstandige manier keuzes maken.

Ik zou twee voorbeelden willen geven. Ten eerste hebben deze en de vorige regering – dus niet een regering met liberalen – resoluut gezegd geen overheidssteun meer te verlenen aan verlieslatende bedrijven. Ik verwijs naar het Boeldossier. Ik zou nooit de verantwoordelijkheid willen nemen om 9,5 miljard frank belastinggeld te pompen in iets waarvan de toekomst onzeker is. Vandaar onze beslissing om geen verlieslatende bedrijven meer te subsidiëren. Ten tweede hebben we beslist om een deel van de GIMV op de beurs te brengen.

We mogen wel niet uit het oog verliezen dat de privé-sector vaak enkel in staat is iets te realiseren met de hulp en een inspanning van de overheid. Een van onze belangrijke ondernemers heeft er trouwens uitdrukkelijk voor gepleit dat de overheid veel meer zou doen dan nu al het geval is.

Ik denk reeds voldoende cijfermateriaal te hebben gegeven over het openbaar vervoer en De Lijn. Niet alles is perfect, maar zomaar zeggen dat alles verkeerd loopt, is al te eenzijdig en te gemakkelijk.

Het zou me te ver leiden uitvoerig te antwoorden op de vragen over de algemene directie van de Arohm. In uw interview in Het Laatste Nieuws van 7 maart 1998 zegt u een aantal dingen die helemaal niet met de werkelijkheid overeenstemmen. Het zou fair zijn geweest om bij dat interview ook mijn antwoorden af te drukken. Ik ben ontstemd over wat u over mevrouw Lemaitre heeft gezegd, want deze dame getuigt van een grote deskundigheid.

Van den Brande

Ik verwijs ook naar mijn antwoord op een interpellatie van de heer Tobback, hierin bijgetreden door de heren Lachaert en Malcorps, van 10 december 1997. Antwoorden in een commissie en nog eens in een plenaire vergadering komt neer op twee misen voor hetzelfde geld. Controle is belangrijk, maar ik vind het ook belangrijk dat zaken die reeds uitvoerig aan bod zijn gekomen en waarover een grondig debat werd gevoerd, als afgehandeld worden beschouwd. Ik kan aannemen dat bepaalde antwoorden geen voldoening schenken. Ik begrijp dat de opvattingen van de oppositie anders kunnen zijn dan die van de meerderheid. Ik denk echter ook dat we in het belang van dit Vlaams Parlement, een gevoerd debat als afgesloten moeten beschouwen. De conclusie die men trekt uit een debat is individueel of die van een fractie. We bewijzen echter geen dienst aan ons modern Vlaams Parlement, dat we samen willen uitbouwen, door zaken die reeds ten overvloede werden behandeld opnieuw op de agenda te plaatsen. Onlangs maakte ik mee dat ik voor de vierde keer werd ondervraagd over exact hetzelfde onderwerp. Ik heb toen verwezen naar de Handelingen van de plenaire vergadering en de commissievergaderingen.

We moeten hierover toch eens goed nadenken, want we zorgen er zelf voor dat we andere debatten niet kunnen voeren omdat we in tijdsnood komen. Ik vind dat ik dit mag zeggen. Ik wil hiermee degenen die de organisatie van de werkzaamheden regelen niet bekritisieren, maar vind dat de regering hierover bezorgd mag zijn. Controleren en gecontroleerd worden, betekent dat we ons moeten richten op zaken die de moeite van het behandelen waard zijn, en niet dat we voor de zeventiende keer over hetzelfde moeten praten.

Mijnheer De Gucht, ik ontzeg u het interpellatieright niet, maar wijs erop dat ik op 7 december uitvoerig heb geantwoord op deze vraag. Wat u zegt, is dus niet juist.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de voorzitter, er zijn drie redenen waarom ik dit onderwerp opnieuw bespreek. De eerste reden hiervoor, mijnheer de minister-president, is dat u geen antwoord geeft op de gestelde vragen. U gaf geen antwoord over de Arohm, maar ik kan u ook het voorbeeld geven van de vraag over de scheepskredieten, waar minister Van Rompuy geen antwoord op heeft geformuleerd. Mijnheer de minister-president, u

vind dat een zaak afgehandeld is als u iets komt zeggen wanneer u wordt geïnterpelleerd. Volgens mij is een onderwerp pas afgehandeld nadat een minister echt een ernstig antwoord heeft aangebracht.

Ten tweede haal ik dit punt aan in een algemene interpellatie. Ik heb gezegd dat er zoveel voorbeelden zijn van zaken die verkeerd lopen, waardoor dit geen alleenstaande feiten vormen, maar uitingen van een bepaalde opvatting of een manier van politiek bedrijven zijn. Die stemmen helemaal niet overeen met de bevolgen woorden uit uw regeringsverklaring.

Ten derde zijn er nieuwe feiten sinds de interpellatie in december 1997, waarop u uitvoerig hebt geantwoord, maar waarbij u in wijde bochten om het probleem heen bent gegaan en u uw verantwoordelijkheid als regeringsleider niet hebt opgenomen. Mevrouw Lemaitre werd vervangen door iemand anders, en ook die mijnheer wil er nu weg. U bent al anderhalf jaar bezig met te zoeken naar iemand die de dienst wil leiden, terwijl u in het begin hebt vastgesteld dat er dringend iemand moest komen om de dienst op een zeer efficiënte wijze te leiden. Uw regering is met andere woorden niet efficiënt.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer De Gucht, dit laatste punt vergt een antwoord. Wat geeft u het recht te zeggen dat de huidige waarnemend directeur-generaal te kennen zou hebben gegeven dat hij ontheven wil worden van zijn opdracht ? U hebt daarvoor geen enkele basis, maar nog erger is dat u daarover in een krantenartikel beweert dat hij zijn werk hoegenaamd niet kent. Ik vind dat u als parlementslid de taak hebt om kritisch te zijn, maar dat u ook moet proberen de feiten in een juist daglicht te plaatsen.

Ik zal niet ingaan op een aantal vragen die u hebt gesteld, omdat met het Uitgebreid Bureau werd afgesproken dat de minister in functie antwoordt op vragen over dossiers die betrekking hebben op voorgaande periodes. Het gaat dus niet enkel over de periode 1992-1995. Mijnheer de Gucht, u weet zeer goed dat dit ook geldt voor de periode van voor 1992, en zelfs vanaf 1985 en 1986. Ook al bent u parlementslid van de oppositie, het blijft uw plicht om de feiten hun plaats te geven.

Mijnheer De Gucht, als oud-lid van het Europees Parlement gooit u balletjes op en dat zorgt hier en daar voor wat flikkering. Inzake de uitvoering van de Europese regelgeving heb ik uitvoerig geantwoord op de schriftelijke vraag nummer 59 van 2

Van den Brande

december 1997 van de heer Decaluwé. Ik sta versted van het gemak waarmee u als oud-Europees parlements lid met slogans de regering een aantal dingen voor de voeten werpt die niet gesteund zijn op feiten. Er is op dit ogenblik geen enkele zaak van de Vlaamse regering aanhangig bij het Hof van Justitie. Een procedure voor dat hof is trouwens de laatste stap in de procedure die de Europese Commissie volgt om toezicht uit te oefenen op het respect van de Europese wetgeving. Het is onbegrijpelijk dat de interpellant geen onderscheid maakt tussen een ingebrekestelling vanwege de Commissie, een gemotiveerd advies van de Commissie en een procedure voor het Hof van Justitie.

Als hoedster van Europese verdragen heeft de Europese Commissie de plicht om een ingebrekestelling in te leiden telkens ze van oordeel is dat Europese wetgeving niet correct wordt toegepast. Dergelijke ingebrekestelling leidt niet automatisch tot een gemotiveerd advies of tot een procedure voor het Hof van Justitie. In een aantal gevallen zet de Europese Commissie de procedure stop omdat ze akkoord gaat met het door de lidstaat verstrekte antwoord. In andere gevallen ontspint zich een lange juridische discussie tussen de Europese Commissie en de lidstaat. Dat kan ruim een jaar aanslepen, zonder dat er een nieuwe stap in de toezichtsperiode wordt gezet.

Mijnheer De Gucht, u doet alsof ik elke dag veroordeeld wordt door het Hof van Justitie. We moeten daar ernstig over zijn. Ik kan u formeel bevestigen dat door de Vlaamse regering altijd wordt geantwoord op ingebrekestellingen en gemotiveerde adviezen vanwege de Europese Commissie of dat de Vlaamse wetgeving wordt aangepast aan het standpunt van de Europese Commissie. Het gaat om 19 dossiers die perfect normaal zijn en waar alle lidstaten en regio's mee te maken hebben.

Het is mijn verdomde plicht om de belangen van Vlaanderen te verdedigen voor de Europese Commissie. Het zou onverantwoord zijn om de Commissie gelijk te geven bij haar eerste aanmelding. Ik moet de belangen van Vlaanderen behartigen. U behartigt ook als Vlaams Parlement uw belangen. Het is moeilijk te aanvaarden, mijnheer De Gucht, dat u doet alsof we constant op de vingers worden getikt : de feiten zijn de feiten.

De voorzitter : De heer de Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : U begint met de stelling dat u de kritiek moeilijk kunt aanvaarden van een oud-Europees parlements lid.

Minister-president Luc Van den Brande : Dat wil ik graag terugnemen. Ik bedoel natuurlijk : 'voormalig Europees parlements lid'.

De heer Karel De Gucht : Eigenlijk bedoelt u : u kunt dat niet menen want eigenlijk weet u dat niet.

Minister-president Luc Van den Brande : Inderdaad.

De heer Karel De Gucht : Volgens mij was de Vlaamse regering eind 1997 in pakweg 25 gevallen niet in orde met de Europese regelgeving.

Minister-president Luc Van den Brande : Dat is niet juist, mijnheer De Gucht.

De heer Karel De Gucht : Laat me uitspreken. Ze had nagelaten arresten van het Hof van Justitie uit te voeren, kreeg met redenen omklede adviezen toegestuurd door de Europese Commissie, werd erdoor in gebreke gesteld, was te laat om richtlijnen om te zetten, enzovoort.

Ik heb het verslag van 23 december 1997 daarover samengevat. Wat zit er allemaal in ? Ten eerste zijn er onuitgevoerde arresten van het Hof van Justitie. Het gaat daarbij niet over de verdediging van belangen, maar betekent dat u bent veroordeeld en het arrest naast u hebt neergelegd. Ten tweede zijn er met redenen omklede adviezen wegens niet-uitvoering van een arrest van het Hof van Justitie. Dat zijn eveneens arresten die u niet hebt uitgevoerd. Ten derde is er ingebrekestelling wegens niet-uitvoering van het arrest van het Hof van Justitie. Ten vierde is de omzetting nog niet in orde en velt het Hof van Justitie een arrest. Ten vijfde is de omzetting nog niet in orde en wordt de zaak aanhangig gemaakt bij het Hof van Justitie. Ten zesde – en daar belanden we in de belangenbehartiging – zijn er de met redenen omklede adviezen. Ten zevende zijn er de ingebrekestellingen en ten achtste de situatie dat er niet is omgezet en er geen inbreukprocedure is, maar dat de omzettingdatum is verstreken. U weet zeer goed dat u in een aantal gevallen in de fout gaat. U bent veroordeeld door het Hof van Justitie en u doet niet wat u wordt gevraagd.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik weet zeker dat er op dit moment geen enkele zaak aanhangig is bij het Europees Hof van Justitie.

De heer Karel De Gucht : Natuurlijk niet, u bent al veroordeeld.

Minister-president Luc Van den Brande : Het gaat om 19 dossiers die de normale procedure doorlopen.

De heer Karel De Gucht : Als u dat echt meent, moet u Europees parlements lid worden, zodat u eindelijk weet waarover u praat.

Minister-president Luc Van den Brande : Het is natuurlijk schitterend dat u als voormalig Europees parlements lid in het Vlaams Parlement zetelt. Het zou een enorm aantal nieuwe dimensies openen indien u als voormalig Vlaams parlements lid opnieuw in het Europees Parlement zou kunnen zetelen om de cirkel rond te maken.

De voorzitter : Ik merk dat u elkaar het allerbeste wenst, kunnen we misschien afsluiten ?

Minister-president Luc Van den Brande : Ik zal afronden.

Mijnheer Sannen, het zou ons te ver leiden om nu al in te gaan op het thema onderwijs. Er is misschien één probleem, dat geef ik grif toe.

Mijnheer Bogaert, u had het over toerisme. We zullen daar uitgebreid over kunnen spreken op 26 maart en trouwens met veel overtuiging. Ook u had het over onderwijs. Het was niet eenvoudig, maar we hebben een beslissing genomen. Het allerbelangrijkste is de vorming van onze jonge mensen. We zullen alles doen, met de minister van Onderwijs op kop, om vóór het reces deze hervorming een decretale basis te geven.

We hebben een buitengewoon belangrijke beslissing genomen inzake de social-profitsector. We engageren ons ertoe 4 miljard frank meer te besteden dan hetgeen was vastgelegd in de Vesocakkoorden, om de werkdruk te verlichten en ten behoeve van diegenen die niet meer voor zichzelf kunnen zorgen.

Op het vlak van de economie kan men er niet naast kijken. Er zijn een aantal doelgroepen die we nog extra moeten stimuleren. Gisteren hebben we een aantal belangrijke afspraken gemaakt in het kader van de Europese richtlijnen. We hebben daarvoor extra middelen ter beschikking gesteld. Ik stel enkel vast dat we op het vlak van de werkloosheid op hetzelfde niveau zitten als Nederland. Al wat wordt gegenereerd aan groei, ligt in Vlaanderen. De export is gestegen van 69 naar 71 per-

cent. Export Vlaanderen boert dus lang niet zo slecht. Men kan ook nieuwe perspectieven bieden aan jongeren. Ik besluit daar dan ook uit dat we gewoon moeten doorzetten. Er moet meer en beter worden gecommuniceerd. Als men echter de globale bestuurskwaliteit vergelijkt met die van 20 jaar geleden op het nationale niveau, ben ik ervan overtuigd dat er een groot verschil is. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Karel De Gucht : De minister-president heeft zojuist verwezen naar wat hij de masochistische opstelling van de Vlamingen noemt. Ik kom echter tot de vaststelling, mijnheer de minister-president, dat u eigenlijk een onverbeterlijke narcist bent.

De heer Robert Voorhamme : Beide kunnen ook samengaan.

De heer Karel De Gucht : Men heeft een aantal duidelijke elementen naar voren geschoven en u gevraagd waarom dat innovatiedecreet zolang op zich laat wachten. Neemt u als minister-president uw verantwoordelijkheid niet op wanneer plotse-ling iemand de dienst Arohm wil leiden om een aantal maanden later als kabinetschef terecht te komen bij een minister ? Wanneer de heer Sannen het heeft over het onderwijs, dan gaat het over een onvoorstelbare processie van Echternach die zich daaromtrent heeft afgespeeld. Ik wil nog wel eens zien dat de hervormingen nog voor de recesperiode worden doorgevoerd. Onverra. Wanneer we u herhaaldelijk moeten interpellieren over bepaalde dossiers en u zich verstoppt in de bosjes wanneer ik het heb over de scheepskredieten, moet u niet komen aandraven met de constitutionele theorie dat de nieuwe minister daarop moet antwoorden. Wanneer u als minister-president uw verantwoordelijkheid opneemt en u wordt daarop persoonlijk aangevallen, dan moet u zich ook persoonlijk verdedigen.

Minister-president Luc Van den Brande : U bent gericht op persoonlijk aanvallen, maar dat interesseert me niet. Wat me wel interesseert, is het beleid. Drie maanden geleden heeft de minister van Economie over het betreffende dossier 20 bladzijden geantwoord. Onlangs heeft hij nog eens in zeven bladzijden geantwoord. Ik heb de indruk, mijnheer De Gucht, dat u maar wat in het midden strooit en daarover interpeleert in de kranten. Bovendien bent u een ongelofelijk erudiet man. Waar andere parlementsleden dagen nodig hebben om de zaken te bekijken, bent u de man die de conclusies trekt vooraleer de analyse is gemaakt.

De heer Karel De Gucht : Kunt u me een voorbeeld geven waarbij ik een conclusie heb getrokken vooraleer de analyse was gemaakt ? Ik heb de analyse in verband met de scheepskredieten van a tot z gemaakt, ook achter gesloten deuren waarbij de mensen van de NMKN niet de moed hebben om het te komen zeggen wanneer men er in het openbaar kennis van zou kunnen nemen.

Minister-president Luc Van den Brande : Zoals door het Uitgebreid Bureau is aangegeven, zal de minister van Economie in deze zaak de standpunten van de regering aangeven.

De heer Karel De Gucht : Omdat u het zelf niet durft.

Minister-president Luc Van den Brande : De minister van Economie zal het standpunt van de regering over dit dossier verwoorden. In het Uitgebreid Bureau is dat zo medegedeeld.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : U maakt een vergelijking met de toestand van twintig jaar geleden. Ik oordeel hier echter over drie jaar onderwijsbeleid. Eerlijkheidshalve zult u zelf moeten vaststellen dat het onderwijsbeleid tijdens deze zittingsperiode volledig is vastgelopen.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Als voorzitter van de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden wil ik dat er uitdrukkelijk

wordt genotuleerd dat de opmerkingen van de heer De Gucht over de mensen die we hebben gehoord, ten persoonlijke titel, van de heer De Gucht zelf, zijn geuit. In geen enkel opzicht kan de commissie als geheel voor deze opmerkingen verantwoordelijkheid dragen. Ik neem uitdrukkelijk afstand van zijn opmerkingen, want ik vind ze onterecht. Ik zeg dat hier ten aanzien van de genoemde personen, als voorzitter van deze commissie en betreur dat dit tijdens deze openbare vergadering als dusdanig is verwoord.

De heer Karel De Gucht : Ik wil hier uitdrukkelijk verklaren dat ik blijf bij wat ik heb gezegd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.55 uur.*

BIJLAGE

MONDELINGE VRAGEN

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Vergadering van donderdag 8 januari 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Cecile Verwimp-Sillis, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Patrick Lachaert tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de niet-aanstelling van een contractueel gemeenschapsattaché en de daarmee gepaard gaande financiële afwikkeling van dit dossier

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller opent zijn uiteenzetting door erop te wijzen dat het Rekenhof in wat men gemeenzaam "het blunderboek" pleegt te noemen, heeft vastgesteld dat enkele departementen de beslissingen waarbij zij statutaire personeelsleden volgens een bijzondere procedure hebben aangeworven, onvoldoende hebben gemotiveerd. Dat een dergelijke onvoldoende motivering van een aanstelling verstrekken kan hebben, bewees het geval van de aanwerving door de Vlaamse Gemeenschap van een contractueel gemeenschapsattaché.

De Vlaamse regering besliste de kandidatuur van de, op advies van een commissie van wetenschappelijke en administratieve autoriteiten voordeligst gerangschikte kandidaat, niet aan te houden omdat de betrokkene op dat ogenblik een lage functie bekleedde "die het imago van Vlaanderen kon schaden". Ter precisering kan hierbij worden opgemerkt dat de betrokkene op dat ogenblik op de Belgische ambassade in Washington werkte. De Raad van State noemde deze motivering "onredelijk".

Op grond van dit advies trok de Vlaamse regering de arbeidsovereenkomst van de wel aangestelde kandidaat in, en organiseerde een nieuw examen, dat evenwel de eerder aangestelde kandidaat opnieuw op de best gerangschikte positie bracht.

De bij de eerste aanstelling gedupeerde kandidaat ging dan opnieuw bij de Raad van State te rade. De auditeur stelde vast dat de tijdens de uitoefening van de functie van gemeenschapsattaché opgedane ervaring van de wel benoemde persoon de door-

slag had gegeven bij de tweede aanstelling. Dit terwijl een vaste rechtspraak van de Raad van State de overheid nochtans verbiedt om na de vernietiging van een betwiste benoeming bij nieuwe bevorderingen nog rekening te houden met ervaringen die de kandidaat ingevolge de vernietigde benoeming opdeed. In het Romeins recht bekend als het adagium "Nemo auditur turpetudinem allegans".

Uiteindelijk heeft de Vlaamse Gemeenschap met de verzoekster een dading afgesloten. Waarbij dient opgemerkt dat vooraleer die dading werd afgesloten de betrokkene – volgens informatie waarover de interpellant beschikt – werd uitgenodigd op het kabinet, alwaar men haar gevraagd heeft wat het zou moeten kosten om niet verder aan te dringen in deze zaak. Luidens de genoemde beschikbare informatie zou de betrokkene 10 miljoen gevraagd hebben om af te zien van verdere procedures voor de Raad van State. Bedrag dat uiteindelijk herleid is geworden tot 1.250.000 Belgische frank. Nog steeds volgens deze informatie luidde de argumentatie voor die reductie van het bedrag dat de handtekening van degene die daarvoor moest tekenen, slechts zonder problemen tot die bovengrens reikte.

Er kwam dus een dading, waarbij de betrokkene haar kandidatuur introk en van haar vordering tot nietigverklaring van het benoemingsbesluit afzag, in ruil voor het genoemde bedrag van 1.250.000 frank.

Het Rekenhof heeft op 28 mei 1997 zijn visum voor de uitbetaling van deze dadingsom geweigerd, daar het voorwerp van de dadingsovereenkomst strijdig is met de openbare orde en aldus ook absoluut nietig.

Daarom de volgende vragen aan de minister-president :

1. Wat behelst precies de motivering "omdat betrokkene een lage functie bekleedde, die het imago van Vlaanderen kon schaden" ? ;

2. Hoe en binnen welke termijn wordt de gedupeerde kandidaat conform de afgesloten dadingsovereenkomst vergoed ?

3. Welke maatregelen is de heer minister-president zinnens te nemen opdat zich in de toekomst dergelijke betreuzenswaardige voorvallen, die op zijn minst een doelmatig personeelsbeleid van de Vlaamse regering doorkruisen, niet meer zullen voordoen ?

2. *Antwoord van de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie*

Voorafgaandelijk aan zijn eigenlijke antwoord laat de minister-president opmerken dat de heer Lachaert minstens selectief is geweest in de door hem aangehaalde Romeinse rechtsspreuk. Om de exacte draagwijdte van dit adagium te kunnen inschatten, moet men het immers volledig citeren. Het essentiële woord, met name "suam", ontbreekt nu in het citaat. In haar volheid luidt de rechtsspreuk dan ook "Nemo auditur suam turpetudinem allegans", of met andere woorden: "Niemand mag een voorstel doen dat zichzelf tot voordeel strekt". Wat meteen ook een grondig verschil impliceert ten aanzien van het foutief aangehaalde citaat.

De minister-president verklaart verder dat hij zich in deze kwestie geconfronteerd heeft gezien met de vraag of hij überhaupt wel mocht of kon antwoorden op deze interpellatie. Want niets is minder waar dan de indruk die men zou kunnen krijgen uit de lezing van de desbetreffende passage in het boek van het Rekenhof over 1997 als zou het hier om een definitief afgehandelde zaak gaan.

Meer in het bijzonder dient hieromtrent opgemerkt:

(1°) Dat er met betrekking tot de betwiste benoeming nog steeds een zaak in behandeling is voor de Raad van State. Weliswaar is de rechtszitting, rekening houdende met de evolutie in het dossier, sine die uitgesteld. Maar het blijft een zaak in betwisting, die door het hoge rechtscollege elke dag opnieuw actief kan gemaakt worden.

(2°) Dat eind oktober 1997, een nieuwe ordonnantie aan het Rekenhof ter visering werd voorgelegd, ten einde uitvoering te geven aan een dadingsovereenkomst op vraag van de betrokkene zelf. Samen met een omstandige toelichting van het dossier en de argumenten waarom de minister-president van oordeel is dat in deze geen wetgeving werd geschonden, en dit op geen enkel onderdeel. Op heden is er op dit punt nog geen beslissing genomen door het Rekenhof.

Derhalve ziet de minister-president zich, om redenen en regels van behoorlijk bestuur, in deze, waar er dus nog geen eindbeslissing voorligt, verplicht een antwoord te geven dat zich per definitie moet beperken tot slechts enkele elementen.

Wat dan de eerste vraag betreft naar een explicitering van de motivering luidens dewelke de niet-aangenomen candidate "een lage functie bekleedde die het imago van Vlaanderen kon schaden", wijst de minister-president opnieuw op het ontbreken van een eindbeslissing terzake. Derhalve kan hij op deze vraag niet antwoorden. Daarenboven moet men zich trouwens de vraag stellen of, zélf nadat er een eindbeslissing werd genomen, een antwoord op deze vraag überhaupt wel in overeenstemming te brengen zou zijn met de regelgeving op de privacy.

Met betrekking tot de tweede vraag omtrent hoe en binnen welke termijn de gedupeerde candidate conform de afgesloten dadingsovereenkomst zal worden vergoed, antwoordt de minister-president dat zulks, zoals hoger overigens reeds gezegd, afhangt van het bekomen van het visum van het Rekenhof.

En derdens is het de evidentie zelve dat het voorkomen van betwistingen bij benoemingen vanzelfsprekend een belangrijk aandachtspunt is van de Vlaamse regering. Maar het is duidelijk dat nooit, zelfs niet in de toekomst, en zelfs niet met het in acht nemen van de grootst mogelijke zorgzaamheid, kan worden voorkomen dat een niet-benoemde kandidaat of candidate die "ongelukkig" is, rechtsmiddelen zal aanwenden.

Gegeven de huidige stand van zaken van de procedure verklaart de minister-president zich verplicht om zich tot dit antwoord te beperken.

Afrondend wil de minister-president echter wel nog kwijt dat een aantal door de interpellant aangehaalde elementen formeel moeten worden tegengesproken. Mocht de interpellant dit genre van pleidooi hebben gehouden als raadsman van de betrokkene voor de Raad van State, dan had de minister-president er misschien nog kunnen inkomen. Maar aangezien dit nu als dusdanig in het kader van een beleidsveld naar voren gebracht wordt, is het meer dan betreurenswaardig dat er toch een dergelijk eenzijdig verhaal wordt opgehangen. Verhaal dat absoluut niet in overeenstemming is met de feiten. Ten overvloede wil de minister-president overigens nog eens beklemtonen dat hij zich in deze, zoals overigens ook in alle andere aanstellingen (hetzij van Vlaamse Economische Vertegenwoordigers, Gemeenschapsattachés, Investeringsprospectoren), uitsluitend laat leiden door de classificatie van de jury's die terzake zijn opgetreden. Iets wat overigens te allen tijde en op alle domeinen kan worden nagetrokken. In dit licht gezien kan de minister-president het vanzelfspre-

kend niet helpen dat sommigen wel als eerste en anderen niet als eerste worden gerangschikt.

In ieder geval kan de minister-president – vanuit het oogpunt van behoorlijk bestuur – ook nog bevestigen dat de kandidaat die onbetwistbaar als eerste gerangschikt is geworden, en die dienovereenkomstig dan ook benoemd werd, tot genoegen en voldoening van iedereen die met hem te maken krijgt (Vlaanderen, de Belgische ambassade in Washington, en al degenen die er contact mee hebben) functioneert, en dit zelfs op een meer dan behoorlijke wijze.

De minister-president herhaalt daarop dat hij, in het licht van dit alles, wat moeite heeft om de wijze van vraagstelling van de interpellant te begrijpen. Vraagstelling die immers van grote vooringenomenheid én miskenning van de objectieve elementen in het dossier getuigt.

3. Replieken

De heer Patrick Lachaert wil best aannemen dat de betrokkene inderdaad "ongelukkig" is. Maar dit is in wezen naast de kwestie. Wat daarentegen wél van belang is, is het feit dat de Raad van State tot twee keer toe haar "ongeluk" ondersteunde. Het moge hierbij duidelijk zijn dat de Raad van State in deze een "derde instantie" is, die geacht wordt objectief te zijn. Het gaat hier dus wel degelijk om een "ongelukkig" zijn dat juridisch wordt ondersteund.

Tweedens is het ook bijzonder eigenaardig dat aan een kandidate die niet aanvaard wordt, een bedrag van 1.250.000 frank zou worden uitbetaald. Als men deze redenering doortrekt dan zouden al diegenen die "ongelukkig" zijn omdat ze naast een aanstelling grijpen immers aanspraak kunnen maken op die compensatie.

Derdens vindt de heer Patrick Lachaert het goed-functioneren van de wel benoemde kandidaat, in het licht van de kern van deze interpellatie, een niet terzake doend gegeven.

De minister-president repliceert hierop dat het vanzelfsprekend niet de bedoeling is dat aan alle "ongelukkige" niet-benoemde kandidaten een compensatie zou worden aangeboden. Maar dat er in dit specifieke geval in wezen een afweging is gebeurd, op gronden van behoorlijk bestuur, en dan meer in het bijzonder op grond van het belang van de Vlaamse aanwezigheid en vertegenwoordiging in de Verenigde Staten. Want dát, en niets anders, is de uiteindelijke kern van de zaak. Mocht er immers geen inspanning zijn geleverd om tot

een oplossing van het geschil te komen, dan zou er momenteel gewoon geen Vlaamse vertegenwoordiging zijn in de VS. Het moge dan ook duidelijk zijn dat de afweging die hier werd gemaakt gebaseerd is op pure normen van behoorlijk bestuur, en dan meer in het bijzonder in het licht van het verzorgen van de continuïteit van de Vlaamse aanwezigheid in de VS. In dit kader gezien moge het duidelijk zijn dat het persoonlijke belang van de "ongelukkige", dat dus per definitie een individueel belang is (dat overigens niet wordt ondersteund door klasseringen van de jury en al wat daar nog mee samenhangt), niet kan opwegen tegen een algemeen belang. Dat, en niets anders, is dan ook de precieze draagwijdte van de beëindiging van de geschilprocedure die de Vlaamse regering voorstaat.

Voor het overige wenst de minister-president de grootst mogelijke zelfbeheersing aan de dag te leggen, en wenst hij dan ook geen commentaar te leveren op de objectiviteit van kandidaten. Wel moge het echter duidelijk zijn dat de gemeenschapsattaché die aangesteld werd in Washington, nooit enige politieke tussenkomst heeft gevraagd.

De heer Patrick Lachaert wenst op dit laatste argument niet te repliceren. Maar als jurist leert zijn ervaring hem wel dat, wanneer men juridisch een slecht dossier heeft, waarbij zelfs de Raad van State dwars ligt, men daar enkel op een vrij vlugge wijze kan uitraken via het oude Vlaams gezegde luidens het welke "een slechte overeenkomst, beter is dan een goed proces". Maar daaraan koppelt de heer Lachaert wel de bedenking dat het loutere feit dat men aan de gedupeerde kandidate een bedrag voorstelt, enkel kan als die kandidate ook werkelijk juridisch gegronde redenen heeft die haar stelling ondersteunen. Daarzonder is het toch nauwelijks voorstelbaar dat de Vlaamse regering tot een dergelijke regeling zou willen overgaan.

De minister-president countert dit argument door erop te wijzen dat de definitie van een dading inhoudt dat, zonder erkenning van gelijk of ongelijk van een van de partijen, een einde gesteld wordt aan een geschil. Hij herhaalt nogmaals dat de afweging die terzake gemaakt werd er een is van continuïteit van de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van Vlaanderen in Washington. De dadingsovereenkomst houdt dus per definitie in dat het geen enkele erkenning van verantwoordelijkheid of wat dan ook is. Het is noch min noch meer dan de beëindiging van een geschil om redenen van een hoger belang. In dit geval zelfs om het algemeen belang te kunnen dienen. De rechtsleer is hieromtrent overigens zeer duidelijk.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van dinsdag 17 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Francis Vermeiren tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de aanklacht van de minister aan het adres van de voorzitter van de raad van beheer van het gezinsvervangend tehuis Land van Asse

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

In zijn antwoord op een vraag van een ander lid van het Vlaams Parlement om nadere uitleg over de redenen tot intrekking van de erkenning van het gezinsvervangend tehuis "Land van Asse" heeft de minister enkel verwezen naar zijn mededeling aan de pers.

Er zouden een aantal regels en procedures niet zijn geëerbiedigd en herhaalde verwittigingen werden gericht tot het bestuur van de betrokken instelling.

Tevens liet hij uitschijnen dat het Vlaams Fonds voor Integratie van Personen met een handicap tot de intrekking van de erkenning zou hebben besloten.

Is de minister ervan op de hoogte dat de v.z.w. Land van Asse sedert 16 februari 1996 volledig in orde is met de voorwaarden tot erkenning vermeld in het decreet dat deze aangelegenheid regelt? Werd de minister vooraleer zijn intrekking wereldkundig te maken ervan op de hoogte gesteld dat genoemde instelling beschikt over een bewonersraad, een klachtencommissie, een reglement van orde en een protocol van verblijf?

Hoe kan de beschuldiging aan het adres van de raad van beheer dat het welzijn van de bewoners wordt verwaarloosd, worden hardgemaakt wanneer men weet dat de leden allen wettelijke vertegenwoordigers zijn en/of familieleden van de bewoners van deze instelling?

Is het juist dat slechts in oktober 1997 bij decreet een beroepscommissie werd opgericht waarbij instellingen die met betrekking tot hun erkenning worden bedreigd, beroep kunnen aantekenen? Hoe verklaart de minister deze leemte in decreet-

geving, die de betrokken instellingen t.o.v. de toezichthoudende overheid benadeelt?

Heeft de v.z.w. Land van Asse inzage gekregen in de stukken en in het dossier dat lastens haar werden opgesteld?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister antwoordt dat hij niet op de beslissing tot intrekking terugkomt. Het betreft een oud dossier. Sinds 1995 is het tehuis onder druk komen te staan; van toen af is de voorziening in een negatieve spiraal terechtgekomen. Vanaf het ogenblik dat er sancties getroffen werden, heeft de voorziening gepoogd via kortgeding zijn gelijk te halen. De rechtbank achtte de eis echter ongegrond.

Ongeacht de bewering van de voorzitter van de v.z.w. Gezinsvervangend tehuis van het Land van Asse is de v.z.w. tot op heden formeel niet in orde met de voorwaarden tot erkenning. De minister toont dat aan met de volgende technische informatie.

Het betreft vooreerst artikelen 6 en 8 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 december 1993. Er is immers niet voor alle bewoners een schriftelijk protocol van verblijf gesloten, en de wel-ondertekende protocollen beantwoorden niet aan de bepalingen zoals opgenomen in de bijlage van het besluit. Ook de klachtenprocedure wijkt af van de vigerende richtlijnen.

Daarenboven werd door de voorziening niet bewezen dat is voldaan aan artikelen 9 en 18 van dit besluit, met betrekking tot de samenstelling van de klachtencommissie en de afvaardiging van de gebruikersraad voor de vergaderingen van de raad van bestuur. Evenmin werd bewezen dat wordt voldaan aan de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 15 juni 1994 betreffende het beheer van gelden en goederen van personen met een handicap, met betrekking tot de intrekking van de bestaande lastgevingen, waardoor de oprichting van een toezichtsraad verplicht is.

Voor wat het welzijn van de bewoners betreft, kan de minister het volgende meedelen. Hij heeft een duidelijk signaal willen geven dat een erkenning meer moet inhouden dan een optelsom van formele elementen. Uit het hele dossier blijkt een duidelijk gebrek aan inhoudelijk engagement bij het naleven van de nieuwe erkenningsvoorwaarden inzake de inspraak en de participatie van de bewoners. In plaats van op een constructieve manier de

uitdaging van een open dialoog met de bewoners aan te gaan, is men zich heftig blijven verzetten tegen deze reglementering. Men heeft steeds de onuitvoerbaarheid ervan als verantwoording ingeroepen, op grond van wat men de feitelijke handelingsonbekwaamheid van de residenten noemt. Andere instellingen daarentegen hebben daar wel een antwoord op kunnen geven.

Slechts nadat tot de opschorting van de erkenning was besloten, is men schoorvoetend aan een aantal voorwaarden gekomen, zij het slechts gedeeltelijk en op formele wijze, om alsnog een verdere erkenning te krijgen.

Inmiddels vergeleed het leefklimaat in de voorziening zelf gaandeweg, in een sfeer van achterdocht en verdachtmaking in alle richtingen, naar een verziekte communicatie tussen voorzitter en directie, het personeel en de bewoners. Dat alleen familieleden in de raad van beheer zitting hebben, is overigens een 'gevaarlijke' situatie. Aangezien zij altijd een familielid als gebruiker in het tehuis hebben, kunnen zij niet de essentiële onafhankelijke, positief kritische rol vervullen.

Het gebrek aan enig pedagogisch concept en het totale isolement ten opzichte van de buitenwereld brachten de levenskwaliteit van de bewoners ernstig in het gedrang.

Voor wat betreft de meer juridische vraag in verband met een zogenaamde "leemte in decreetgeving" kan de minister meedelen dat hier nooit van enige leemte sprake is geweest. De oprichting van een adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden heeft op geen enkel vlak de behandeling van het beroepsdossier beïnvloed. Het dossier werd immers afgehandeld in de schoot van de Adviescommissie bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, die werd opgericht krachtens het besluit van de Vlaamse regering van 15 december 1993 tot vaststelling van de algemene regels inzake het verlenen van vergunningen en erkenningen door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. In afwachting van de effectieve inwerkingtreding van de hoger vermelde adviserende beroepscommissie, is de adviescommissie bij het Vlaams Fonds nog steeds in werking. De minister heeft dit overigens nog op 23 oktober 1997 schriftelijk bevestigd aan de voorzitter van betrokken v.z.w.

Op de vraag over de inzage antwoordt de minister dat de commissie uitspraak doet op stukken ; het onderzoek is schriftelijk. Betrokkene kan evenwel,

op zijn verzoek of op verzoek van de commissie, gehoord worden. In zijn antwoord op de uitnodiging tot de zitting van de adviescommissie heeft de voorzitter van de v.z.w. overigens enkel de wens uitgedrukt om van laatstgenoemde mogelijkheid gebruik te maken ; daarbij werd niet om inzage verzocht. Er werd hem dan ook geen inzage van de stukken verleend.

Het Vlaams Fonds heeft uitermate veel geduld gehad om met deze voorziening tot een akkoord te komen. De raad van bestuur van het Vlaams Fonds heeft niet lichtzinnig beslist om de erkenning van deze voorziening in te trekken. Dit gebeurde unaniem in de zitting van 25 maart 1997, met ingang van 1 januari 1996. De voorziening heeft gebruik gemaakt van het beroepsrecht via de minister. Ook de adviescommissie die de minister adviseert bij het beroep heeft heel het dossier uitvoerig geanalyseerd en een ijzersterke motivering opgebouwd waarbij het wenselijk wordt geacht deze voorziening niet langer te erkennen.

De voorzitter van de v.z.w. is door deze beroepscommissie gehoord geworden, maar de commissie heeft geoordeeld dat de voorziening geen argumenten kon aanbrengen die zouden pleiten tot het verder erkennen van deze voorziening.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

De heer Francis Vermeiren gaat ervan uit dat ieder bekommerd is om het welzijn van de personen die in het tehuis worden opgevangen. De toestand op dit ogenblik is er een van onvrede en van financiële problemen, o.m. door de niet-erkenning. Ondanks het feit dat de werking zeer moeizaam verloopt, staan de familieleden erop dat ze voortgezet wordt. De minister heeft misschien terecht gewezen op het gebrek aan onafhankelijkheid van familieleden in een raad van beheer. Anderzijds zijn familieleden vaak zeer gemotiveerd, zegt het lid. Zij zijn vaak de motor van een beheerraad. Als er fouten gebeurd zijn, waren of zijn er geen andere middelen om het bestuur in andere banen te leiden ?

De minister repliceert dat de voorziening gewezen werd op de tekortkomingen. Het dossier is meer dan twee jaar oud. Eigenlijk zou men minder geduld moeten hebben en vlugger en harder optreden om aan alle voorzieningen duidelijk te maken dat de inwoners respect verdienen. In Knokke is een ouderenvoorziening geweest die al jaren op een analoge wijze weigert zich in de wetgeving – die kwaliteit garandeert – in te schrijven. Met de

hulp van de burgemeester werd de instelling gesloten.

De heer Francis Vermeiren besluit dat het college van burgemeester en schepenen misschien het best een initiatief neemt om de zaak in goede banen te leiden.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 17 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Gilbert Vanleenhove tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het beheren van verkeersstromen op de alternatieve routes naar de kust inzonderheid op de N8 Ieper-Veurne

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller herinnert er aan dat op het einde van de jaren tachtig de intussen bekende "Rapidus"-bewegwijzering opdook. Deze oranje-groene wegwijzers duiden de alternatieve reisroutes aan voor de klassieke drukbereden verbindingswegen naar belangrijke toeristische regio's, zoals de kust. Sinds 1991 publiceert het "Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid v.z.w." jaarlijks de "Rapiduskrant", waarin deze alternatieve reisroutes worden voorgesteld.

Het bepalen van die alternatieve reiswegen gebeurt in overleg met de rijkswacht en met de gewestregeringen. Het zijn de gewestregeringen die uiteindelijk bevoegd zijn voor het beheer van de verkeersstromen op de gewestwegen.

In die "Rapidus-krant" verschijnt telkens opnieuw de N8-gewestweg Ieper-Veurne als alternatieve reisroute naar de kust voor het verkeer komende vanuit het Waalse landsgedeelte.

De recente discussies in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen hebben nog eens in volle duidelijkheid aangetoond dat deze N8 helemaal niet geschikt is om een zeer drukke toeristische verkeersstroom op te vangen. Enerzijds is de capaciteit van deze weg te beperkt, en anderzijds wordt de leefbaarheid van de dorpskernen die op deze verbindingssas liggen bedreigd. De minister heeft, zo stelt de vraagsteller, bij de discussies over het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen dit ook toegegeven.

Vermits de heer Eddy Baldewijns als Vlaams minister bevoegd is voor Vervoer, vraagt de heer Gilbert Vanleenhove de minister of hij het opportuun acht dat de alternatieve verbinding via de N8 nog verder in het Rapidus-plan wordt opgenomen. Verder wil hij van de minister vernemen of hij plannen heeft om deze regeling te wijzigen.

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister deelt de mening van de vraagsteller dat het signaleren van een alternatieve reisweg voor de weggebruiker een verwachting op een vlote, rustige verplaatsing schept. De minister voegt er aan toe dat de alternatieve reisweg naar de westkust, via de N8, steeds scepticisme opgeroepen heeft. Ook bij het RSV werd dit vastgesteld.

Gedurende het toeristisch hoogseizoen, als de E40 overbelast is, wordt het verkeer naar de westkust door de alternatieve aanduidingen via de E17 en A19 naar de N8 geleid. Op dat ogenblik is de N8 ook overbelast. De N8 is een gewone weg, en daardoor worden de doortochten en de aangelanden geconfronteerd met bijkomend verkeer. Dat verkeer hoort eigenlijk op een autosnelweg thuis.

Eerstdaags zal een beter inzicht worden bekomen in het verplaatsingsgedrag van het kusttoerisme, zo deelt de minister mee. De resultaten van een onderzoek dat in de zomer 1997 op het terrein werd uitgevoerd, zullen dan beschikbaar zijn.

Op basis van deze gegevens, zal het Vlaams Gewest, in overleg met de Rijkswacht, de alternatieve bewegwijzering naar de kust opnieuw onderzoeken.

3. Repliek van de vraagsteller

Ook al heeft de vraagsteller nog geen kennis van de onderzoeksresultaten, toch is hij er op basis van vorige tellingen van overtuigd dat de overbelasting van de N8 een vaststaand feit is. De minister zal dan ook een wijs besluit nemen indien hij de N8 niet langer als "Rapidus-weg" laat opnemen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 17 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Chris Vandebroek tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de bestemming van de grenspost Rekkem

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller wijst op het gegeven van de open grenzen, als afgeleide van het Schengen-akkoord. In de Benelux, Duitsland en Denemarken kent men een belasting op het vrachtverkeer in de vorm van een Eurovignet. Over deze landen verspreid, zijn er 84 verkooppunten, waarvan zonder enige twijfel de grensovergang van Rekkem veruit het belangrijkste verkooppunt is. Dit houdt in dat dagelijks ruim duizend vrachtvervoerders er halt houden om zich zo'n vignet aan te schaffen, of één vrachtwagen per minuut.

Het gaat hierbij om een vrij belangrijke site, die zich over een oppervlakte van 8,5 ha uitstrekt. De vraagsteller wijst er op dat de 50 parkeerplaatsen niet volstaan voor de grote activiteit.

Meer nog, gezien het belang van dit attractiepunt kan men op deze site semi-commerciële en transit-activiteiten ontwikkelen. Gegeven deze heel specifieke locatie, op de grens van Zuid-West-Vlaanderen en het département du Nord, kan wellicht een interactieve bestemming gevonden worden voor Rekkem. Mogelijkerwijze komt dit project voor Europese fondsen in aanmerking. Een herbestemming van de huidige desolate grenspost is dan ook aangewezen.

De vraagsteller wil van de minister vernemen welke invulling aan deze grenspost zal worden gegeven.

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister informeert de vraagsteller dat hem op dit ogenblik nog geen concrete plannen over een mogelijke herbestemming van de grenspost te Rekkem bekend zijn. Wat het mogelijk aanwenden van Europese middelen betreft, kan de minister alleen deze communautaire initiatieven vermelden die tot zijn bevoegdheid behoren.

Door de provincie West-Vlaanderen werd in het kader van het communautair initiatief 'Interreg II C' een projectvoorstel voor de herinrichting van de grenspost in Rekkem ingediend. Het Interreg II C-programma voor de zone North Western Metropolitan Area, waaraan Vlaanderen deelneemt, zal dit voorjaar goedgekeurd worden. De minister vestigt er de aandacht op dat het Interreg II C-programma heel andere doelstellingen heeft dan de klassieke Interreg-programma's. Door het Interreg II C-programma wordt in Europese cofinanciering voorzien voor transnationale – dus niet alleen grensoverschrijdende – projecten op het vlak van ruimtelijke ordening, waarbij minimaal 3 lidstaten betrokken zijn. Deze projecten dienen bij te dragen tot de visievorming op het transnationale samenwerkingsgebied van 7 lidstaten. Cofinanciering in het kader van dit programma zal betrekking hebben op onder meer transnationale studies in kader van ruimtelijke planning, het opzetten van netwerken voor uitwisseling van ervaringen rond gelijkaardige problematieken in diverse lidstaten, pilootacties waarvan de resultaten kunnen worden toegepast in andere gebieden, haalbaarheidsstudies, etc. De bouw van specifieke (onthaal)infrastructuur op de site van Rekkem komt niet in aanmerking voor financiering via dit programma. Op het gewestplan Kortrijk is de site van de grenspost Rekkem momenteel bestemd als gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen. Indien deze bestemmingsvoorschriften passen in de doelstellingen van het Interreg II C-programma, dan kunnen de resultaten en de visievorming in een volgende fase (in het kader van het programma Terra voor het stedelijk netwerk Lille-Roubaix-Tourcoing-Kortrijk), een basis en een kader vormen voor de herbestemming van het gebied. De minister wil dus Europese initiatieven afwachten, maar voegt eraan toe dat de gewestplanvoorschriften verschillende opties toelaten.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 17 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Peter Vanvelthoven tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het rekeningrijden

Mondelinge vraag van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het rekeningrijden

1. Uiteenzetting door de vraagstellers

A. Uiteenzetting door de heer Peter Vanvelthoven

De vraagsteller herinnert eraan dat minister Demeester-De Meyer, op het einde van het debat over de begroting 1998, gesteld heeft dat de Vlaamse regering binnen de daaropvolgende weken een voorstel zou uitwerken over het rekeningrijden. Hij gaat er van uit dat dit in samenspraak met de Vlaamse minister, bevoegd voor Vervoer, zal verlopen.

Volgens minister Demeester zou dit de nodige financiële armslag moeten bieden om de infrastructuurproblemen aan te pakken. De minister heeft hier echter 2 voorwaarden aan gekoppeld. Ten eerste moet een alternatief voorhanden zijn, in de vorm van een degelijk uitgebouwd openbaar vervoer of via de binnenwateren. Ten tweede stelt de minister als voorwaarde dat de heffing over heel Vlaanderen moet worden toegepast, om te vermijden dat de bedrijven zich zouden verplaatsen.

Graag vernam de vraagsteller van de minister :

– of er in dit verband reeds binnen de regering een voorstel werd geformuleerd en wat hiervan de inhoud is ;

– of er geen gevaar bestaat dat bedrijven zich zullen terugtrekken uit Vlaanderen als rekeningrijden hier zou worden ingevoerd.

B. Uiteenzetting door de heer Pieter Huybrechts

De vraagsteller wijst erop dat de Nederlandse regering onlangs haar goedkeuring gaf voor het rekeningrijden tijdens de ochtendspits. De Nederlandse pendelaar zou vanaf 2001 elke dag ongeveer 100 frank moeten betalen indien hij tussen zeven en negen uur naar Amsterdam, Rotterdam, Den Haag of Utrecht zou willen rijden. Wie in de stad woont waar hij werkt, hoeft niet te betalen ; wie na het spitsuur de stad binnenrijdt, hoeft evenmin te betalen. In Nederland zou het rekeningrijden een nuloperatie moeten worden voor de weggebruiker. Als compensatie zou de automobilist immers minder belastingen en accijnzen moeten betalen.

De minister zou volgens zijn woordvoerster belangstellend naar het experiment in Nederland uitkijken, en zou niet uitsluiten dat ook in Vlaanderen het zogenaamde rekeningrijden zal worden ingevoerd.

Volgens de heer Keygnaert, de directeur van de mobiliteitscel van het departement Leefmilieu en Infrastructuur, is de kans groot dat pendelaars in het jaar 2002 moeten betalen, wanneer ze 's ochtends naar Antwerpen, Brussel, Gent of Leuven willen rijden. Antwerpse transporteconomen hebben berekend dat het rekeningrijden, aan een tarief van 25 frank per kilometer, 64,2 miljard frank kan opbrengen.

Concreet wil de vraagsteller een antwoord op volgende vragen :

1. Zal de minister, indien hij het rekeningrijden invoert, zoals in Nederland ook maatregelen nemen zodat de totale kost voor de automobilist niet stijgt ?

2. Voor welke datum plant de minister de invoering van het rekeningrijden ?

3. Het rekeningrijden is een onderdeel van het mobiliteitsplan, en werkt enkel in combinatie met andere maatregelen. Welke alternatieven zal de minister in dit verband uitwerken ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

Net zoals minister Demeester, is de minister ervan overtuigd dat een goede infrastructuur, gekoppeld

aan een visie op mobiliteit, noodzakelijk is om het economisch draagvlak van Vlaanderen te versterken.

Allereerst wil de minister beklemtonen dat rekeningrijden niet alleen een bijkomende financieringsbron mag zijn, maar eerst en vooral een congestieregulerend effect moet sorteren. De minister wil eveneens de vraagstellers danken omdat zij het economische aspect mee in oenschouw nemen, en tegelijk oog hebben voor het bredere kader.

Wat de specifieke vragen m.b.t. rekeningrijden betreft, kan de minister volgende aspecten verduidelijken.

Er bestaan op dit ogenblik geen concrete plannen van de Vlaamse regering om rekeningrijden te introduceren. Wel is het zo dat een ambtelijke werkgroep zich heeft gebogen over het rekeningrijden, en dat er op regeringsniveau overleg over deze problematiek is gepleegd. De minister heeft op korte termijn geen plannen om een concreet voorstel te formuleren. In die zin zijn berichten, als zou de kans groot zijn dat pendelaars in het jaar 2002 moeten betalen, voorbarig.

De minister wil nog volgende kanttekening maken bij de opmerking over het gevaar dat bedrijven zich, bij introductie van het rekeningrijden, uit Vlaanderen zullen terugtrekken. Volgens hem moet men zich eerst de vraag stellen in welke mate een achteruitgang van de bereikbaarheid van de Vlaamse bedrijven – door een verder ongebreidelde toename van de mobiliteit over de weg – niet nadelig inwerkt op het economische draagvlak van Vlaanderen. Wanneer dit inderdaad zo blijkt te zijn, moet men zich de vraag stellen of deze ontwikkeling niet meer bedreigend is voor de economische bedrijvigheid in Vlaanderen dan het invoeren van rekeningrijden, waarbij de bereikbaarheid van Vlaanderen beter kan worden gegarandeerd. Indien men hierop bevestigend kan antwoorden, en indien ook positief kan worden geantwoord op de vraag of de introductie van dit instrument positief inwerkt op de verkeersleefbaarheid en de belasting op het leefmilieu in het algemeen, kunnen concrete plannen geformuleerd worden m.b.t. het invoeren van rekeningrijden. De minister kan niet zeggen of deze situatie in Vlaanderen nu reeds ja dan nee bereikt is. Hij kan op dit ogenblik enkel stellen dat men in Nederland van mening is dat het in de Nederlandse Randstad blijkbaar wel zo is. Daarom gaf de Nederlandse regering onlangs haar goedkeuring voor het rekeningrijden tijdens de ochtendspits.

De minister gaat dieper in op een onderzoek van het Nederlands Economisch Instituut, uitgevoerd in 1991, dat de effecten onderzocht van tolheffing op de bedrijvigheid in de Randstad. Uit dit onderzoek blijkt onder andere dat de geënquêteerde bedrijven positief staan ten opzichte van de invoering van rekeningrijden, op voorwaarde dat de effecten daadwerkelijk worden gerealiseerd. In internationaal perspectief wordt de bereikbaarheid over de weg door de industrie en de distributiesector in veel gevallen als één van de kritische locatiefactoren beschouwd. De algemene mening is dat de positie van het land als “poort van Europa” niet wordt bedreigd, maar juist wordt versterkt. De kwaliteit van de bereikbaarheid wordt hierbij van groter gewicht geacht dan de kosten ervan. In de studie werd berekend dat, als gevolg van de heffing, het niveau van de operationele kosten slechts in beperkte mate zou stijgen. In de onderzochte sectoren bedroeg de stijging niet meer dan 0,5 procent.

In 1997 heeft hetzelfde Economisch Instituut een verkennende kosten-batenanalyse doorgevoerd m.b.t. rekeningrijden. Hier is men tot de conclusie gekomen dat bij invoering van rekeningrijden in de Randstad er een gunstig economisch effect te verwachten is. Over een periode van 25 jaar wordt dit effect geraamd tussen de 1,3 miljard en 2,5 miljard gulden, dit afhankelijk van de wijze waarop rekeningrijden concreet wordt ingevoerd. Ook als per betrokkene afzonderlijk wordt gekeken, is er een positief saldo, na compensatie via de terugsluis van de opbrengst uit de heffing, voor elke groep verkeersdeelnemers (vracht-, zakelijk-, woonwerk en overig verkeer).

Op basis van deze onderzoeken is de minister van oordeel dat er inderdaad omstandigheden zijn, waar de invoering van rekeningrijden een gunstige invloed kan hebben op de economie. De minister is er echter ook van overtuigd dat er heel wat omstandigheden zijn, waarin de invoering van rekeningrijden geen zinvolle maatregel is.

In Nederland wordt op dit ogenblik gezocht naar compenserende maatregelen voor de rekeningrijdende automobilist. Deze zouden erin bestaan dat de automobilist minder belastingen en/of accijnzen moet betalen. Voor zover het de minister bekend is, heeft de Nederlandse regering hier nog geen concrete beslissing genomen. De fiscale bevoegdheden van Vlaanderen zijn zeer beperkt. Indien rekeningrijden in Vlaanderen wordt toegepast zullen compensaties bijgevolg op andere manieren moeten worden aangebracht. Een ernstig en voorafgaand onderzoek is dan ook op dit punt nodig.

Maatregelen zoals rekeningrijden mogen volgens de minister niet als doel op zich, als een bijkomende retributie beschouwd worden, wanneer niet voorafgaand of tegelijkertijd andere maatregelen genomen zijn. Prijsinstrumenten moeten beoordeeld worden op hun mobiliteitsregulerend vermogen, op hun sturingsvermogen voor een meer duurzame mobiliteit. Dit vermogen neemt toe naarmate flankerende mobiliteitssturende maatregelen worden genomen. Hieronder verstaat de minister volgende maatregelen, en dit in volgorde van prioriteit :

- maatregelen die de verplaatsingsafstand reduceren ;
- maatregelen die niet-gemotoriseerde vervoerswijzen stimuleren ;
- maatregelen die het collectief vervoer stimuleren ;
- maatregelen die carpoolen stimuleren ;
- maatregelen die verkeer doen wegwijken van de piekperiode ;

– maatregelen die verkeer buiten de filegevoelige gebieden leiden.

Met dergelijke maatregelen wordt uiteindelijk ook de mobiliteitskost voor weggebruiker en maatschappij verminderd. Mogelijk ligt hier ook een belangrijk antwoord op de vraag hoe bijkomende lasten ten gevolge van rekeningrijden kunnen en moeten worden gecompenseerd.

De minister heeft uitgebreid willen antwoorden, precies om aan te duiden dat zo'n systeem zeer nauwgezet moet worden voorbereid.

3. Replieken van een vraagsteller en van de minister

De heer Pieter Huybrechts wenst te vernemen of, nu de introductie voor dit jaar niet realistisch is, dit in 2002 kan ingevoerd worden, zoals de heer Keynaert stelt. De minister wil zich niet op een datum laten vastpinnen : veel is immers afhankelijk van de evolutie in Nederland, en van de nodige technische voorbereidingstijd.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 17 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Joachim Coens tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de bestelde en betaalde schuilhuisjes van De Lijn in West-Vlaanderen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller situeert zijn vraag in het kader van de mobiliteitsconvenants, waar hij op het terrein enkele knelpunten vaststelt die tegen de filosofie van de convenants ingaan. De Lijn heeft in het recente verleden terecht een campagne "Schiulhuisje, schakel tussen de gemeente en De Lijn" gevoerd, ter promotie van nieuwe infrastructuur voor de gebruiker van het openbaar vervoer.

De centrale diensten van De Lijn willen geen bestellingen van gesubsidieerde schuilhuisjes in West-Vlaanderen meer plaatsen van gemeenten die bijakte 1 en een bijakte 15 van de mobiliteitsconvenant niet hebben afgesloten. Deze nieuwe optie lijkt de vraagsteller logisch. Alle aanvragen voor schuilhuisjes welke door de gemeenten werden ondertekend sinds 1 januari 1997 dienen via een moederconvenant met bijakte 1 en bijakte 15 afgehandeld en dit conform de richtlijnen van de minister. Een aantal gemeenten hebben de mobiliteitsconvenants afgesloten en zijn, zoals voorzien, bezig met de mobiliteitsstudie.

Dit neemt echter niet weg dat een aantal gemeenten voor 1 januari 1997 bestellingen hebben geplaatst. Enkele gemeenten hebben zelfs de door De Lijn verstuurd factuur al betaald. De vraagsteller verwijst naar ca. 15 West-Vlaamse gemeenten, waarvan sommige reeds eind 1995 de factuur betaald hebben. Omwille van het niet-afsluiten van de bijakten, krijgen de gemeenten de betaalde schuilhuisjes echter niet.

De vraagsteller betwist niet dat een mobiliteitsconvenant als voorwaarde kan worden gesteld voor de periode na 1 januari 1997. Anders is het voor bushokjes die voor deze datum besteld, en in

sommige gevallen al betaald zijn. Het strookt niet met de continuïteit van dienstverlening, indien hier geen gevolg meer aan gegeven wordt. Dit probleem moet los van de uitvoering van een mobiliteitsconvenant bekeken worden.

Het hoeft geen betoog dat de schuilhuisjes een grote factor vormen voor het imago van De Lijn. De vraagsteller wil van de minister vernemen of er een oplossing kan worden gevonden opdat de tot dusver geplaatste bestellingen alsnog kunnen doorgaan, zodat de goede relaties van De Lijn met de gemeentebesturen niet op de helling worden gezet.

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister stipt aan dat werken, die aangevat zijn voor het afsluiten van een convenant, onder een andere regeling ressorteren dan degene die na het afsluiten van een convenant worden aangevat.

De minister herinnert eraan dat de Vlaamse regering op 2 april 1996, met aanpassing op 24 juli 1997, besliste om projecten van weginvestering en openbaar vervoer door middel van het mobiliteitsconvenant aan te pakken. De Lijn is hierdoor gehouden de voorgeschreven procedure te volgen, wanneer de maatschappij aanvragen voor gesubsidieerde halte-accommodatie binnen het Vlaams Gewest behandelt.

Gemeenten zijn verplicht een moederconvenant en een bijakte 1 af te sluiten. Meestal zijn de gemeenten hiermee in orde. Wel merkt de minister op dat de gemeenten een goedkeuring voor bijakte 15 kunnen bekomen vooraleer de oriëntatienota voltooid is. In bijakte 15 engageren de gemeenten zich tot het onderhoud van de schuilhuisjes.

De minister dringt erop aan dat de heer Joachim Coens hem de concrete probleemdossiers zou bezorgen, zodat hij voor de opvolging kan instaan.

3. Repliek van de vraagsteller

De vraagsteller zal de lijst van de gemeenten aan de minister bezorgen, en hoopt dat de relaties tussen de centrale diensten van De Lijn en de gemeenten, hierdoor kunnen worden rechtgetrokken.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 17 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Joachim Coens tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de medewerking van de Rijkswacht tijdens identiteitscontroles uitgevoerd door exploitatiecontroleurs van De Lijn

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De controlediensten van "De Lijn" blijken dagelijks een beroep te moeten doen op de plaatselijke politiediensten om in geval van overtredingen tegen het Politierglement de identiteit te kunnen natrekken van de delinquent. In veel gevallen blijken deze personen immers niet te beschikken over de nodige documenten om zich te identificeren, waardoor geen proces-verbaal kan worden opgemaakt. Enkel na tussenkomst van de politie bestaat zekerheid omtrent de identiteit van de overtreder. Het zal de minister niet onbekend zijn dat de politiediensten niet altijd klaar staan om deze interventies uit te voeren, vooral in die periodes dat zij zelf overbelast zijn, zoals bijvoorbeeld de politiekorpsen tijdens het hoogseizoen aan de kust. De vraagsteller deelt mee dat, enkel voor de kusttram en tijdens de maanden juli en augustus, de politie in 1996 ongeveer 60 keer, en in 1997 zo'n 73 keer opgeroepen werd.

Wat de bevoegdheid betreft van de agenten van de Gerechtelijke Politie staat duidelijk vermeld "de gestelde overheden zullen hem in die hoedanigheid erkennen en hem hulp en bijstand verlenen in de uitoefening van zijn ambt". Het vorderingsrecht omtrent de "Gerechtelijke Politie" is duidelijk. Indien de overtreder weigert zijn naam en woonplaats bekend te maken en de inspecteur van politie of de wegenwachters geen nauwkeurige of vaststaande aanduidingen desbetreffende kunnen bekomen, dient er een beroep gedaan te worden op de openbare macht.

Om een tussenkomst van de rijkswacht of politie te vermijden, wil vraagsteller weten of het mandaat van de controleurs niet in die zin kan uitgebreid worden dat ze zelf rechtstreeks iets kunnen doen om de identiteit van de geverbaliseerde te kunnen

controleren. Wettelijk gezien beschikken zij reeds over een gerechtelijk mandaat, uitgereikt door de Vlaamse Gemeenschap.

In die zin zou bijvoorbeeld de wet van 8 augustus 1983 kunnen worden aangepast. Daarin verleent de koning toegang tot het rijksregister aan de instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen. Een andere mogelijkheid is volgens de vraagsteller de aanpassing van het koninklijk besluit van 5 september 1994. Dit koninklijk besluit omschrijft de regeling van de toegang tot de informatiegegevens van het rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de Vlaamse Vervoermaatschappij. Op dit ogenblik beschikt de directeur-generaal en enkele door hem aangewezen personen, in concreto een jurist en een computertechnicus bij de centrale diensten, over deze bevoegdheid. Is het niet aangewezen dat ook de exploitatiecontroleurs deze bevoegdheid zouden hebben, om vlotter de identiteit vast te stellen ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister verduidelijkt om te beginnen dat het koninklijk besluit van 5 september 1994 tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens van het rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de Vlaamse Vervoermaatschappij, toegang verleent tot de gegevens, onder meer in verband met de politionele bevoegdheid van sommige personeelsleden van De Lijn.

De toegang tot de gegevens van het rijksregister is voorbehouden aan de directeur-generaal en aan enkele, nominatief aangeduide personeelsleden, die een graad bekleden gelijkwaardig aan een graad van niveau 1 van het rijkspersoneel.

Een uitbreiding van het aantal personeelsleden met toegang tot de gegevens van het rijksregister zou desgevallend kunnen worden overwogen, hoewel dit een federale bevoegdheid is. Een duidelijker wettelijke omschrijving van het recht tot identiteitscontrole van een overtreder door een gemandateerd personeelslid van De Lijn, lijkt de minister echter minstens evenzeer op zijn plaats.

Bij dit alles mag evenwel niet uit het oog worden verloren dat alle entiteiten van De Lijn in voortdurend contact zijn met de parketten en politie- en rijkswachtdiensten van hun werkingsgebied, onder meer met het oog op concrete afspraken over de bijstand die aan de gemandateerden in de gerechtelijke politie bij De Lijn dient gegeven te worden.

Deze contacten verlopen telefonisch of via radio-communicatie. Deze contacten, en de daaruit voortvloeiende samenwerking, zijn steeds optimaal verlopen. Mocht het nodig blijken, wil de minister vanzelfsprekend bemiddelen om deze contacten te verbeteren.

3. Repliek van de vraagsteller

De vraagsteller erkent dat de contacten goed verlopen, maar wilde enkel de aandacht vestigen op de frequentie van de interventies. Hij is dan ook verheugd dat de minister een uitbreiding binnen het gepaste kader in overweging wil nemen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 17 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de uitbreiding van de transportzone LAR (zuid) na gewestplanwijziging

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De Vlaamse regering heeft vorig jaar reeds besloten tot een wijziging van het gewestplan Kortrijk, ondertussen loopt het openbaar onderzoek. Eveneens werd beslist om over de uitbreiding van de transportzone LAR een technische werkgroep te installeren, aldus de vraagsteller. Deze werkgroep moest voor eind 1997 een voorstel formuleren over de inplanting van een distributie-transportzone.

Hij legt aan de minister volgende concrete vragen voor :

1. Wanneer werd de technische werkgroep geïnstalleerd en welke is zijn samenstelling ?
2. Welke conclusies werden reeds neergelegd bij de Vlaamse regering naar lokalisatie en grootte ?
3. Wanneer zal de Vlaamse regering dit voorstel implementeren in een gewestplan ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister deelt mee dat de technische werkgroep die instaat voor het uitvoeren van een studieopdracht van de Vlaamse regering is samengesteld uit :

- de Afdeling Ruimtelijke Planning ;
- Dr. W. Vanhaverbeke, expert “Regionale Economie” ;
- Prof. Em. J. Denduyver, expert “Verkeerseconomie” ;
- ir. J. Van den broeck, expert “Ruimtelijke Ordening” ;
- ir. D. Lauwers, expert “Verkeerskunde-Mobiliteit”.

Deze werkgroep is op 30.09.97 een eerste keer bijeengekomen en finaliseert op het ogenblik haar eindrapport. Dit eindrapport wordt op korte termijn aan de Vlaamse regering overgemaakt. Het eindrapport zal door de Vlaamse regering worden geëvalueerd in functie van een beleidsbeslissing.

De minister concludeert dat de Vlaamse regering op dit ogenblik geen beslissing over de implementatie van enig voorstel genomen heeft.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 17 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de tweede spoorontsluiting van de haven van Antwerpen

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de besluitvorming rond het tracé voor de tweede spoorontsluiting

1. Uiteenzetting door de vraagstellers

A. Uiteenzetting door de heer Luk Van Nieuwenhuysen

De vraagsteller stelt ter inleiding dat hij zijn vraag ingediend heeft op een ogenblik dat de heer Etienne Schoupe bekendmaakte dat hij een voorstel van de minister-president voor een éénsporige verbinding tussen Ranst en Herentals, in het kader van de tweede spoorontsluiting van Antwerpen, liet bestuderen. De vraagsteller staat positief tegenover deze optie, aangezien zijn eigen voorstel van 1996 hierin te herkennen valt. In het Vlaams Blok-voorstel loopt het tracé vanuit de haven van Antwerpen richting E313, en verder via het Albertkanaal naar Herentals. In het voorstel van de minister-president loopt het tracé evenwijdig aan de E313 tot in Herentals. Beide voorstellen beantwoorden volgens de vraagsteller aan de filosofie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat als principe een bundeling van verkeersaders vooropstelt. Het is de vraagsteller niet duidelijk waarom de minister-president een éénsporig tracé langs de E313, en niet een tracé met twee sporen, voorstelt.

Het Vlaams Blok heeft in 1996 al een uitvoerig voorstel aan de NMBS toegestuurd, wat echter door de NMBS veel duurder dan het tracé Antwerpen – Lier werd beschouwd. De vraagsteller had dan ook willen vernemen welke argumenten de minister-president heeft gebruikt om zijn optie kracht bij te zetten.

Onlangs verscheen een artikel in de krant Het Volk, waaruit blijkt dat de spoorwegen het voorstel van de minister-president niet aanhouden, hoewel dit tracé korter is. Zij motiveren dit doordat langs de E313 een bijkomend baanvak kan worden aangelegd, wat de aanleg van een spoorlijn zou bemoeilijken.

De vraagsteller wil op volgende vragen een antwoord van de minister-president vernemen : Kan de minister-president dit bericht bevestigen ? Heeft de minister-president kennis van andere argumenten die de NMBS hanteert om de tracés langs de E313 of langs het Albertkanaal af te schrijven ? Zijn de argumenten van de NMBS reeds in de Vlaamse regering besproken ? Dringt de regering er bij de NMBS op aan om de alternatieven verder te bespreken ?

B. Uiteenzetting door de heer Johan Malcorps

De vraagsteller wijst er op dat de Vlaamse regering binnenkort zal beslissen over het tracé voor een tweede spoorontsluiting voor de Antwerpse haven. De jongste tijd worden hieromtrent weer de nodige denkkaders gelanceerd. Nu zelfs door de minister-president, die zich sterk maakt dat hij de aansluiting van de tweede havenlijn te Lier zou kunnen "verzachten". Hij heeft daarvoor zelfs 3 à 4 miljard frank achter de hand. NMBS-baas Etienne Schoupe zou zich meteen bereid verklaard hebben dit alternatief te onderzoeken. Nochtans zou dit alternatief enkel de overlast op het grondgebied Lier milderden. Dit voorstel van de minister-president komt echter vrij dicht bij voorstellen om de doortocht tussen Ranst en Broechem, wat één van de zwaarste knelpunten in het tracé is, geheel te vermijden. De vraag blijft volgens de heer Johan Malcorps waarom de NMBS mordicus een tweede ontsluiting van Lier -en in zuidelijke richting- wenst, als het verkeer in de richting van het oosten ook hoger reeds richting Herentals kan afgeleid worden. Dit zou ook een ontlasting van het spoor-knooppunt Lier inhouden.

Een en ander wekt wel enige verwondering, zo voegt de vraagsteller toe. Op het laatst uitgewerkte voorstel van de actiescomités van Schoten en Merkssem-Noord weigert de NMBS te antwoorden. Wordvoerders van deze comités hebben hun voorstellen ook toegelicht op het kabinet van de minister-president. Over de technische haalbaarheid van het tracé zoals de comités het nu voorstellen, kan discussie bestaan. De vraagsteller meent dat deze mensen, die zelf zoveel inspanningen gedaan hebben om een alternatief uit te werken – wat eigenlijk het werk was van de NMBS-inge-

nieurs, recht hebben op een fatsoenlijk en gemotiveerd antwoord. Dit zijn de NMBS én de Vlaamse regering hen verschuldigd, nog voor de eindbeslissing van bovenuit wordt afgekondigd.

Ten slotte blijft de groene fractie zich afvragen in welke mate alle alternatieven voor de tweede spoorontsluiting zijn afgewogen. Het tracé dat de NMBS voorstelt, en dat een lichte variant is op het allereerste tracé dat men voorstelde, zal volgens het pre-MER-rapport in elk geval ecologisch en sociaal de nodige ravages aanrichten. Dit betekent een nieuwe aanslag op de leefbaarheid van de groene gordel rond Antwerpen.

Als er bovendien rekening wordt gehouden met het cynische gegeven van de nu geplande ontwikkeling van de Waaslandhaven met een nieuw getijdedok, maar ook met nieuwe industriegebieden en allicht een nieuwe zeesluis, wordt de vraag des te prangender waarom een tweede spoorontsluiting van de haven niet in eerste instantie gezocht wordt via een nieuwe oeververbinding.

Ten slotte rijst ook steeds meer de vraag naar het kostenplaatje. Welk tracé er ook uit de bus komt : het ziet er volgens de spreker naar uit dat de vraag naar milderende maatregelen zeer groot zal zijn. Het is dan ook zeer de vraag of het bedrag van 6 miljard BEF dat de NMBS voorziet tot het jaar 2005 zal volstaan als we het hebben over een gemedieerde spoorlijn. Wie zal dan de meerkost betalen ? Is het zo dat de NMBS beslist over het tracé, maar dat uiteindelijk het Vlaams gewest de milderende maatregelen zal mogen betalen ?

Concrete vragen aan de minister :

1. Wanneer wordt er beslist over de tweede spoorontsluiting ? Welke voorstellen en/of alternatieven worden op dit moment nog onderzocht ? Door de NMBS ? Door de Vlaamse regering ? Zullen terzake geëngageerde burgers tenminste van de Vlaamse regering voor de eindbeslissing een gemotiveerd antwoord krijgen ?
2. Zijn er nog concrete plannen voor een tweede of een derde spoorontsluiting van de haven via een nieuwe oeververbinding ?
3. Heeft de minister een zicht op de totale kost van de aanleg van het goederenspoor ? In welke mate wenst de Vlaamse regering hierin tussen te komen ? Hoever staat het met het protocol tussen de Vlaamse regering en de NMBS betreffende het voorstadsverkeer in Antwerpen en de ontsluiting van de Antwerpse haven (cf. beslissing van de

Vlaamse regering van 23.05.1996 over het HST-tracé langs de E19) ?

2. Antwoorden van de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, en van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister-president wil er vooraf op wijzen dat het de Vlaamse regering is, en niet een individueel parlementslid, die autonoom bepaalt welke minister in haar naam antwoordt. Dit standpunt heeft de minister-president recent nog op het uitgebreid bureau meegedeeld. Bij wijze van uitzondering wil de minister-president antwoorden op de vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen.

Op dit ogenblik worden er verschillende mogelijkheden onderzocht, zo verduidelijkt de minister-president : zowel het dubbelsporig tracé tussen Ranst en Herentals, als een enkelvoudig baanvak, een optie die vroeger al door de NMBS onderzocht is. Dit alternatief zou tot exploitatiebeperkingen aanleiding geven, waardoor er bij de NMBS terughoudendheid was voor deze optie.

Het verdient volgens de minister-president desondanks aanbeveling om de verschillende mogelijkheden te onderzoeken, ook met het oog op de impact op de bewoning en de omgeving. Deze afweging wordt overigens voor alle infrastructuurwerken gemaakt. Het tweede element dat in dit kader van belang is, slaat op de integratie van de tweede spoorontsluiting in het project van de IJzeren Rijn. Hierover heeft de minister-president nog met de Nederlandse premier Wim Kok van gedachten gewisseld. Alles wordt in samenhang, en met oog voor de behoeften, bekeken.

Er is op dit ogenblik nog geen eindoordeel geveld, maar het dossier wordt grondig onderzocht : elk alternatief voorstel moet in zijn kwantitatieve en kwalitatieve elementen beoordeeld worden, zodat uiteindelijk de beste oplossing uit de bus kan komen. Het is perfect normaal dat hierop de aandacht gevestigd wordt in de verhouding met de NMBS. Volgens de oorspronkelijke timing kon de eindbeslissing tegen eind februari verwacht worden. Het is echter ten volle verantwoord dat de beslissing een paar weken later wordt genomen, gezien er een degelijk onderzoek en een overleg nodig is. De minister-president besluit dat er snel een beslissing zal volgen, maar dit op basis van een goed onderbouwd en afgewogen dossier.

Minister Eddy Baldewijns voegt hieraan toe dat hij voor het einde van de maand maart een voorstel ter beraadslaging aan de Vlaamse regering zal voorleggen. Momenteel wordt door de NMBS en door de dienst Ruimtelijke Planning van de administratie AROHM verder onderzocht welke alternatieve tracés, geheel of gedeeltelijk via of langs de E313, in aanmerking kunnen komen. Het spreekt voor zich dat dit grondig gebeurt.

Met betrekking tot de inspraak van de bevolking en de geëngageerde burgers, bevestigt de minister dat de daartoe voorziene procedures zullen gerespecteerd worden en dat gemotiveerde antwoorden zullen gegeven worden. De minister benadrukt dat de betrokken bevolkingsgroep reeds herhaaldelijk gehoord is en dat hun voorstellen onderzocht worden. De regering zal echter eerst een gezamenlijk standpunt innemen, vooraleer dit aan deze burgers meegedeeld wordt.

Met betrekking tot de tweede vraag, bevestigt de minister dat op het voorstel van gewestplanwijziging voor Antwerpen, er ter hoogte van de Liefkenshoektunnel een reservatiestrook voor een tweede spoortunnel is voorzien.

Op de derde vraag antwoordt de minister dat de aanlegkostprijs, al naargelang de wijze van uitvoering met de aanleg van tunnels en/of bruggen, zal schommelen tussen 7,7 en 11,6 miljard frank, exclusief grondverwervingen en studiekosten. Het deel alternatief tracé langs de E313, dat momenteel onderzocht wordt, wordt geraamd op ca. 3 miljard frank aan infrastructuurkosten, eveneens exclusief verwerving. Het is dan ook voorbarig reeds het gedeelte van deze kosten, dat de Vlaamse regering zal dragen, op te geven.

De minister licht omtrent het voorstadsverkeer toe dat, in uitvoering van het samenwerkingsakkoord tussen de NMBS, het Vlaams Gewest en de VVM, en in het kader van de opmaak van het mobiliteitsplan Antwerpen, er een studie loopt waarbij deze aspecten mee worden onderzocht. Alle mensen in het veld zijn hierbij betrokken. De minister besluit dat er pas bij het operationaliseren van de tweede

havenontsluiting en de HSL naar Nederland, capaciteit kan vrijkomen om voorstadsverkeer te organiseren.

3. Replieken

De heer Luk Van Nieuwenhuysen wenst te vernemen of de minister-president van de NMBS een antwoord heeft gekregen op zijn voorstel. De minister-president beklemtoont dat hij geen gedetailleerde plannen aan de NMBS heeft bezorgd, maar veeleer gevraagd heeft om een aantal mogelijkheden grondig te onderzoeken. Dit verzoek kwam er nadat een aantal lokale verantwoordelijken er bij de minister-president op aangedrongen hebben dat alle opties grondig werden onderzocht. Er is echter nog geen definitief standpunt van de NMBS ingekomen. Ten slotte vestigt de minister-president er de aandacht op dat het de Vlaamse regering is, op voorstel van de bevoegde minister, die de tracés vastlegt.

De heer Johan Malcorps beklemtoont het belang van een gemotiveerde mededeling over een gewestplanwijziging, die al de keuze voor een bepaald tracé inhoudt. De vraagsteller wil weten of deze vorm van communicatie met actiecomités, burgers en gemeentebesturen vooraf zal geschieden. Ten tweede vraagt hij zich af of, zoals in de pers te lezen viel, er nog een aparte studie met een vergelijking van diverse tracés zal uitgevoerd worden, en of dit door interne of externe deskundigen zal gebeuren. Wat de eerste vraag betreft, verzekert minister Eddy Baldewijns dat alle gemotiveerd voorgestelde mogelijkheden ernstig onderzocht worden. In de overwegingen bij de regeringsbeslissing zal ook aangeduid worden waarom een bepaald alternatief niet aangenomen is. Er zal een gemotiveerd antwoord aan de betrokken burgers verstrekt worden, zonder dat dit tot een nieuwe consultatieronde kan aanleiding geven. De minister wijst er nogmaals op dat de NMBS en de afdeling Planning de diverse alternatieven tegen elkaar afwegen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 18 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het vervoer van personen met een handicap*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

In antwoord op de actuele vraag van de heer Bart Vandendriessche geeft minister Luc Martens toe dat er voorlopig nog geen sluitende oplossing is voor het vervoer van personen met een handicap. Contacten met de vervoersdiensten en berichten in de pers bevestigen dit. De vervoersdiensten zijn niet tevreden met de gang van zaken. Door het uitblijven van een sluitende oplossing moeten sommige vervoersdiensten hun activiteiten stopzetten, zoals bv. in Leuven. Eind februari valt de dienstverlening in Zoersel en Antwerpen op de helft terug.

Een aantal mogelijkheden werden door de minister vooropgesteld, bv. de inschakeling van WEP-plussers. Die oplossing roept vragen op. Eén FTE WEP-plus behelst 28 uren in plaats van de normale 38 uren. Bovendien moet de WEP-plusser binnen die 28 uren ook vorming krijgen. Het is de vraag wie de vorming moet aanbieden. Het is ook twijfelachtig dat de WEP-plussers die voor de jobs in aanmerking komen, wel voldoende vertrouwd zijn met de problematiek van personen met een handicap. De vervoersdiensten vinden het geen gunstige oplossing. Bovendien zou er buiten de WEP-plus een extra kost zijn, die geschat wordt op 6 miljoen.

Het lid begrijpt dat een fundamentele oplossing tijd vergt, maar er moeten wel afdoende tussentijdse oplossingen aangeboden worden zodat de dienstverlening van de vervoersdiensten gecontinueerd kan worden.

De minister overweegt ook de idee om busjes die bij de voorzieningen ongebruikt blijven en schoolbussen in te schakelen. Het lid vreest dat die mogelijkheid enkel tijdens de gewone werkuren kan worden benut. De vervoersdiensten echter vertrekken van de idee dat de personen met een handicap op elk moment een beroep op hun diensten moeten kunnen doen. De inzet van bovengenoemde

bussen dreigt dus de zelfstandigheidsidee in het gedrang te brengen.

Welke overgangsmaatregelen plant de minister om te vermijden dat de dienstverlening gehalveerd wordt of stilvalt ?

2. Antwoord van de minister

Het gaat hier om een reëel probleem waarvoor een structurele oplossing noodzakelijk is, beaamt de minister. Alleen is een oplossing niet eenvoudig. Er zijn vier diensten : twee verbonden aan een voorziening en twee autonome die ook de meest kwetsbare zijn. De oplossing die de vervoersdiensten in een brief aan de minister voorstellen, heeft een kostprijs van 150 miljoen frank. Die middelen kunnen niet zomaar uit de begroting geput worden.

De minister poogt een aantal alternatieven uit te werken, op korte termijn en op langere termijn. Op korte termijn werd in de begroting 1998 viermaal 200.000 frank ingeschreven voor de vervoersdiensten om de eigen kosten in het lopende WEP-plusplan te dragen. Zeker voor de volledig autonome vervoersdiensten is er een probleem voor de begeleiding van de WEP-plussers. Welke kwalificatie moeten de WEP-plussers hebben ? De minister is van oordeel dat de kwalificatie-eisen niet te hoog gelegd moeten worden. De zwakker geschoolden moeten ook een plaats op de arbeidsmarkt krijgen. Hun capaciteiten moeten ook niet onderschat worden. Mits een goede begeleiding kunnen zij in een minimum van tijd door 'training on the job' het essentiële van hun job beheersen. Daarom is het belangrijk dat de vervoersdiensten proberen samen te werken met de voorzieningen, ook al is dat misschien niet gemakkelijk. Op die manier kan in begeleiding voorzien worden. De minister wil een haalbare en beheersbare oplossing zoeken. Nu worden een vijftal plaatsen in het kader van het Werkervaringsplan gesubsidieerd door de Vlaamse minister van Tewerkstelling, de heer Theo Kelchtermans. Dat is de oplossing op korte termijn. De minister wil niet verhelen dat er moeilijke maanden komen.

Terloops wil de minister toch wijzen op de ambigue houding van de gebruikersverenigingen KVG en VFG. Beide klagen met luid protest de huidige problemen aan, maar ze zijn beide lid van het VFSIPH en hebben daar nooit de kat de bel aangeboden. Nochtans is het VFSIPH de eerste gesprekspartner in deze problematiek.

Voor een oplossing op lange termijn denkt de minister aan een soort vervoersbemiddeling. Er

zou een permanente dispatching – 7 dagen op 7 – opgezet worden. Het Rode Kruis bv. zou bereid zijn haar dispatching-centrales in te schakelen. Die mogelijkheid tot samenwerking wordt onderzocht. Daarnaast moeten partners gevonden worden die voor het vervoer instaan, zoals bv. scholen, voorzieningen, het Rode Kruis. Het is de bedoeling samenwerkingsverbanden tot stand te brengen die kwaliteit en veiligheid kunnen garanderen. De minister onderstreept het belang van de voorzieningen in de samenwerking. In de toekomst zullen de voorzieningen hun knowhow meer en meer flexibel moeten inzetten.

Het is de bedoeling de WEP-plusplaatsen verder uit te breiden. De minister voor Tewerkstelling biedt de mogelijkheid om het contingent op te trekken tot dertig plaatsen. Er wordt ook gedacht aan de opleiding van WEP-pluschauffeurs.

Verder is er ook het probleem van het aangepast vervoersmateriaal. Daarover wordt overlegd met de vervoersmaatschappij De Lijn. Het hoort tot de sociale opdracht van De Lijn om ook aandacht te besteden aan de mobiliteit van de personen met een handicap en het openbaar vervoer toegankelijker te maken. De Lijn beschikt overigens al over bv. een aantal lagedrempelbussen en knielbussen. Die tendens moet versterkt worden. Eventueel kunnen ook belbussen ingeschakeld worden. Verder wordt de mogelijkheid van taxicheques onderzocht. Er moet ook bekeken worden of en hoe de busjes van voorzieningen en van de scholen buitengewoon onderwijs beter benut kunnen worden. Het zoeken naar een structurele oplossing vergt tijd. Ondertussen is het 'behelpen', maar dat was

het vroeger ook met de niet-gereguleerde toelagen voor de vervoersdiensten. De overgang naar een structurele oplossing verloopt zelden gemakkelijk.

De minister concludeert dat de huidige vervoersdiensten zeker een plaats moeten hebben in de structurele oplossing, maar een oplossing voor het vervoer van personen met een handicap moet op een ruimer vlak gedragen worden. Daarbij speelt het VFSIPH per definitie een belangrijke rol.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

Het lid kan in grote lijnen instemmen met de structurele oplossing die de minister op termijn voorstelt. Ondertussen is er wel geen antwoord op de huidige problemen. Wanneer denkt de minister een definitieve oplossing te hebben? De minister antwoordt dat het zijn ambitie is een definitieve oplossing te realiseren in het voorjaar 1998. Het vergt nog een aantal bijkomende maanden.

Voor de WEP-plussers wordt in begeleiding voorzien. Het lid vraagt waar men de deskundigheid daarvoor zoekt. De minister antwoordt dat de begeleiding gerealiseerd wordt in samenwerking met minister Kelchtermans. De minister heeft er geen concreet zicht op waar men de deskundigheid zal zoeken, maar is er heel wat deskundigheid te vinden bij bv. de hulpdiensten en het buitengewoon onderwijs.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van woensdag 18 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

**Mondelinge vraag van mevrouw Mia De Schamp-
helaere tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister
van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk
Beleid en Huisvesting, over de discriminatie van
voetgangers bij de toepassing van de omzendbrief
BA97/15 betreffende het woon-werkverkeer in de
lokale besturen**

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Mevrouw Mia De Schampelaere merkt op dat steeds meer gemeenteraden besluiten om gevolg te geven aan de omzendbrief van 8 juli 1997 en een premie ter aanmoediging van het fietsgebruik in het woon-werkverkeer van hun personeel voorzien. De bedoeling van de omzendbrief was de fietspremie te promoten als een maatregel die in te passen is in het milieubeleid, het mobiliteitsbeleid of het gezondheidsbeleid van de besturen.

Bij het uitwerken van een concreet premiesysteem, doet zich volgens de spreker echter een aantal ongerijmdheden voor. Wanneer gemeentebesturen ervoor opteren om een premie in te stellen op basis van de af te leggen afstand, is er geen enkele reden om personeelsleden die 2, 3 of 4 kilometer te voet gaan uit te sluiten, terwijl fietsers over diezelfde afstand wel van de premie kunnen genieten.

De omzendbrief stelt enkel dat de toezichhoudende overheid zich in principe niet zal verzetten tegen besluiten waarin besturen een fietspremie toekennen. Om een beperkende interpretatie te staven, verwijzen sommige toezichhoudende besturen naar de fiscale wet van 8 augustus 1997, waardoor enkel de fietsvergoeding fiscaal kan worden vrijgesteld.

De spreker vraagt op welke wijze de omzendbrief over de fietspremie begrepen moet worden. Zal de minister zich verzetten tegen gemeentelijke besluiten die een ecovergoeding toekennen aan voetgangers en fietsers in het woon-werkverkeer van het gemeentepersoneel ?

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

De minister stelt dat de omzendbrief tot doel had een aantal milieu- en mobiliteitsaspecten onder de aandacht te brengen. De omzendbrief heeft voorts nog enkel betrekking op het toekennen van een premie aan personeelsleden die hun verplaatsing van en naar het werk per fiets doen. Op die manier heeft men willen inspelen op een wijziging van de fiscaliteitswetgeving op federaal niveau, waardoor er fiscale vrijstellingen kunnen worden toegekend voor het gebruik van de fiets in het woonwerkverkeer.

Volgens de minister is de opmerking over een mogelijke discriminatie van de voetgangers in het woon-werkverkeer niet ongegrond. Hij is bereid deze ongelijkheid te onderzoeken. Alleszins moeten de sociale partners geraadpleegd worden over een mogelijke uitbreiding van de premies naar de voetgangers. De momenteel lopende onderhandelingen over een nieuwe CAO bieden daartoe een goede gelegenheid. De minister is bereid de vraagsteller op de hoogte te houden van het resultaat van de besprekingen wat de eventuele voetgangerspremie betreft.

3. Repliek

Mevrouw Mia De Schampelaere stelt dat tal van gemeenteraden beslissingen inzake de invoering van een ecovergoeding hebben voorbereid. Zij zullen afwachten wat de reactie zal zijn van de toezichhoudende overheid.

De minister merkt op dat er zich gelijkaardige problemen hebben gesteld met de invoering van een fietsvergoeding. Diverse gemeenten hadden reeds beslist een fietsvergoeding toe te kennen op een ogenblik dat er daarvoor nog geen sluitende procedures waren ingevoerd. De toezichhoudende overheid heeft dan de ondankbare taak om die gemeenten daarop te wijzen. In dat kader zal de toezichhoudende overheid zich voorts nog moeten verzetten tegen een gemeenteraadsbeslissing om een voetgangerspremie in te voeren. De mogelijkheid is evenwel reëel dat een dergelijke premie na onderhandelingen toch ingang kan vinden. Vanaf dat ogenblik zullen alle gemeentelijke ambtenaren er gebruik van kunnen maken.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van woensdag 18 februari 1998

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de vernietiging van het gemeenteraadsbesluit van Olen tot het houden van een gemeentelijke volksraadpleging in verband met de mogelijke oprichting van een verbrandingsoven op het grondgebied van deze gemeente

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Mevrouw Marleen Vanderpoorten merkt op dat de minister op 13 augustus 1997 het besluit vernietigde van de Olense gemeenteraad van 2 juli 1997, waarin beslist werd een volksraadpleging te houden omtrent de plaatsing van een afvalverbrandingsoven in de gemeente. Deze gemeenteraadsbeslissing kwam tot stand nadat meer dan 10 percent van de gemeenteraadskiezers zich had uitgesproken voor het houden van een referendum. De minister heeft zijn vernietigingsbesluit gerechtvaardigd met de stelling dat de aangehaalde motivering voor het houden van een volksraadpleging in onvoldoende rechtstreekse mate de bevoegdheden van de gemeenteraad aantoot.

De gemeenteraad besliste de volksraadpleging te organiseren over de vraag : “Moet de Olense gemeenteraad binnen zijn bevoegdheden de oprichting van een verbrandingsoven op het grondgebied van de gemeente mogelijk maken (te beantwoorden met ja of neen) ?”.

Hoewel de materie op het eerste zicht geen rechtstreekse gemeentelijke bevoegdheid maar eerder een bevoegdheid van gemengd belang betreft, verwijst de spreker naar de volksraadpleging te Genk. Daar werd omtrent de realisatie van het Fenixproject wel een volksraadpleging gehouden, hoewel het hier eveneens ging om een aangelegenheid van gemengd belang.

Volgens de spreker kan men in het geval van Olen niet voorbijgaan aan het feit dat het om de oprichting en exploitatie gaat van een verbrandingsoven in een intercommunaal kader en dat vandaar de betrokkenheid van de gemeenteraad in de zin van

artikel 117 van de gemeentewet pertinent is. Het feit dat het initiatief zou uitgaan van een intercommunale vereniging, waarvan de activiteiten erop gericht zijn welbepaalde taken van gemeentelijk belang te realiseren, impliceert dat deze materie een gemeentelijke bevoegdheid is.

Overigens blijkt volgens de spreker dat, met het oog op de realisatie en uitbating van een intergemeentelijke verbrandingsoven, er een preconstitutieel orgaan is opgericht. Indien de intercommunale GIRAF effectief zou worden opgericht is dit in de eerste plaats een zaak van de betrokken gemeenteraden en zullen deze zich hoe dan ook moeten positioneren omtrent de verwezenlijking van een nieuwe verbrandingsoven. Mocht het zo ver niet komen, dan blijft er nog de intercommunale IOK, waarvan de raad van bestuur in april 1997 een principiële beslissing nam om desgevallend een verbrandingsoven op te richten voor het geval dat GIRAF verstek zou laten gaan.

De spreker erkent dat de vergunningsbevoegdheid op het vlak van ruimtelijke ordening en milieu bij het schepencollege berust, maar het is niettemin eigen aan ons democratisch bestel dat de gemeenteraden toezien op het algemeen beleid van het schepencollege. Zij wijst er verder op dat om het even welke inplanting van een verbrandingsoven de opheffing of tracéwijziging van buurtwegen impliceert, hetgeen een bevoegdheid is van de gemeenteraad. Wellicht zullen voor de bouw van een verbrandingsoven ook gewestplanwijzigingen of bijzondere plannen van aanleg noodzakelijk zijn. Ook op dit vlak is de taak van de gemeenteraad duidelijk omschreven. De spreker besluit hieruit dat men niet buiten de vaststelling kan dat de gemeenteraad op een aantal domeinen een decisieve bevoegdheid heeft over de oprichting – ook in intercommunaal of samenwerkingsverband – van een afvalverbrandingsoven.

Vandaar vraagt zij aan de minister welke de reële argumenten zijn waarop zijn vernietigingsbesluit gebaseerd is.

Overigens meent de spreker in het vernietigingsbesluit een tegenstrijdigheid te kunnen waarnemen tussen het overwegend gedeelte en het beschikend gedeelte.

Ten slotte vraagt de spreker hoe de minister zijn beslissing rijmt met het antwoord dat de federale minister van Binnenlandse Zaken gaf op de parlementaire vraag nr. 640 van de heer Tavernier van 12 juni 1997, waarin onomwonden wordt gesteld dat de bouw van een afvalverbrandingsoven een

aangelegenheid van gemeentelijk belang kan zijn die in dat geval het voorwerp kan uitmaken van een gemeentelijke volksraadpleging.

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

De minister verwijst vooreerst naar de uitgebreide discussie die de commissie hield over de organisatie van gemeentelijke volksraadplegingen naar aanleiding van de interpellatie van de heer John Taylor op 4 februari 1998 (zie Handelingen C42-C-BIN5). Een van de conclusies die uit die discussie kon worden getrokken, is dat men ieder voorstel tot organisatie van een gemeentelijke volksraadpleging apart moet onderzoeken en dat het weinig zin heeft om uit één dossier (bijvoorbeeld Fenix te Genk) besluiten te trekken voor een ander dossier (bijvoorbeeld de verbrandingsoven te Olen).

De minister verklaart dat er een Vlaamse adviesraad voor volksraadpleging zal worden opgericht, die moet zorgen voor een objectieve beoordeling van de onderwerpen die kunnen worden voorgesteld met het oog op het houden van een volksraadpleging.

Volgens de minister is de vraagstelling belangrijk om te oordelen of een materie al of niet van gemeentelijk belang is. Uit de vraag zoals ze in Olen in verband met de verbrandingsoven werd geformuleerd, kan niet duidelijk worden afgeleid dat het ging om een aangelegenheid van gemeentelijk belang. De beslissing over de vraag of er al dan niet een verbrandingsoven in Olen moet komen, komt zeker niet uitsluitend toe aan de gemeenteraad. Ook de relatie tussen een gemeente en de intercommunale waarvan de gemeente deel uitmaakt is van belang. Op het ogenblik dat een gemeente tot een intercommunale toetreedt, wordt aan die intercommunale immers een beslissingsrecht toevertrouwd over de aangelegenheden waarvoor de intercommunale werd opgericht.

De minister meent dat een andere vraagstelling mogelijk wel aanvaardbaar had kunnen zijn. Zonder zich te willen vastpinnen op de concrete formulering, stelt de minister dat een dergelijke vraag bijvoorbeeld had kunnen luiden: "Is het aangewezen dat de gemeente toetreedt tot de intercommunale x of y die een verbrandingsoven zal gaan uitbaten?". De gemeenteraad beschikt immers over de bevoegdheid om al of niet toe te treden tot een intercommunale. Volgens de minister moet men bij de bevolking geen valse verwachtingen creëren. Men moet met het oog op een volksraadpleging dan ook onderwerpen vermijden waarover de

gemeenteraad geen volledige beslissingsbevoegdheid heeft.

De minister is van oordeel dat een aantal aangebrachte argumenten (wijziging van buurtwegen en dergelijke) uiteindelijk niet relevant of dienstig zijn in dit dossier. Wat de verwijzing naar de uitspraken van de federale minister van Binnenlandse Zaken betreft, merkt de minister op dat die niet zo absoluut zijn vermits die in zijn uitspraken woorden hanteert als "kan" en "in dat geval".

De minister erkent ten slotte de nood aan objectivering wat de onderwerpen en vragen die aan een gemeentelijke volksraadpleging kunnen worden onderworpen betreft. De adviesraad voor gemeentelijke volksraadplegingen, die wellicht nog deze maand zal worden geïnstalleerd, moet aan die nood tegemoetkomen. De aangezochte professoren hebben intussen toegezegd en ook vanuit het College van Secretarissen-generaal werden er ambtenaren voorgesteld. De adviesraad zal een advies kunnen uitbrengen over de voorstellen tot volksraadpleging en zal tevens instaan voor de begeleiding van de goedgekeurde initiatieven tot volksraadpleging.

3. Repliek

Mevrouw Marleen Vanderpoorten is van oordeel dat het voor de bevolking verwarrend overkomt als de federale minister van Binnenlandse Zaken stelt dat de bouw van een afvalverbrandingsoven een aangelegenheid van gemeentelijk belang kan zijn, terwijl de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden daarover een ander standpunt inneemt.

De minister merkt op dat men zich in Vlaanderen niet kan blijven baseren op uitspraken van federale ministers. Het toezicht over de wetgeving inzake de gemeentelijke volksraadplegingen ressorteert immers onder de Vlaamse regering.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten wijst ten slotte nogmaals op de tegenstrijdigheid die zij meent waar te nemen tussen het overwegende gedeelte en het beschikkende gedeelte van de vernietigingsbeslissing van de minister. Zij pleit voor een objectivering wat de aangelegenheden die het voorwerp van een volksraadpleging kunnen uitmaken betreft, evenals voor een betere afstemming tussen de standpunten van de bevoegde ministers van de betrokkenen beleidsniveaus. Dat zou alvast voor de bevolking een grotere duidelijkheid scheppen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van 2 maart 1998

Vaste verslaggever : Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Yolande Avontrodt tot mevrouw Wivina Demeester, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de begeleiding van de administratie bij de uitvoering van de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorziening*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Met betrekking tot de totstandkoming en de uitvoering van het decreet betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen is er zowel reeds binnen als buiten de politieke wereld heel wat te doen geweest.

Tot staving van de noodzaak van het decreet had de minister niet enkel verwezen naar de snelle evolutie in de medische wetenschap en de technologie maar ook naar het mondiger worden van de patiënten/cliënten, dit alles binnen een globaal systeem dat ondersteund wordt door een snelle ontwikkeling in de informatie.

In het verlengde hiervan verwees de minister naar de commerciële wereld waar men reeds eerder tot inzicht was gekomen dat een managementfilosofie op basis van een integrale kwaliteitszorg leidt tot betere producten en diensten tegen lagere kosten enerzijds en tot een grotere flexibiliteit om in te spelen op de wijzigende behoeften anderzijds.

Wanneer men echter de gehanteerde besluitvormingsprocedure voor ogen neemt, kan men volgens mevrouw Yolande Avontrodt deze referentie bezwaarlijk geslaagd noemen.

Vooreerst zal de commerciële wereld altijd nagaan of wat er werd beslist op een zo stevig mogelijke basis berust. Dit is hier duidelijk niet het geval daar bedoeld decreet wordt aangevochten bij het Arbitragehof, dat hierover nog een uitspraak moet doen.

Ten tweede zal diezelfde wereld het beste product tegen de goedkoopste prijs nemen. In die optiek noemt het lid de gunning van het lastenkohier voor de studie- en begeleidingsopdracht “ondersteuning van de uitvoering van het kwaliteitsdecreet” voor

19,1 miljoen frank merkwaardig, te meer daar de minister initieel de kostprijs ervan op 10 miljoen frank had geraamd.

Blijkbaar behoort het criterium “kostprijs” niet tot de grootste prioriteiten van de minister. Het verschil tussen de als eerste gerangschikte en de volgende kandidaat bedraagt slechts enkele punten en heeft enkel betrekking op de kennis- en ervaringsoverdracht en de samenwerking met de administratie. Ondanks dit kleine verschil in punten werd de opdracht toegewezen aan de eerste kandidaat, die 10 miljoen frank duurder is dan de tweede.

– Hoe is het verschil te verklaren tussen de initieel vooropgestelde kostprijs van 10 miljoen frank en het uiteindelijk aanvaarde bedrag van 19,1 miljoen frank ? Omvat dit bedrag de gehele kostprijs van de totale studie ?

– Omvat de gunning de gehele uitvoering van het decreet ? Wat als het Arbitragehof een aantal fundamentele bepalingen ervan, in casu deze die op de ziekenhuizen betrekking hebben, vernietigt ? Werd er in dit licht een mogelijkheid voorzien om de gunning en de kostprijs aan te passen ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

– Hoe is het verschil te verklaren tussen de initieel vooropgestelde kostprijs van 10 miljoen frank en het uiteindelijk aanvaarde bedrag van 19,1 miljoen frank ?

In het lastenkohier voor de studie- en begeleidingsopdracht “ondersteuning van de uitvoering van het kwaliteitsdecreet” werden expliciet de gunningscriteria vermeld. Zij werden gerangschikt in dalende orde van belangrijkheid :

1. De methode die gehanteerd wordt om de opdracht uit te voeren binnen de opgegeven tijdspanne
2. De methode om in interactie te treden met opinieleiders aangaande kwaliteitszorg
3. Inbreng van zinvolle suggesties
4. De terbeschikkingstelling van een kwalitatief hoogstaand team
5. De wijze van kennis- en ervaringsoverdracht naar het beleid, de adviesorganen en de wijze van samenwerken met de administratie

6. Het aantal voltijdse eenheden binnen de administratie waarop een beroep wordt gedaan

7. De kostprijs

8. De kwaliteit van de presentatie van de offerte en de communicatiestrategie

De minister beaamt dat bij de toewijzing van deze belangrijke opdracht – zijnde de implementatie van het kwaliteitsdecreet, met tal van repercussies voor het beleid, de administratie en de verzorgingsvoorzieningen – de kostprijsfactor niet tot de top-criteria behoorde.

Volgens de minister zijn daar zwaarwichtige argumenten voor :

De competentie van de opdrachtnemer inzake kwaliteitsbeleid en -management, de beschikbare personeelsleden en de methodiek die zij zullen aanwenden bij het uitvoeren van deze niet te onderschatten opdracht vormen kritische succesfactoren voor het welslagen ervan. Ook de overdracht van kennis en ervaring en de contacten met de administratie zijn cruciaal. Vandaar deze volgorde van de gunningscriteria in functie van hun belangrijkheid.

De beoordeling door een zevenkoppige jury van de offertes in functie van de hoger vermelde gunningscriteria werd stevig gedocumenteerd en aan de Inspectie van Financiën voorgelegd. Die was van mening dat een “grondige en objectieve vergelijking van de voorstellen werd gemaakt” en verleende op 18 november 1997 een gunstig advies.

Het bedrag van 10 miljoen frank waarnaar de vraagsteller verwijst, werd initieel als richtprijs naar voren geschoven maar had geen bindende kracht. Het “beste product” bleek niet de “goedkoopste prijs” te hebben.

– Omvat dit bedrag de gehele prijs van de totale studie ?

Het totale bedrag voor de hele studie, BTW inbegrepen, bedraagt 19.783.500 frank.

Dit bedrag omvat onder meer de ontwikkeling van kwaliteitsindicatoren voor de kwaliteitsthema's van drie sectoren : de algemene en de psychiatrische ziekenhuizen en de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg, alsook de uitwerking van basismodellen van kwaliteitshandboek en kwaliteitsplan voor deze sectoren (deel 1 van de opdracht).

– Omvat de gunning de gehele uitvoering van het decreet ?

De opdracht omvat ook een vormingsluik en de analyse van de mogelijke uitvoeringsscenario's voor het rechtstreeks toezicht op het kwaliteitsbeleid van de verzorgingsvoorzieningen. De gunning omvat dus niet de gehele uitvoering van het decreet, maar beperkt zich tot de drie zonet vermelde sectoren.

– Wat als het Arbitragehof een aantal fundamentele bepalingen ervan, in casu deze die op de ziekenhuizen betrekking hebben, vernietigt ? Werd er in dit licht een mogelijkheid voorzien om de gunning en de kostprijs aan te passen ?

De minister vestigt de aandacht op het feit dat het Arbitragehof nog geen uitspraak heeft gedaan in verband met het Vlaams kwaliteitsdecreet voor de verzorgingsvoorzieningen.

In haar Arrest nr. 71/97 van 20 november 1997 met betrekking tot de artikelen 143 en 146 van de wet houdende sociale bepalingen, heeft dit Hof wel gesteld dat de bestaande regeling “niet verhindert dat binnen de grenzen van de bevoegdheid die niet aan de federale overheid is voorbehouden de Gemeenschappen eigen normen van kwaliteitscontrole inzake zorgverstrekkingen uitvaardigen”.

De Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg vallen sowieso volledig binnen de bevoegdheidssfeer van de Vlaamse Gemeenschap.

Zelfs indien een uitspraak van het Arbitragehof de toepassing van het kwaliteitsdecreet op de ziekenhuizen in het gedrang zou brengen – waar de minister aan twijfelt – dan nog blijft de procedure die werd opgebouwd in het kader van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden van kracht. Deze procedure voorziet in een beoordeling van het kwaliteitsbeleid van de voorzieningen dat tot uiting moet komen in hun zorgstrategisch plan.

Het kwaliteitsbeleid van de Vlaamse verzorgingsvoorzieningen zal dus, hoe dan ook, in de nabije toekomst groeien en geëvalueerd worden. Het zou volgens de minister dus getuigen van kortzichtigheid om niet te investeren in hulpmiddelen voor de opbouw van het kwaliteitsbeleid in ziekenhuizen en in de CGG.

3. Replieken

De vraagsteller informeert naar de stand van zaken van de begeleidingscommissie die zou worden opgericht. Zijn hiervoor reeds personeelsleden aangeworven ?

De minister antwoordt dat na een objectieve selectieprocedure twee personeelsleden werden aangeworven.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van 2 maart 1998

Vaste verslaggever : Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Wivina Demeester, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de nood aan onderzoek naar de gezondheidstoestand in de omgeving van de MIWA-verbrandingsoven te Sint-Niklaas*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De omgeving van de MIWA-verbrandingsoven is in de loop der jaren sterk vervuild geraakt door onder meer de depositie van dioxines en furanen. Jarenlang werd gemiddeld 50 nanogram TEQ/Nm³ aan dioxines en furanen uitgestoten, dit is 500 keer boven de huidige norm. Pas dit jaar zou de VLA-REM-norm eindelijk gehaald zijn, dat beweren althans de exploitanten van de oven. Uit een VITO-onderzoek naar de depositie van dioxines in neerslagkruiken, dat dateert van december 1996 en in opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij werd uitgevoerd, blijkt dat de richtwaarde van 15 pg/m² per dag in drie van de vier meetcampagnes de voorbije jaren fors werd overschreden. Gezien de persistentie van dioxines was het onvermijdelijk dat er zich een opstapeling van de vuillast in de bodem zou voordoen. Dit bleek inderdaad uit een ander VITO-onderzoek naar dioxines in de bodem, dat in 1991 in opdracht van de OVAM werd uitgevoerd en waarvan het rapport verscheen in 1993. De bodemverontreiniging situeert zich voornamelijk binnen een afstand van 1 à 1,6 km ten noordoosten van de verbrandingsinrichting, wat correspondeert met de overheersende windrichting. De concentraties aan dioxines en furanen die er in de bodem werden aangetroffen, lagen significant hoger dan in gebieden buiten de directe invloedssfeer van gekende dioxine-emissiebronnen.

Op initiatief van plaatselijke bewoners werden inmiddels ook gegevens verzameld in verband met de gezondheidstoestand van de omwonenden. Het verzamelde materiaal biedt reden tot ongerustheid : het aantal kankergevallen en vooral het aantal longkankers zou beduidend hoger liggen dan gemiddeld en zou zich vooral voordoen in het voornoemde door de oven bestreken gebied. Daarnaast zijn er tal van klachten in verband met luchtwegaandoeningen, allergieën, hart- en vaatziek-

ten ... Ook wordt melding gemaakt van een aantal gevallen van kinderen met genetische afwijkingen.

Op basis van deze vaststellingen zijn de mensen bezorgd over hun gezondheid en die van hun kinderen en vragen ze dat nader onderzoek zou gebeuren, zoals dat nu gebeurt in Wilrijk. Ook hier zou het interessant zijn een emissiehistoriek op te maken, zodat een zo accuraat mogelijke raming mogelijk is van de blootstelling aan dioxines in de afgelopen decennia. De inbreng van de vroegere ziekenhuisverbrandingsinstallatie van de stadskliniek, vlak bij de Don Boscowijk, moet daarbij worden betrokken.

Ook voor de omwonenden van de MIWA-oven is een officieel VITO-onderzoek gewenst naar de waargenomen gezondheidseffecten en de mogelijke relaties met de dioxinevervuiling en een inventarisatie van de ziektegevallen in vergelijking met andere regio's. En wellicht is het ook hier aangewezen om tot een echte monitoring over te gaan van genetische afwijkingen.

– Kan de minister meedelen of ze reeds een dergelijk gezondheidsonderzoek heeft gepland ? Indien dit niet het geval is, is zij dan niet van mening dat dit aangewezen is ?

– Is het niet opportuun om in de omgeving van alle oude en bestaande ovens dit soort van onderzoeken preventief uit te voeren ?

– Kan de minister de stand van zaken van het gezondheidsonderzoek in Wilrijk meedelen ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

De vraagsteller verwijst naar het rapport van de Vlaamse Milieumaatschappij van december 1996 betreffende een VITO-studie over de dioxinedepositie in Vlaanderen. Te Sint-Niklaas zijn er daarbij inderdaad overschrijdingen vastgesteld van het richtcijfer inzake depositie, met name 15 picogram toxiciteitsequivalenten per m² per dag. De campagne die startte in 1993 toonde een depositie van 46 pg TEQ/m²/d. In september 1995 vond het VITO een depositie van 16,6 pg TEQ/m²/d. In december 1995 bedroeg de depositie 6,78 pg TEQ/m²/d en in augustus 1996 23,9 pg TEQ/m²/d.

Ook in Menen werd er in 1996 nog een depositie gemeten van 122 pg TEQ/m²/d. In Zelzate, Gent, Vilvoorde, Wilsele en Olen werd bij minstens één

van de drie meest recente meetcampagnes een overschrijding vastgesteld.

Er is nu voorzien in een budget en een overeenkomst met het VITO voor dringend onderzoek in gebieden waar er behoefte aan is. Het uitvoeren van dergelijke gezondheidsonderzoeken is echter zeer moeilijk. In een verstedelijkt gebied als Vlaanderen is het moeilijk rechtstreekse verbanden te leggen tussen emissies uit een welbepaalde bron en gezondheidsklachten. Dioxines zijn in ieder geval duidelijk toxisch en ongewenst in onze leefomgeving. Er moet volgens de minister dan ook vooral aandacht gaan naar het beheersen van de grootste bronnen. De emissies daarvan moeten worden teruggedrongen tot een niveau dat in de toekomst garant staat voor het halen van de wetenschappelijk bepaalde innamenormen. De Nederlandse Gezondheidsraad stelt als waarde 1 pg TEQ/kg/lichaamsgewicht/dag voor – de WGO stelt als waarde 10 pg TEQ/kg/dag voor.

Er is nog geen onderzoek gepland in de omgeving van de verbrandingsoven van Sint-Niklaas. Momenteel loopt nog een onderzoek van het VITO in Wilrijk en de resultaten daarvan worden

in de komende weken verwacht. Het lijkt de minister zinvol deze resultaten af te wachten om op die manier een beter beeld te krijgen van de mogelijke gezondheidsproblemen rond huisvuilverbrandingsovens. Naar aanleiding van deze conclusies kunnen dan verdere acties worden overwogen. De minister wil zeker zijn dat het gezondheidsonderzoek voldoende licht op de situatie kan werpen vooraleer nieuw onderzoek te financieren.

3. Replieken

De vraagsteller wijst de minister op de Rondetafelconferentie over deze problematiek die op 17 maart 1998 in Antwerpen zal plaatsvinden en waaraan verschillende beleidsverantwoordelijken deelnemen. De aanwezigheid van de Vlaamse minister bevoegd voor gezondheidsbeleid is volgens het lid vereist.

De minister zal indien mogelijk zelf aan het gesprek deelnemen en in ieder geval een vertegenwoordiger sturen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van donderdag 5 maart 1998

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere,
secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Francis Vermeiren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het eventueel opnemen van personeel van VZW's in het personeelskader van de gemeenten

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Francis Vermeiren verwijst naar de omzendbrief waarin de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting suggereerde om personeel van de door de gemeentelijke overheid opgerichte VZW's onder bepaalde voorwaarden op te nemen in het personeelskader van de gemeenten (omzendbrief BA-97/08 van 24 juni 1997). De spreker verklaart zich akkoord met dit initiatief.

Sommige gemeenten zijn onmiddellijk ingegaan op de suggesties die in de omzendbrief worden aange-reikt en hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal gemeentelijke VZW's af te schaffen. Andere gemeenten daarentegen blijken om diverse redenen niet opgetogen te zijn over de afbouw van dergelijke VZW's. Daardoor ontstaat een tweeslachtige situatie die niet bevorderlijk is voor de goede werking van de gemeentediensten.

Zal de minister optreden tegen deze situatie ? Zullen er nog extra mogelijkheden worden geboden om de gemeentelijke VZW's, die een democratisch deficit vertegenwoordigen, af te bouwen ? Zullen de gemeenten die geen initiatieven nemen tot afbouw van hun VZW's, daartoe aangespoord worden ?

De spreker is weliswaar een pleitbezorger van de gemeentelijke autonomie, maar hij is niettemin van oordeel dat die precies geweld kan worden aangedaan door het bestaan van de gemeentelijke

VZW's. De uiteindelijke beslissingsmacht dient daarom steeds bij de gemeenteraad te liggen.

2. Antwoord van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

De minister stelt met genoegen vast dat de bedoelde omzendbrief bij de vraagsteller op instemming kan rekenen, maar hij wijst erop dat die mening blijkbaar niet door iedereen wordt gedeeld. Hij wenst vandaar in dit dossier de gemeentelijke autonomie maximaal te laten spelen.

De minister wenst de aangehaalde problematiek inzake de gemeentelijke VZW's (democratisch deficit, omzeilen van het normale toezicht van de gemeenteraad, ...) enigszins te relativiseren. Ongetwijfeld kunnen er voorbeelden van misbruiken door bepaalde gemeentelijke VZW's gevonden worden. Anderzijds zijn er gemeentelijke VZW's die getuigen van een goed en efficiënt bestuur. Het uitgangspunt van de minister is dat men de mogelijkheid moet bieden om de VZW's waar zich problemen stellen aan te pakken, zonder dat men alle VZW's – dus ook de goed werkende – op dezelfde manier gaat behandelen.

Volgens de minister wordt er in de omzendbrief een kader aangeboden dat de gemeenten toelaat VZW-personeel over te nemen. De gemeenten beslissen daar in volle autonomie over. Hij is geenszins van plan om een dwingend kader op te leggen, ook omdat het instrument van de VZW een soepele en efficiënte werking mogelijk maakt.

Niettemin is de minister gevoelig voor het argument van het democratisch deficit, waarvan inderdaad sprake kan zijn bij de werking van gemeentelijke VZW's. Een verduidelijking van de precieze relatie tussen de gemeenteraad en de gemeentelijke VZW is in dat verband nodig. Als de gemeenteraad moet beslissen over de financiële inbreng in een dergelijke VZW, is het logisch dat de gemeenteraad ook over controlebevoegdheden op bepaalde beslissingen en financiële bestedingen zou beschikken.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van donderdag 5 maart 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de hervorming van de opleiding van het bibliotheektechnisch personeel, meer specifiek wat de vervanging van de Akte van Bekwaamheid betreft**Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de onduidelijkheid in verband met de aanwervingsvoorwaarden voor bibliotheekbedienden en -assistenten***1. Uiteenzetting door de vraagstellers*

Mevrouw Nelly Maes stelt vast dat er nogal wat gemeenten zijn die proberen om de dienstverlening in hun openbare bibliotheken zo goed mogelijk te verzorgen. Ze zorgen er dan ook voor dat zoveel mogelijk mensen die in de bibliotheek werken, beschikken over een Akte van Bekwaamheid. Dit komt de dienstverlening in de openbare bibliotheken ten goede. De vraagsteller stelt echter vast dat de minister nu besloten heeft om de opleidingen te hervormen en de cursussen voor het behalen van een Akte van Bekwaamheid stop te zetten. Deze cursussen hadden tot doel de kandidaten te begeleiden bij de voorbereiding van het staatsexamen dat werd ingericht door het ministerie van Cultuur. Dit voorjaar zou het laatste examen plaatsvinden. Er wordt wel gedacht aan een opvolging van de Akte van Bekwaamheid, en de bibliotheekscholen denken hierbij aan het inrichten van een cursus 'Initiatie in de bibliotheek'. Verscheidene scholen hebben bij het departement Onderwijs reeds een programma-aanvraag ingediend, of bereiden zich voor om dit te doen. Ze willen de opleiding onderbrengen bij het onderwijs voor sociale promotie.

De vraagsteller heeft vernomen dat er momenteel op diverse niveaus druk wordt onderhandeld om het getuigschrift gelijk te stellen met de Akte van Bekwaamheid. Het is haar echter niet duidelijk in hoeverre het ministerie van Onderwijs wil tegemoetkomen aan deze programmatieaanvragen en aan de gelijkstelling van het getuigschrift. Het is

evenmin duidelijk welk standpunt de minister hierover precies inneemt.

Concreet had de vraagsteller van de minister graag vernomen (1) hoe hij de hervorming van de Akte van Bekwaamheid ziet in het geheel van de bibliotheekopleiding en de permanente vorming en (2) wat de stand van zaken is van de besprekingen met het departement Onderwijs.

De heer Jos Stassen stelt vast dat in het eerste nummer van het nieuwe tijdschrift Nieuwsflits van de Vlaamse Gemeenschap wordt bevestigd dat het laatste examen voor bibliotheekassistenten en -bedienden volgende maand wordt gehouden.

Aanvullend bij de vraagstelling van mevrouw Nelly Maes legt de spreker volgende vragen voor aan de minister : (1) Welke overgangsmaatregelen worden getroffen om de continuïteit van deze verplichte basisopleiding niet in het gedrang te brengen ? (2) Wordt de opleiding van de bibliotheekschool van Gent, 'Initiatie tot bibliotheek-, documentatie-, en informatiekunde' genaamd, beschouwd als een alternatief voor de opleiding in het kader van de Akte van Bekwaamheid ? (3) Wordt bij de voorbereiding van het nieuwe bibliotheekdecreet de Akte van Bekwaamheid nog steeds beschouwd als een vereiste voor de uitvoerende functies bibliotheekbediende en -assistent ? (4) Wanneer zal de minister het ontwerp van nieuw bibliotheekdecreet bij het Vlaams Parlement neerleggen ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister wijst er vooreerst op dat de functie van bibliothecaris sterk evolueert. Door de maatschappelijke veranderingen stelt men nieuwe eisen aan de bibliothecaris, hetgeen gevolgen heeft voor de opleidingen. Rekening houdend daarmee vindt de minister het niet langer verantwoord om de opleiding toe te vertrouwen aan het departement Cultuur. Op basis van een syllabus kon men tot nu meedoen aan een centraal georganiseerd examen. Omwille van de zeer grote druk op de inhoud van het programma en omdat de opdracht van de bibliothecaris erg in betekenis is toegenomen, is hij van oordeel dat de opleiding best niet meer door het departement Cultuur wordt georganiseerd, maar door het departement Onderwijs.

De minister vestigt er de aandacht op dat er in Gent al een school bestaat die zo een cursus inricht. In het departement Onderwijs is men van plan dit aanbod uit te breiden. De scholen werden de kans geboden een programmadosier over de

organisatie van de basisopleiding in te dienen. Een aantal scholen zijn hier reeds op ingegaan en hebben een aanvraag ingediend. Deze aanvragen worden door het departement Onderwijs onderzocht, met de bedoeling de opleiding vanaf 1 september 1998 te organiseren. Er zijn aanvragen binnengekomen vanuit alle provincies, zodat mag worden aangenomen dat er een goede spreiding van het aanbod zal zijn. De minister verwacht dat het departement Onderwijs de volgende weken of maanden een beslissing zal nemen. Hij heeft gevraagd dat het departement Onderwijs de opleiding voortaan zou organiseren en zou ijveren voor een goede spreiding.

De continuïteit komt volgens de minister niet in het gedrang. Aan de ene kant is er een vrij grote reserve aan mensen die over de Akte van Bekwaamheid beschikken en aan de andere kant zal wie de nieuwe cursus 'Initiatie tot de bibliotheek-, documentatie-, en informatiekunde', met vrucht heeft gevolgd, een attest krijgen dat gelijk wordt gesteld met de Akte, en omgekeerd. Het civiele effect van de Akte zal dus helemaal hetzelfde zijn als het effect van het nieuwe attest. In die zin is er hoogstens sprake van een interne reorganisatie wat de opleiding betreft.

Ook bij de voorbereiding van het nieuwe decreet wordt volgens de minister aandacht besteed aan deze problematiek. Het is de bedoeling om de opleidingsvereisten voor het bibliotheekpersoneel te definiëren in termen van de nieuwe organisatie. In de commissie voor Opleiding van de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken wordt gewerkt aan een voorstel dat de basis moet vormen voor de gesprekken over de aanpassing van de opleiding.

In antwoord op de heer Stassen stelt de minister reeds behoorlijk ver gevorderd te zijn met het nieuwe decreet. Onder normale omstandigheden zou dit decreet klaar moeten zijn op 1 januari 1999, maar de regering heeft nog niet beslist om het af te werken. Indien de regering daarmee instemt, dan kan alles zeer snel gaan en kan het decreet nog in 1998 worden aangenomen door het parlement. De tekst is bijna klaar, en er dient enkel nog gedebatteerd over enkele punten zoals de verschillen in

subsiëring tussen deeltijds en voltijds erkende en de financiering ervan. De verhouding tussen de financiering voor het steunpunt en voor het veld, vormt volgens de minister een andere moeilijkheid. Hierbij stelt zich de vraag hoe de middelen van de sociale Maribel voor deze sector veilig kunnen worden gesteld en hoe het financieel draagvlak sterker kan worden gemaakt.

3. Bijkomende vragen en antwoorden

Mevrouw Nelly Maes vraagt de minister er rekening mee te houden dat de nieuwe opleiding een andere organisatorische aanpak vergt. Daarbij moet men ook oog hebben voor de inspanningen die door de cursisten worden geleverd. Die inspanningen zullen verschillen van de huidige omdat de nieuwe opleiding over de periode van één volledig jaar zal gebeuren. Dit was niet het geval voor de Akte. Het totaal aantal vormingsuren vermeerderd er misschien niet door, maar de opleiding zal meer verplaatsingen tot gevolg hebben. Concreet vraagt de spreker in hoeverre de lessen in de toekomst voornamelijk 's avonds zullen worden georganiseerd. In hoeverre zullen de huidige lesgevers van de bibliotheekscholen, voornamelijk mensen die de praktijk kennen, worden ingeschakeld in het nieuwe systeem? Zal dit soepel verlopen of zal men de facto een breuk zien met de huidige opleiding?

De minister bevestigt dat het weekendprogramma zal veranderen in een avondprogramma, maar denkt niet dat er een breuk zal ontstaan. Men zal naar een aangepast organisatiemodel evolueren. Het lijkt de minister ondenkbaar dat de opleiding los van de praktijk zou worden georganiseerd.

Op vraag van de heer Jos Stassen verduidelijkt de minister dat de nieuwe opleiding 'Initiatie tot de bibliotheek-, documentatie-, en informatiekunde' reeds dit schooljaar in Gent wordt georganiseerd en dat hij binnen twee maand meer duidelijkheid hoopt te hebben over de organisatie van de opleiding in andere scholen en over de timing inzake het nieuwe bibliotheekdecreet.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van donderdag 5 maart 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Vera Dua tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de renovatie van de Gentse opera*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De vraagsteller schetst eerst kort de situatie van de Vlaamse Opera, die het vooral op financieel vlak erg moeilijk heeft. De Vlaamse opera krijgt subsidies van de Vlaamse Gemeenschap voor 405 miljoen frank. Dat is beperkt in vergelijking met de subsidie voor de Koninklijke Muntchouwborg, die 921 miljoen frank ontvangt. Een bijkomend probleem is dat Gent noch Antwerpen aparte kredieten krijgen voor de renovatie van de gebouwen. In beide opera's moeten bepaalde werkzaamheden dringend worden uitgevoerd. Zij moeten de renovaties betalen met hun werkingskredieten. In de Gentse opera is de renovatie van de concertzaal dringend, maar de middelen hiervoor ontbreken. Pas wanneer de minister bevoegd voor monumentenzorg met middelen over de brug komt zullen de stad en de provincie volgen, aldus de vraagsteller. Enkel op die manier kan worden vermeden dat de restauratie ook ten koste zou gaan van de programmatie. De Vlaamse regering staat voor een keuze : of er gebeurt iets, of de opera moet worden opgegeven. Concreet vraagt de spreker of de minister een oplossing heeft voor deze problemen en of er zal worden voorzien in bijkomende kredieten voor de restauratie.

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister deelt ten volle de zorg van de vraagsteller voor de opera. Hij vermoedt evenwel dat de vraagsteller slecht is ingelicht. Vooreerst zijn de geciteerde cijfers achterhaald. Voor 1998 bedraagt de dotatie niet 405 miljoen maar 418,8 miljoen frank, dit is een verschil van 13 miljoen frank, wat in de cultuurbegroting veel geld is. De minister geeft nochtans toe dat dit een zeer matige subsidiëring is. Vergeleken met andere instellingen en met het buitenland is de dotatie eerder bescheiden. Toch waarschuwt hij ervoor dat een vergelijking met de Koninklijke Muntchouwborg niet correct

is, onder meer aangezien de personeelslast in de Munt hoger ligt en de weddenschalen en de statuten verschillend zijn. Hoe dan ook is men er in Vlaanderen wonderwel in geslaagd om met minder middelen zeer goede prestaties te leveren, wat evenwel geen excuus is om geen bijkomende inspanningen te doen. Maar dat hoeft niet te betekenen dat het totale budget van de Vlaamse opera daarom even hoog moet zijn als dat van de Munt.

De minister herinnert er ook aan dat de dotatie van de opera geleidelijk is gestegen. In de vorige begroting werd een bijkomende inspanning geleverd van 10 miljoen frank. Bij de begrotingscontrole is het de bedoeling om de dotatie nog wat te verhogen. De opera vraagt immers 40 miljoen frank meer om beter aan de toenemende publieksvraag te kunnen voldoen. Iedere supplementaire vertoning gaat immers gepaard met een verlies van 2 miljoen frank. De Vlaamse opera vraagt nu een bijkomende subsidiëring om deze verliezen te dekken.

In antwoord op de specifieke vraag van de vraagsteller wijst de minister erop dat er wel degelijk in een specifiek budget is voorzien voor investeringen van de Vlaamse opera, buiten de reeds genoemde dotatie van 418,8 miljoen frank. Er bestaat een aanvullende dotatie voor het Investeringsfonds van 45 miljoen frank. Dat bedrag is decretaal verankerd. Het gaat bijgevolg niet om een eenmalig bedrag, maar wel om een tussenkomst in de aflossing van kapitaal en intrest van de lening die met betrekking tot de reeds gerealiseerde renovatie werd afgesloten. Die investeringen vallen niet ten laste van het werkingsbudget. Onderhoudswerken en vervanging van installaties vallen wel ten laste van het werkingsbudget. Als de opera met andere woorden de theaterinfrastructuur wil aanpassen, dan valt dat ten laste van het werkingsbudget.

De minister wijst er verder op dat hij in dit dossier niet kan handelen zoals voor andere monumenten het geval is. Het operagebouw is immers eigendom van de stad Gent, en het werd in erfpacht gegeven aan de Vlaamse opera. De restauratie kan niet worden gesubsidieerd met de klassieke middelen die door de Vlaamse overheid in het kader van monumentenzorg ter beschikking worden gesteld. Elke restauratie moet gebeuren met extra kredieten. De minister probeert evenwel middelen te vinden daarvoor buiten de werkingskredieten. Bij de begrotingscontrole zal er een dossier met betrekking tot de restauratie samen met een timing van prioriteiten worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. De minister wil evenwel niet vooruitlo-

pen op de besluitvorming daaromtrent binnen de regering.

3. Bijkomende vraag en antwoord

De vraagsteller neemt akte van het voornemen van de minister om bij de begrotingscontrole te proberen te voorzien in extra middelen voor de restauratie. Ze vraagt om welk bedrag het precies zou gaan. De minister antwoordt dat bij de begrotingscontrole 1998 de vraag zal gesteld worden om een bedrag van 70 miljoen frank in te schrijven voor de restauratie van het Gentse operagebouw.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van donderdag 5 maart 1998

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de nieuwe richtlijnen van het dienstendecreet**Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de nota 'Nieuwe richtlijnen bij het dienstendecreet' en de gevolgen ervan voor de erkende diensten voor sociaal-cultureel werk***1. Uiteenzetting door de vraagstellers*

Mevrouw Nelly Maes wijst erop dat sommige groepen of verenigingen moeilijk onder te brengen zijn in een bepaalde decretale categorie. Dat is bijvoorbeeld het geval met een aantal maatschappelijke instellingen die zich ontwikkelen in het groeiende culturele klimaat, zoals de Liga voor de Rechten van de Mens of het Forum voor Vredesactie. Deze organisaties wringen zich dan in alle bochten om toch in een decretale categorie te kunnen passen en gesubsidieerd te worden. Een van die categorieën is het dienstendecreet. De vraagsteller herinnert eraan dat zij de minister al eerder heeft gewezen op de moeilijkheden van een aantal organisaties die onder het dienstendecreet ressorteren. Desondanks heeft de minister, na overleg met de administratie, een strak beleid gevoerd, om te vermijden dat de rechtszekerheid van anderen ook niet in het gedrang zou komen.

Nu blijkt echter dat de administratie Volksontwikkeling in omzendbrieven een verstrakking en zelfs een wijziging van het dienstendecreet vraagt. Vele organisaties hebben zich grote moeite getroost om aan de nieuwe voorwaarden te beantwoorden. Door de nieuwe richtlijnen over de uitvoering krijgen ze het deksel op de neus. Een groot deel van hun klassieke activiteiten komen niet meer in aanmerking omdat de interpretatie van begeleiden, ondersteunen en adviseren door de administratie erg eng wordt geïnterpreteerd. Deze nieuwe richtlijnen houden een fundamentele verandering in ten opzichte van het decreet. De vraagsteller wijst daarbij naar het voorbeeld van de Volkssterrenwacht. Deze vereniging dreigt in de problemen te geraken omdat het rondleiden van groepen niet

mee erkend wordt, enkel het vormen van de begeleiders van die groepen. Popularisering van wetenschappelijke domeinen door ze te ontsluiten voor een groot publiek wordt nochtans al te weinig door ons cultuurbeleid ondersteund, aldus mevrouw Maes.

Concreet vraagt mevrouw Nelly Maes (1) of de minister niet van mening is dat door de nieuwe richtlijnen de kwaliteit van de dienstverlening in het gedrang zou kunnen komen, (2) of de minister de omzendbrieven zal intrekken zoals door de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling wordt geadviseerd, (3) of de minister een interpretatie van het dienstendecreet zal uitwerken met behoud van de waardevolle voorstellen die de Opvolgingscommissie van het dienstendecreet heeft geformuleerd.

De heer Jos Stassen onderschrijft de opmerkingen van mevrouw Maes. Hij wijst erop dat de decreten van het sociaal-cultureel werk, waaronder ook het dienstendecreet, tijdens de vorige regering werden opgesteld. Uit de voorbereidende werken kan worden afgeleid dat het dienstendecreet werd beschouwd als een restdecreet. Het is bijgevolg normaal dat er zeer diverse organisaties onder dit restdecreet ressorteren : organisaties die echte diensten verschaffen, organisaties die tijdens een overgangperiode tot een echte dienst kunnen uitgroeien, en organisaties die nooit een echte dienst kunnen en zullen worden. Dat was de realiteit van april 1995. Ondertussen is er volgens de heer Stassen echter heel wat veranderd. De nieuwe richtlijnen zijn immers zeer ingrijpend. De administratie heeft het concept van restdecreet eenzijdig doorbroken. Dit gebeurde gedeeltelijk uit bezorgdheid over het oneigenlijk gebruik van het dienstendecreet, maar misschien zijn er nog andere redenen.

Dit heeft volgens de spreker een aantal belangrijke gevolgen. Zo beantwoorden sommige waardevolle organisaties die in het dienstendecreet gewrongen zitten, niet meer aan de richtlijnen. Zij dreigen hun decretale terugvalpositie te verliezen, zeker na afloop van de overgangperiode. Een tweede gevolg is de overreglementering. Door de grote vrees van de administratie voor misbruik dreigen zelfs de zogenaamde echte diensten in moeilijkheden te geraken. De spreker denkt daarbij onder meer aan het strenger worden van de begeleidings-, ondersteunings- en adviesactiviteiten, en aan de begeleiding van het aantal deskundigen. De Hoge Raad voor Volksontwikkeling heeft hier treffend op gereageerd door duidelijk te maken dat de jacht op de dubbele subsidiëring een kaalslag dreigt te worden. De kwaliteit van het sociaal-cul-

tureel werk wordt hierdoor ondermijnd. Een derde gevolg is dat de administratie een bepaalde weg inslaat en daardoor een fundamentele keuze maakt, zonder dat het parlement of het sociaal-culturele veld daarbij werden betrokken. Door het uitvaardigen van die richtlijnen werd een bepaalde richting gekozen, en werden andere richtingen uitgesloten. Ten vierde geven die richtlijnen de indruk dat het om een toekomstige besparing gaat. Men wil in elk geval verhinderen dat het dienstendecreet nog groeit, aldus nog de heer Stassen.

Concreet legt de heer Stassen volgende vragen voor aan de minister : (1) Is de minister bereid om deze richtlijn, inzonderheid de bepalingen over de interpretatie van de begeleiding, ondersteuning en advisering, op korte termijn op te heffen, en te vervangen door een richtlijn die voor de diensten meer haalbaar is ? (2) Is de minister bereid om rekening te houden met de constructieve en gegronde opmerkingen die de mensen van het veld in de Hoge Raad hebben geformuleerd ? (3) Is de minister van plan om in de toekomst valabele oplossingen voor te stellen voor de organisaties die niet thuishoren in het eigenlijke dienstendecreet ? Als men het oorspronkelijke opzet van het dienstendecreet verlaat, is er volgens de spreker in de toekomst immers een vierde decreet nodig, dat dan het echte restdecreet zou worden.

Aansluitend bij de vraagstellers herinnert mevrouw Riet Van Cleuvenbergen eraan dat het de bedoeling was van het dienstendecreet om ondersteuning te bieden aan het socio-culturele veld, en om op die manier de kwaliteit te vergroten. Die doelstelling moet volgens haar worden uitgevoerd, rekening houdend met het feit dat het landschap zeer divers is. Bepaalde diensten doen al lang aan dienstverlening. Van anderen wordt beweerd dat ze nog groeien. Zij krijgen zeker een kans. Toch kan men zich de vraag stellen of bepaalde organisaties wel terecht onder het dienstendecreet vallen, zonder zich over hun inhoudelijk werk uit te spreken. Moeten bijvoorbeeld de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud niet veeleer op provinciaal vlak worden ondersteund ? En in welke mate moet het Verbond van Vlaamse Academics overheids-subsidies krijgen ? Een groot aantal diensten zou volgens de spreker beter elders worden ondergebracht, ook omdat ze op die manier meer zekerheid zouden hebben.

Mevrouw Van Cleuvenbergen wijst er ook op dat het dienstendecreet zich op de grens tussen welzijn en cultuur bevindt. Zo zijn de zelfhulpgroepen voor autisten ontstaan toen Vlaanderen nog niet bevoegd was voor welzijn. Zij worden in dit

decreet opgenomen, omdat er geen andere opvangmogelijkheid bestaat. Een ander voorbeeld is Rosa, dat vorig jaar werd ondergebracht in de begroting voor gelijkheidskansenbeleid. Ten slotte zou een vereniging als de Volkssterrenwacht wellicht beter worden ondersteund in het kader van het wetenschapsbeleid.

Namens haar fractie vraagt mevrouw Van Cleuvenbergen hoe men ervoor kan zorgen dat al die diensten en mensen, die zich jarenlang hebben ingezet, in de toekomst wat zekerheid kunnen krijgen. Misschien dienen er voorstellen te worden geformuleerd om hen elders een definitieve opvang te geven. De spreker erkent evenwel dat dit een moeilijke discussie is. Groeiende initiatieven moeten gedurende een aantal jaren kansen krijgen, zonder dat ze ergens definitief worden ondergebracht. Daarom zou het wellicht beter zijn om dergelijke initiatieven te subsidiëren voor maximum drie jaar. Vervolgens kan men dan een evaluatiejaar inlassen, en beslissen waar ze thuishoren. Hierbij moet men de sector wel duidelijk maken dat waardevolle initiatieven die niet tot de cultuursector kunnen worden gerekend, op een andere basis zullen worden gesubsidieerd. Concreet vraagt de spreker aan de minister in welke mate de organisaties dubbel of vanuit verschillende departementen of begrotingsposten worden gesubsidieerd, in welke mate ze beter elders worden ondergebracht en wanneer ze zekerheid krijgen voor meer dan twee jaar.

2. Antwoord van de minister

De minister beseft dat er onrust bestaat bij degenen die met het dienstendecreet te maken hebben. Men voelt ook hier aan dat de oplossing die het Vlaams Parlement in april 1995 heeft geformuleerd over het socio-cultureel werk, niet bevredigend is. De volgende regering zal hierover een grondig debat moeten voeren, en een nieuw kader moeten creëren om gestalte te geven aan het socio-cultureel werk. De bestaande decreten leiden immers telkens opnieuw tot fricties. De minister erkent dat hij dit dossier binnen deze zittingsperiode niet op een goed spoor heeft kunnen brengen, in tegenstelling tot andere dossiers. Er zijn daarvoor volgens de minister diverse redenen. De sector wil bijvoorbeeld niet altijd meewerken, uit angst voor verandering.

Het is volgens de minister onjuist om het decreet als een restdecreet te beschouwen. Als de diensten goed geprofileerd worden, kunnen ze een volwaardige werkvorm zijn in het geheel van het socio-cultureel werk. Vanuit historisch perspectief is het wel

juist dat men telkens probeert te verhinderen dat iemand uit de boot valt. Dat is altijd een kenmerk van het beleid geweest, waarbij nooit duidelijke keuzes werden gemaakt. Volgens de minister heeft mevrouw Riet Van Cleuvenbergen gelijk als ze zegt dat een aantal verenigingen beter op een andere basis zouden worden gesubsidieerd.

Vervolgens bespreekt de minister de kritiek op bepalingen en richtlijnen van de administratie. Hij wijst erop dat die slechts een beperkt luik van het decreet betreffen. Het gaat specifiek om de functie 'begeleiding, ondersteuning en advies' (BOA) en de definitie daarvan. Daarnaast vervullen de diensten nog vele andere taken, zoals bijvoorbeeld onderzoek, documentatie en educatief werk. Er kunnen ook happenings worden georganiseerd en tijdschriften gemaakt. Wat de BOA-functie betreft kan men niet ontkennen dat de indruk kan ontstaan dat er aanleiding is tot dubbel gebruik van de educatieve uren. Het is tevens mogelijk dat bestaande activiteiten van derden worden gerecupereerd als eigen BOA-uren. Die indruk is volgens hem gebaseerd op bestaande feiten.

De wijze waarop deze uren worden berekend, hebben een vrij gunstig regime tot gevolg: het is een forfaitair stelsel waarbij één uur al forfaitair kan geteld worden als twee uren. In tegenstelling tot het systeem in instellingen en verenigingen, mogen de uren van de diensten ook worden gepresteerd door vrije medewerkers. Die uren kunnen gelden in het geval van groepswerk, maar ook voor individuele begeleiding. De 125 uren die men moet presteren, presteert men met andere woorden in een soepeler regime dan het regime van een instelling waarvan de medewerkers hun uren echt moeten presteren.

Door al deze aanwijzingen en door harde feiten heeft men gekozen voor een nieuw interpretatiekader dat moet bijdragen tot een duidelijke profilering van de diensten. De BOA-functie moet mogelijk maken het dienstverlenend karakter te onderscheiden. De dienst moet op vraag van derden diensten leveren die aansluiten bij zijn specialisatie. De dienstverlening moet op een duidelijke wijze bekendgemaakt worden en navenant worden gehonoreerd.

In een brief aan de voorzitter van de Hoge Raad voor Volksontwikkeling, dd. 3 maart 1998, heeft de minister een aantal van zijn argumenten weerlegd. De brief wordt ter beschikking gesteld van de commissie. De minister heeft daarin duidelijk gemaakt dat de administratie de bestaande en erkende diensten niet aan hun lot wil overlaten, aangezien die

kwetsbaar zijn. De diensten die van de overgangsbepaling kunnen genieten daarentegen hebben het relatief makkelijk, onder meer omdat de minister heeft besloten hun overgangssituatie te handhaven. De administratie heeft de taak op zich genomen om de erkende diensten die zich aan de nieuwe interpretatie moeten aanpassen, te begeleiden. Die worden geholpen bij hun dossiervorming, waardoor hun kansen om zich te conformeren zo groot mogelijk zijn. Bovendien wordt een rapport opgesteld over de evaluatie van dit alles.

Samengevat stelt de minister dat hij de richtlijnen wil handhaven omdat hij van mening is dat de diensten zich moeten profileren in het kader van het socio-cultureel werk. Dit neemt echter niet wel dat er, zoals mevrouw Van Cleuvenbergen suggereerde, oplossingen dienen te worden gezocht voor organisaties op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek en het welzijnsbeleid, zodat dit soort van dienstverlening, waaronder zelfhulpinitiatieven, kan blijven bestaan.

3. Bijkomende vragen en antwoorden

Mevrouw Nelly Maes toont zich ontgoocheld over het feit dat de minister klaarblijkelijk bij zijn standpunt blijft. Er kan volgens haar niet worden betwist dat de definitie van de BOA-functie die de administratie sinds kort hanteert een andere of bijgestelde definitie is dan de vroeger in de praktijk gehanteerde. Sommige verenigingen hebben zich veel moeite getroost om aan de criteria van het decreet te voldoen en worden nu plotseling geconfronteerd met nieuwe en strengere richtlijnen waar ze onmogelijk aan kunnen voldoen. Dit vindt de spreker onrechtvaardig. Als voorbeelden noemt zij de Liga voor de Mensenrechten, het Forum voor Vredesactie en de Volkssterrenwacht. De discussie mag dan al enkel over de BOA-functie gaan, het is wel een voor iedereen verplichte functie. Daarom pleit mevrouw Maes ervoor om de overgangperiode, ook wat de omzendbrieven betreft, te verlengen voor de organisaties die erom vragen. Dit zou inhouden dat de maatregelen pas na een overgangperiode worden toegepast. Anders had men de betrokken organisaties beter van meet af aan meegedeeld dat zij niet konden worden erkend in het kader van het dienstendecreet.

De minister wil nog geen definitief antwoord geven op die vraag. Het kan volgens hem in elk geval niet de bedoeling zijn om bestaande misbruiken te regulariseren. Toch stelt de minister goed te hebben geluisterd naar de opmerkingen van de vraagstellers. Hij zal de komende maanden nauwlettend

de evolutie van het dienstendecreet en de financiële impact ervan opvolgen.

De heer Jos Stassen betreurt dat het dienstendecreet nu al wordt verfijnd, vooraleer er duidelijkheid bestaat over de totale organisatie van het socio-culturele veld. De spreker sluit zich aan bij het pleidooi van mevrouw Nelly Maes om de overgangperiode voor iedereen van toepassing te maken, om te vermijden dat een aantal organisaties in de problemen raken. In de toekomst kunnen bepaalde diensten wellicht worden ondergebracht bij wetenschapsbeleid, welzijn, gelijke kansen of bij cultuur. Bij onderwijs kunnen misschien ook nog een aantal organisaties terecht. Dat kan worden geregeld in een vierde of vijfde decreet. In afwachting daarvan mogen de criteria voor de diensten niet worden verstrengd, wat niet wegneemt dat er door de administratie moet worden opgetreden bij manifest gesjoemel.

De minister kan die argumentatie voor een stuk bijtreden, maar betwist dat de decretale criteria worden gewijzigd. De diensten die in een overgangsfase zitten kunnen naar de criteria toegroeien. De erkende diensten daarentegen wisten van meet af aan dat de 125 BOA-uren op een correcte manier moesten worden gepresteerd. Hun situatie blijft ongewijzigd.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Vergadering van dinsdag 10 maart 1998

Vaste verslaggever : de heer Roland Deswaene, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de voorbereiding op het terrein van de herstructurering van het secundair onderwijs

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Mevrouw Nelly Maes stelt dat het tijdstip van de indiening van deze mondelinge vraag van belang is. Deze mondelinge vraag werd namelijk ingediend op 17 februari 1998, terwijl de mededeling van de Vlaamse regering over de pedagogische hervorming van het secundair onderwijs dateert van 19 februari 1998. Het eigenlijke onderwerp van deze vraag is daardoor achterhaald.

De spreker zal wel haar vraag actualiseren. Zij vraagt of bij de herstructurering van het secundair onderwijs rekening zal worden gehouden met de sinds twintig jaar functionerende scholengemeenschappen, en meer bepaald of dit ook per fusiegemeente wordt doorgetrokken. Er zal immers gerationaliseerd moeten worden in het programmaanbod. Alhoewel dit op vrijwillige basis zal gebeuren, moet op het eind 2,5 percent worden bespaard.

De spreker stelt de volgende vragen :

– Zal de minister wanneer deze besparing niet gerealiseerd werd, dit lineair doen ? Hoe zal de minister deze maatregel in de praktijk toepassen ?

– Komen er mogelijkheden inzake programmatie wanneer een andere fusiegemeente betrokken is ?

– Zou het niet beter zijn rekening te houden met het functioneren van bestaande scholengemeenschappen ?

2. Antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

De minister antwoordt dat de fusiegemeente zowel inzake rationalisatie als inzake programmatie bij de herstructurering van het secundair onderwijs geen rol meer speelt. Het is de nieuwe, toekomstige vorm van scholengemeenschap die bepalend zal zijn. Deze scholengemeenschappen krijgen ook meer bevoegdheden.

Voor het vrij gesubsidieerd onderwijs komt er wel, in vergelijking met het aantal dat men nu heeft, een beperking in het aantal scholengemeenschappen. De koepel van het vrij gesubsidieerd onderwijs was bij de voorafgaande besprekingen zelfs vragende partij om een nog lager aantal dan de door de Vlaamse regering voorziene 80 te krijgen. Voor de andere netten betekenen de voorziene aantallen geen beperking, alhoewel het aantal zelf uiteraard beperkt is.

– *Het incident is gesloten.*